

4

Lífrænn ís í Laugardalnum

24

Hveragerði eignast sitt eigið brugghús

32

Menningarveisla Sólheima 2017

Bændablaðið

11. tölublað 2017 • Fimmtudagur 8. júní • Blað nr. 492 • 23. árg. • Upplag 32.000 • Vefur: bbl.is

Premur tonnum af rusli var safnað í Aðalvík í árlegri hreinsunarferð á Hornströndum í lok maí. Alls tók 31 sjálfbóðaliði til hendinni, þar af hópur frá haf- og strandsvæðastjórnun í Háskólasetri Vestfjarða, auk Landhelgisgæslunnar á varðskipinu Þór sem ferjaði hópinn frá Ísafirði. – Sjá nánar á bls. 23

Mynd /Jóhanna Björk Sveinbjörnsdóttir

Um 850 þúsund tonn af sorpi og ýmiss konar neysluúrgangi fellur til á Íslandi á ári:

Ruslið er jafn mikið og öll álframleiðsla Íslendinga

– Um 16% af tilfallandi úrgangsefnum voru flutt til endurvinnslu í útlöndum 2015 – einungis um 38% af heimilissorpinu er flokkað

Samkvæmt upplýsingum Umhverfisstofnunar féllu til 850.147 tonn af úrgangi á landinu öllu árið 2015, þar af voru 137.842 tonn flutt úr landi til endurvinnslu, eða 16,2%, og þar af 1.149 tonn af spilliefnum.

Allt sorp sem til féll eftir Íslendinga á árinu 2015 var jafn mikið og allt ál sem framleitt var á Íslandi 2015, samkvæmt tölum Samáls.

Rúmlega þriðjungur af heimilissúrgangi er flokkaður

Af heildarsorpmagninu, rúmlega 850 þúsund tonnum, var heimilissorp samtals 193.372 tonn. Af því voru 74.147 tonn flokkuð, eða 38,3%.

Þetta eru nýjustu fánlegar samantektartölur, en heildartölur af landinu öllu fyrir árið 2016 munu samkvæmt upplýsingum frá Umhverfisstofnun ekki vera

fyrirliggjandi. Þeirra er ekki að vænta fyrir en undir árslok.

Aðeins ein sorpbrennslustöð

Nú er einungis starfandi ein sorpbrennslustöð í landinu, en það er Sorpeyðingarstöð Suðurnesja í Helguvík. Þar voru brennd 10.769 tonn af úrgangi á árinu 2015. Þar fyrir utan voru 3.358 tonn af sorpi send úr landi til brennslu.

Bændablaðið hefur vitneskju um að einhverju af sorpi sé enn brennt í opnum brennslustæðum á einstaka stöðum úti um land þótt í litlum mæli sé. Þá áætla Umhverfisstofnun að 1.700 tonnum af timbri hafi verið brennt á áramótabrennum á árinu 2015.

179.405 tonn af iðnaðar- og ökutækjaúrgangi

Ef skoðað er hvað var verið að senda utan í endurvinnslu af þeim

137.842 tonnum sem send voru 2015, kemur í ljós að mest var um úrgang frá iðnaði, eða 54.941 tonn. Síðan voru flutt út 34.556 tonn af málmúrgangi. Þá voru flutt út 6.149 tonn af málmum úr afskrifuðum og ónýtum ökutækjum og 858 tonn af hjólbörðum og gúmmí. Samtals gera þetta 179.405 tonn sem koma frá iðnaði og ökutækjanotkun.

Af pappírsumbúðum, eða bylgjupappa og sléttum pappa, voru flutt út til endurvinnslu 15.315 tonn á árinu 2015.

Af öðru en umbúðapappír voru flutt út 14.653 tonn. Þá var 181 tonn af pappír notað til jarðgerðar hér heima.

7.740 tonn af málm- og plastumbúðum

Af málmumbúðum (áli og járn) voru í heild flutt út 1.502 tonn. Þar af voru 825 tonn af álumbúðum.

Þá voru flutt út 5.413 tonn af

plastumbúðum til endurvinnslu erlendis á árinu 2015.

Gler að jafnaði ekki flutt út til endurvinnslu

Gler sem fólk fær greitt skilagjald fyrir á móttökustöðvum hefur að jafnaði ekki verið flutt út til endurvinnslu. Á árinu 2015 var þó gerð tilraun til þess með útflutningi á 30 tonnum af gleri.

Tvær meginskýringar eru á því, samkvæmt heimildum Bændablaðsins, af hverju gler er ekki sent utan til endurvinnslu. Þær eru mikill flutningskostnaður og sú staðreynd að gler er ódýrt í framleiðslu og auðveldara að stýra framleiðslu á gleri með því að bræða kísil- eða kvartssand sem víða er að finna í miklu magni. Hluti af því gleri sem skilað hefur verið á undanförmum árum hefur farið til urðunar í Álfsnesi. Eitthvað hefur farið í aðrar landfyllingar og einnig

hefur verið rætt um að nýta það til vegagerðar.

1.149 tonn af spilliefnum flutt úr landi

Samkvæmt upplýsingum Umhverfisstofnunar eru spilliefni nokkuð viðtækt hugtak yfir margs konar úrgang sem getur innihaldið hættuleg efnasambönd og þungmálma. Má nefna margvísleg spilliefni frá iðnaði, eins og olíufni af ýmsum toga, málningu og fleira.

Af rafhlöðum og rafgeymum voru flutt út 910 tonn árið 2015. Þar af voru 879 tonn sem flokkast sem spilliefni en 31 tonn af efnunum í rafgeymum og rafhlöðum sem fluttar voru út flokkast ekki sem spilliefni.

Þá voru flutt út 3.515 tonn af raflagna- og rafeindatekjaúrgangi. Þar af voru 270 tonn flokkuð sem spilliefni, en 3.245 tonn voru það ekki og er þar væntanlega um að ræða málma og plast. /HK/

FRÉTTIR

Heimagisting einfölduð

Krafa um starfsleyfi heilbrigðisnefndar vegna heimagistingar hefur verið felld niður með breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, sem samþykkt var á Alþingi í síðustu viku. Breytingin tekur gildi 1. júlí næstkomandi.

Breytingin lýtur eingöngu að heimagistingu, sem er gisting á lögheimili einstaklings eða einni annarri fasteign sem hann hefur persónuleg not af, t.d. sumarbústað í hans eigu. Er hámarks leigutími samtals 90 dagar.

Þeir sem vilja leigja út heimili sitt í 90 daga eða skemur þurfa því aðeins að skrá fasteignina hjá sýslumanninum á höfuðborgarsvæðinu eða á miðlægu vefsvæði sé það fyrir hendi og greiða fyrir það átta þúsund krónur. Greiða þarf skatta af leigutekjum eins og áður.

Nánari upplýsingar um gistileyfi: <https://www.syslumenn.is/gjaldtaka/gistileyfi>

Grunnskólaneminn kostar 1,8 milljónir

Hagstofa Íslands hefur áætlað meðalrekstrarkostnað á hvern nemanda í öllum grunnskólum sem reknir eru af sveitarfélögum, skv. 2. og 3. mgr. 3. gr. reglugerðar nr. 1270/2016 um ákvörðun framlaga úr sveitarsjóði til sjálfstætt rekinna grunnskóla.

Meðalrekstrarkostnaður á hvern nemanda í grunnskólum árið 2015 var 1.651.002 krónur og vegin meðalverðbreyting rekstrarkostnaðar frá 2015 til júní 2017 er áætluð 9,7%.

Niðurstöður útreikningsins eru því þær að áætlaður árlegur rekstrarkostnaður á hvern nemanda í grunnskólum, sem reknir eru af sveitarfélögum, sé 1.810.487 krónur í júní 2017.

Samgöngur á 1. ársfj.: Skiluðu nær 30 milljörðum

Heildartekjur af þjónustu-útflutningi á fyrsta ársfjórðungi 2017 voru, samkvæmt bráða-birgðatölum Hagstofu, 125,8 milljarðar króna, en útgjöld vegna innfluttrar þjónustu 82,8 milljarðar.

Þjónustujöfnuður við útlönd var því jákvæður um 43,1 milljarð króna en var jákvæður um 29,9 milljarða á sama tíma árið 2016 á gengi hvors árs.

Ferðaþjónusta var stærsti liðurinn í inn- og útfluttri þjónustu á ársfjórðungnum og nam afgangur hennar 23,9 milljörðum.

Mestur afgangur var af samgöngum og flutningum eða 29,6 milljarðar. Mestur halli var af annarri viðskiptaþjónustu eða 8 milljarðar.

Ljóst má vera af þessum tölum Hagstofu Íslands að tekjur þjódarbúsins af samgöngum og flutningum er ekki vandamálið þegar rætt er um fjármagnsskort vegna uppbyggingar innviða, eins og vegakerfisins.

Formaður Landssamtaka sauðfjábænda, Oddný Steina Valsdóttir, bóndi á Butru í Fljótshlíð, við uppgræðslustörf.

Nær 90% sauðfjábænda stunda uppgræðslu

– Mikill meirihluti bænda hefur hug á að stunda enn meiri skógrækt en þeir hafa gert til þessa

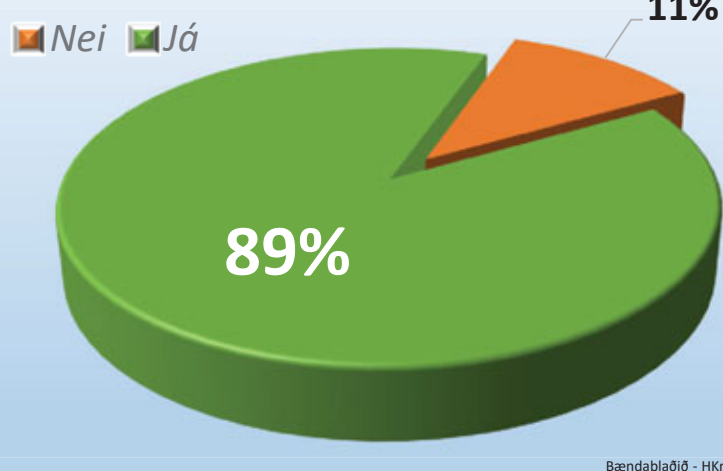
Flestir íslenskir sauðfjábændur hafa stundað uppgræðslu í einhverri mynd á sínum búskaparferli, samkvæmt nýlegri könnun sem Landssamtök sauðfjábænda gerðu meðal félagsmanna sinna.

Spurt var hvort bændur hefðu stundað uppgræðslu í skipulögðum verkefnum eins og Bændur græða landið eða í gegnum gæðastýringu, í staðbundnu uppgræðslufélagi eða á eigin vegum á afrétti eða heimalandi. 89% svörðu játandi.

Ekki er mikill munur á milli landsfjórðunga en þó svörðu um 95% bænda á Suðurlandi játandi. Síðasta aldarfjórðung hafa 5–600 bændur árlega tekið þátt í verkefninu Bændur græða landið, sem er samvinnuverkefni Landgræðslunnar og bænda.

Alls er búið að græða upp eða bjarga um 35 þúsund hekturum lands í gegnum verkefnið. Um sextán hundruð bændur taka þátt í gæðastýringu í sauðfjarrækt en ábyrg landnotkun er eitt af leiðarstefjum í því verkefni. Frá árinu 2003 er búið að vernda um 300 þúsund hektara

Hefur þú stundað uppgræðslu í einhverri mynd á þínum búskaparferli?

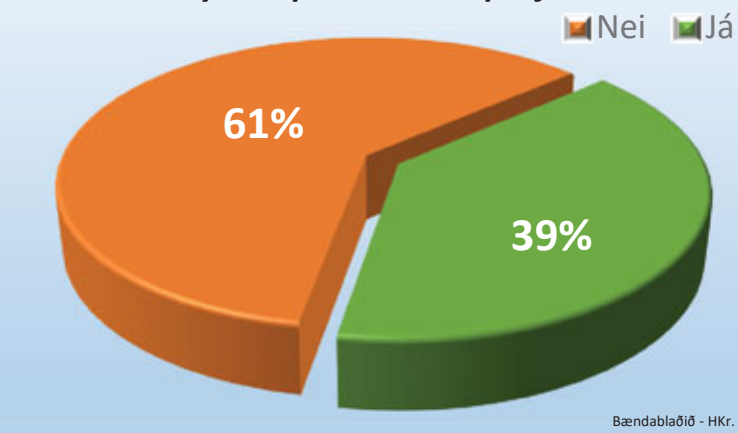

Alls er búið að græða upp eða bjarga um 35 þúsund hekturum lands í gegnum verkefnið Bændur græða landið eða í gegnum gæðastýringu.

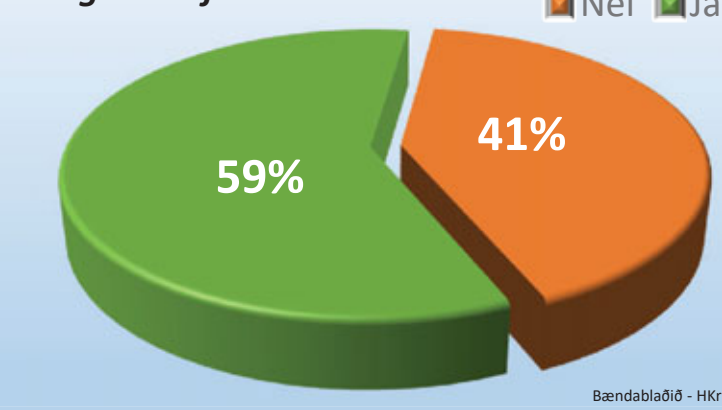
og græða upp um 15 þúsund hektara í gegnum gæðastýringuna.

Tilgangurinn með könnuninni var að kanna hug bænda vegna framkvæmdar á framtíðarstefnu

Hefur þú stundað skógrækt í einhverri mynd á þínum búskaparferli?

Hefur þú áhuga á að stunda meiri skógrækt í framtíðinni?

Um 39% íslenskra bænda hafa stundað skógrækt að einhverju marki á sínum búskaparferli. Mikill meirihluti bænda, eða 59%, hefur hug á að stunda enn meiri skógrækt á komandi árum.

Fram kom í könnuninni að nær helmingur sauðfjábænda, eða 49%, er með innan við 250 fjár á sínum búum. Þá eru um 32% með á bilinu 250 til 500 kindur. Um 15% eru með á bilinu 500 til 750 fjár. Um 3% eru með á bilinu 750 til 950 og einungis rúmt 1% bænda er með fleira en 1.000 fjár á fóðrum yfir vetrartímann.

var á síðasta aðalfundi samtakanna. Athygli vekur að í heildina vill ríflegur meirihluti, eða 59% sauðfjábænda, rækta skóg. Landssamtökin hafa á undanförunum misserum lagt drög að ýmsum skógræktarverkefnum. Þórarinn Ingi Pétursson, fyrrverandi formaður þeirra, var t.a.m. ötull talsmaður þess að ráðist yrði í nýrækt sérstakra beitarskóga. Yngri bændur hafa meiri áhuga bæði á uppgræðslu og skógrækt í framtíðinni en þeir sem eldri eru.

Tekjur og stærð bóa breyta litlu

Spurt var hversu stórt hlutfall tekna sinna sauðfjábændur hefðu af sauðfjarrækt. Tilgangurinn var að finna út hvort bændur í blönduðum rekstri hefðu meiri eða minni áhuga á skógrækt og uppgræðslu heldur en þeir sem eru með hrein sauðfjarrækt. Þeir sem hafa innan við helming tekna sinna af fê hafa örliðið minni áhuga á uppgræðslu en hinir sem reida sig á sauðféð. Skógræktaráhugi þeirra sem eru með blönduð bú virðist hins vegar ívið meiri. Um 34% þeirra sem hafa meira en helming tekna sinna af sauðfjarrækt hefur stundað skógrækt og um 53% vilja stunda skógrækt í framtíðinni. Hins vegar hafa um 42% þeirra sem hafa minna en helming tekna sinna af sauðfjarrækt stundað skógrækt og um 62% vilja gera meira í framtíðinni. Svipað er upp á teningnum þegar svörin eru skoðuð út frá stærð bóa. Þeir sem eru með færri en 500 fjár hafa svipaðan landgræðsluáhuga og þeir sem eru með fleira fê og áhugi á skógrækt er einnig svipaður. Rúmlega eitt prósent svarenda er með yfir þúsund fjár. Þeir stunda allir uppgræðslu og hafa allir áhuga á að halda því áfram. Einungis 8% þeirra hafa stundað skógrækt en rúmlega helmingur hefur áhuga á því.

Könnun var netkönnun og gerð dagana 9. mars til 29. maí 2017 meðal félagsmanna í Landssamtökum sauðfjábænda. Svarhlutfall þeirra sem opnuðu könnunina var 90%.

Flestir bændur vilja rækta skóg

Aðspurðir segjast um 39% sauðfjábænda hafa stundað skógrækt í einhverri mynd, hvort sem er á eigin vegum eða í skipulögðum verkefnum. Af þessum bændum segjast þrjú fjórðu, eða 77%, vilja stunda meiri skógrækt. Um 61% sauðfjábænda hafa hingað til ekki stundað skógrækt en næstum helmingur þeirra, eða 47%, segjast hins vegar hafa áhuga á því. Þetta rímar vel við markmið Landssamtaka sauðfjábænda um að greinin í heild sinni verði kolefnisjöfnuð fyrir árið 2027. Þetta markmið er hluti af heildarstefnumótun sem samþykkt

JÖKLAR

Upplifun á Íslandi

Haustpantanir í fullum gangi!

Ef þú vilt vera komin/n með hús fyrir veturinn þá er núna rétti tíminn til að panta.

Næsta afhending er 30. ágúst.
Opið fyrir pantanir fram til 15. júní.

HÚSIN OKKAR MÁ FINNA UM ALLT LAND

Laxhús á Laxamýri - Norðurland

ÍSLENSK HÚS - SÉRHÖNNUÐ FYRIR ÍSLENSKA FERÐAÞJÓNUSTU

Forsniðin einingahús Fljótleg í uppsetningu

GRUNNHÚS
Tilboð
1.990.000 kr.

Ef um 3 hús eða fleiri er að ræða gerum við sértilboð.

24,3 fm

Jöklahúsin er vel hægt að útfæra í ýmsum útfærslum og þau bjóða upp á fjölmarga möguleika í samsetningu og stærð.

JÖKLAR - BURST

NÝTT

STYRKUR - HAGKVÆMNI - HÖNNUN

Landshús - Sími 553 1550 - landshus@landshus.is - www.landshus.is

LANDSHÚS

SS og bændur styðja enn og aftur við bakið á Krabbameinsfélaginu!

Í ár býður SS til sölu bæði blátt og bleikt rúlluplast og renna 400 kr af hverri seldri rúllu til Krabbameinsfélagsins.

Bláa plastið styður við baráttuna gegn blöðruhálskrabbameini.

Bleika plastið styður við baráttuna gegn brjóstakrabbameini.

	Litur	Listaverð án vsk.
Rúlluplast		
Tenospin - 750mm x 25µm x 1500m	Hvítt	9.100 kr
Tenospin - 750mm x 25µm x 1500m	Grænt	9.100 kr
Tenospin - 750mm x 25µm x 1500m	Svart	8.950 kr
Tenoplus 1900 - 750mm x 21µm x 1900m	Bleikt	10.900 kr
Tenoplus 1900 - 750mm x 21µm x 1900m Ný vara	Blátt	10.900 kr
Net		
Westfalia - 123 x 3000 m		19.900 kr
Undirplast í stað nets		
TrioBale compressor - 1400mm x 20µm x 1400m	Hvítt/ grænt	22.000 kr
Garn		
Cobra Miljö rúllugarn - 600 m/kg	Rautt	2.500 kr
Cobra Wire stórbaggagarn - 2665 m pr. rúllu	Grænt	8.200 kr

teno spin

Rúlluplastið
sem bændur treysta

Verð eru gefin upp með fyrirvara um prentvillur

Nánari upplýsingar fást hjá sölumönnum um allt land og á skrifstofu SS.
Sláturfélag Suðurlands svf. · Fosshálsi 1 · 110 Reykjavík · Sími 575 6000 · www.ss.is

FRÉTTIR

Vörupróun í lambakjöti mælist vel fyrir: Lambabeikon í búðir

Kjarnafæði hefur hafið almenna sölu á íslensku lambabeikoni í matvöruverslunum. Lambabeikonið er unnið úr lambaslögum og verkað á svipaðan hátt og grísabeikon.

„Í lambabeikoni er enginn sykur og minna salt en í venjulegu beikoni,“ segir Ólafur Már Þórisson, markaðsstjóri hjá Kjarnafæði.

„Við gerum okkur grein fyrir því að þetta er ekki að fara að slá út beikon. En þetta er partur af því að vera með vörupróun í lambakjöti og gera eitthvað áhugavert úr þessari afurð,“ bætir hann við.

Íslenska lambabeikonið hefur selst afar vel síðan sala þess hófst í verslunum.

Styttra og þynnra

Lambabeikonið hefur verið í þróun hjá kjötiðnaðarmönnum Kjarnafæðis á undanföllum vikum.

Partur af því var að kynna afurðina í mótuneytum og á veitingastöðum. Lambabeikonið hefur að sögn Ólafs mælist vel fyrir. „Bragðið er öðruvísi og lambabeikonið er styttra sökum þess að síðurnar á grísum eru lengri. Það

er því góður munur á vörum. Við fengum auk þess góðar ábendingar sem við nýttum okkur. Til að mynda fengum við athugasemdir varðandi þykktina og höfum nú sneitt það þynnra svo auðveldara sé að ná því stökku, en þá er það algjört sælgæti.“

Lambabeikonið má nú finna í verslunum Hagkaups, Nettó, Iceland og Kosti. /ghp

Nýr formaður Félags ferðapjónustubænda: Ennþá mjög gott svigrúm til sveita fyrir erlenda gesti

Björgvin Jóhannesson var kjörinn nýr formaður Félags ferðapjónustubænda á aðalfundi í lok marsmánaðar síðastliðins. Björgvin er hótellstjóri á Hótel Kötlu, á Höfðabrekku rétt austan við Vik í Mýrdal.

Hann segist hafa verið viðloðandi ferðapjónustuna þar á bæ allt frá því söðlað var um búskap í kringum 1990; þegar foreldrar hans hurfu frá sauðfjár- og hrossabúskap og færðu sig yfir í ferðapjónustu og hótélrekstur.

Fleiri afbókanir að undanfögnu

„Ég er búinn að vera hér hótellstjóri undanfarin ár, en foreldrar mínir eru eigendur Hótel Kötlu,“ segir Björgvin. „Við störfum reyndar báðir hér, ég og bróðir minn, Ingvar. Hér var byrjað á að leigja út tvö til þrjú herbergi í bændagistingu – en nú erum við komin í 103 herbergi og erum með um 40 starfsmenn yfir sumartímam. Síðustu tvo vetur hefur herbergjanýting aukist jafnt og þétt og meiri samfella komin í bókanir allt árið. Sérstaklega var þéttbókað í vetur, en áður komu tímabil á veturna þegar það var einfaldlega lokað hér. Þessi þróun hefur breytt öllu fyrir reksturinn hér, til dæmis varðandi starfsmannahald, minnkað starfsmannaveltu og skapað þannig fleiri heilsársstörf.“

Það er samt alveg merkanlegt núna að það hægist á vextinum, það er meira um afbókanir. Ég held að þar skipti mestu hvernig gengismálin hafa þróast á undanföllum misserum. Það hefur greinilega dregið úr sölu þótt það sé útlit fyrir að árið verði mjög gott. Það er auðvitað spennandi að taka við á þessum uppgangstímum og ýmis verkefni sem biða okkar í nýrri stjórn. Þetta er skemmtilegur félagsskapur sem við erum í saman og spannar vítt svið

Björgvin Jóhannesson er nýr formaður Félags ferðapjónustubænda.

ferðapjónustu hinna dreifðu byggða. Félag ferðapjónustubænda er þannig hagsmunafélag ferðapjónustubænda og svo er ferðaskrifstofa rekin sér undir nafninu Hey Iceland,“ segir Björgvin.

Ísland ekki að fyllast af ferðamönnum

Hann segir að fyrstu verkefni nýrrar stjórnar verði að koma sér almennilega inn í málin og taka afstöðu til mikilvægra mála sem skjóti ört upp kollinum í sibreytilegu landslagi ferðapjónustunnar á Íslandi. „Hækkun á virðisaukaskatti er mál sem við þurfum að leggja yfir og styrking krónunnar á eftir að hafa mikil áhrif líka. Það eru 180 félagar í Félagi ferðapjónustubænda – og eins ólíkir og þeir eru margir – þannig að það er í mörg horn að líta varðandi innviði og umgjörð þeirra. Því það er auðvitað markmið okkar að koma sem flestum erlendum gestum út í sveitirnar til þeirra. Það er ennþá mjög gott svigrúm til þess og útbreiddur misskilningur að allt Ísland sé að fyllast af ferðamönnum,“ segir Björgvin. /smh

Hjalta Lýðsson og Karl Viggó Vigfússon eru báðir lærðir konditor og chocolatier og eiga Ísgerðina Skúbb. Mynd / smh

Ísgerðin Skúbb:

Lífrænn ís í Laugardalnum

– Nánast allt gert frá grunni á staðnum

Fyrir skemmstu var ísbúðin Skúbb opnuð í Laugardalnum, nánar tiltekið á Laugarásvegi 1, þar sem eingöngu er boðið upp á lífrænan ís sem gerður er frá grunni á staðnum.

Karl Viggó Vigfússon er eigandi ísbúðarinnar ásamt félögum sínum, Hjalta Lýðssyni, konditor og chocolatier, og Jóhanni Friðriki Haraldssyni, viðskiptafræðingi og eiganda The Laundromat café í Austurstræti. Karl Viggó var einn af stofnendum Omnom súkkulaði-gerðarinnar og er lærður konditor og chocolatier.

Unnið á staðnum úr fyrsta flokks hráefni

Hann segir að það hafi verið ákveðið að fara alla leið með gæði hráefnisins og vinna ísinn og vörurnar algjörlega á staðnum frá grunni – og gera þannig fyrsta flokks lífrænan ís eins ferskan og mögulegt er með besta hráefni sem völ er á. „Við reynum að hafa mest lífrænt en það er vonlaust fyrst um sinn, í það minnsta að ætla að reyna að vera með lífræna vottun. Hérna á Íslandi er sumt einfaldlega betra sem ekki er lífrænt vottað og svo er annað ekki fánlegt lífrænt

vottað sem við þurfum að nota. En mjólkinn verður lífrænt vottað og hana fáum við frá BioBú,“ segir Karl Viggó – en mjólkinn þaðan er upprunnin frá tveimur kúabúum; Búlandi í Austur-Landeyjum og Neðra-Hálsi í Kjós.

Ekkert plast er notað á Skúbb, en þess í stað eru rör og ílát úr umhverfisvænu efni, til að mynda papparör. Vöruúrvalið verður að einhverju leyti breytilegt þó oftast verði hægt að ganga að vinsælustu ístegundunum vísum og einnig eru smákökur og kaffidrykkir í boði. /smh

Væta hefur aftrað dúntekju hjá Vigurbændum

„Það er búið að vera hræðilegt veður fyrir æðafugla á þessu svæði, bæði hvasst og óvanalega mikil væta. Þetta hefur væntanlega þau áhrif að dúntekja verður töluvert minni,“ segir Salvar Ólafur Baldursson, bóndi í Vigur í Ísafjardardjúpi. Vegna votviðris var dúntekja ekki hafin í síðustu viku en Salvar vonaðist eftir að geta hafist handa sem fyrst.

Varp hófst á svipuðum tíma og undanfarin ár og er nú fullsest. „Æðarkollurnar setjast upp fyrr en hann gerði fyrir 20 árum. Það munar um viku. Nú erum við að finna orpið 2.–3. maí en það var alltaf í kringum 10.–11. maí áður fyrr.“

Salvar ætlar að árlega séu í Vigri um 2.500–3.500 hreiður æðarfugla en fjöldinn hafi haldist svipaður sl. 20–30 ár.

Verðfall ekki áhyggjuefni

Samkvæmt tölum Hagstofu Íslands voru 525 kíló af hreinsuðum æðardún flutt út á fyrstu þremur mánuðum ársins. Fyrir það fengust tæplega 110,7 milljónir á svokölluðu FOB-verði. Á sama tíma í fyrra höfðu 789 kíló verið flutt út fyrir um 165,4 milljónir og árið 2015 höfðu fengist 256 milljónir fyrir 724 kíló.

Salvar segir verð á dún líklega vera að gefa eftir út af gengi íslensku krónunnar. „Menn gátu aðeins tryggt sig gagnvart gengisstyrkingunni en mér sýnist það gæti orðið svolítið erfitt að halda verðinu.“ Þetta valdi

Æðarkolla hefur komið sér fyrir á hreiðri við gamla bátaspilið fyrir framan bæjarhúsin í Vigur. Hægra megin má sjá í stefnið á gamla áttæringnum Vigur-Breið sem smíðaður var 1829, en í fjarska er vindmyllan sem reist var 1860 og notuð til að mala korn.

Æðarkóngar, óvenjulegt að sjá þá tvo saman og svona spaka, segir Salvar.

mönnum þó litlum áhyggjum enda eru æðarbændur vanir verðflökti. „Við höfum oft upplifað verðfall á dúninum. Menn vita að það skiptast á skin og skúrir. Stundum er verðið gott og stundum lélegra,“ segir Salvar.

Ekkert lát er heldur á lundanum

í Vigur og að sögn Salvars er nokkuð mikið um hann í ár. Þá sé krian nýtsamlegur vinnufélagi í æðarbúskap. „Hér er þó nokkuð mikið kríuvarp, en það er gott að hafa hana. Hún skrattast í mávunum og hröfnun og maður sér þá hvað um er að vera.“ /ghp

DEUTZ-FAHR Agrottron C-SHIFT - sívinsæl og klassísk dráttarvél

Klassísku og sívinsælu Agrottron dráttarvélnar frá DEUTZ-FAHR eru af mörgum taldar einhverjar sterkustu og endingarbestu dráttarvélar sem völ er á í dag.

C-SHIFT útgáfan er þar engin undantekning. Hún er búin rafskiptingu á öllum gírnum. Engin eiginleg gírstöng og aldrei þarf að kúpla til þess að skipta um gír. Einstaklega mjúkar gírskiptingar. Þetta eru liprar og öflugar dráttarvélar sem henta vel við hvers kyns bústörf.

Komdu og reynsluaktu nýjum Agrottron C-SHIFT frá DEUTZ-FAHR

Nú í júní (á meðan birgðir endast) fá allir sem koma til okkar og reynsluaka Agrottron C-SHIFT dráttarvélnum glæsilega DEUTZ-FAHR derhúfu að gjöf.

Kíktu við hjá okkur á Krókháls 16 eða á Lónsbakka á Akureyri.

DEUTZ-FAHR Agrottron 6130.4 C-Shift

4 strokka, 4 lítra DEUTZ mótur, 129 hö, 546 Nm
Rafskiptur ZF7200 girkassi, 24 gírar áfram, 24 afturábak
Sjálfskiptimöguleikar
Vökvavendigir með stillanlegu átaki
Aðgerðaminni
Fjaðrandi ökumannshús
40 km/klst aksturhraði
120 L/mín Load Sensing vökvadæla
Power Beyond vökvatengi
Rúmgott og glæsilegt hús með loftkælingu
Þaklúga. Loftþrúðasæti. Farþegasæti. Drykkjakælir.
4 tvívirkir spóluventlar, flæðisstillanlegir
4 hraða aflúrtak (540/540E/1000/1000E)
Lyftigeta á afturbeisli: 6.200 kg.
Vökvauáskjótanlegur lyfturkókur.
Dekkjastærð: 540/65R24 að framan, 600/65R38 að aftan.
Samlit Stoll FZ30 rafstýrð ámoksturstæki með dempara, vökvaskóflulás, 3ja sviði og 2,40 m Heavy Duty skóflu.
Verð frá kr. 10.459.000,- án vsk m.v. gengi á EUR=111,00

DEUTZ-FAHR Agrottron 6150.4 C-Shift

Sami búnaður og í DEUTZ-FAHR Agrottron 6130.4 hér að ofan, en auk þess:
4 strokka, 4 lítra DEUTZ mótur, 153 hö, 605 Nm
Skriðgír.
Fjaðrandi framhásing
50 km/klst aksturhraði
Lyftigeta á afturbeisli: 9.200 kg.
5 tvívirkir spóluventlar, flæðisstillanlegir
Vökvayfirtengi
Samlit Stoll FZ45 rafstýrð ámoksturstæki með dempara, vökvaskóflulás, 3ja sviði og 2,40 m Heavy Duty skóflu.
Verð frá kr. 11.769.000,- án vsk m.v. gengi á EUR=111,00

Eigum fyrirbyggjandi vélar beint í heyskapinn.

REYKJAVÍK: Krókháls 16 Sími 568-1500	AKUREYRI: Lónsbakka Sími 568-1555	Vefsíða og netverslun: www.thor.is
--	---	--

Bændablaðið

– Mál gagn bænda og landsbyggðar –

Bændablaðið kemur út 24 sinnum á ári. Því er dreift ókeypis á yfir 400 stöðum á landinu og á öll lögbýli landsins.

Lesendur geta einnig gerst áskrifendur að blaðinu og fengið það sent heim í pósti gegn greiðslu. Árgangurinn kostar þá kr. 10.200 með vsk. (innheimt í tvennu lagi). Ársáskrift fyrir eldri borgarar kostar 5.100 með vsk.

Heimilisfang: Bændablaðið, Bændahöll við Hagatorg, 107 Reykjavík.

Sími: 563 0300 – Fax: 562 3058 – Kt: 631294–2279

Bændablaðið er í eigu Bændasamtaka Íslands.

Ritstjóri: Hörður Kristjánsson (ábm.) hk@bondi.is – Sími: 563 0339 – Rekstur og markaðsmál: Tjörvi Bjarnason tjorvi@bondi.is – Blaðamenn: Margrét Þ. Þórsdóttir mth@bondi.is – Sigurður Már Harðarson smh@bondi.is – Vílmundur Hansen vilmundur@bondi.is – Guðrún Hulda Pálsdóttir – ghp@bondi.is – Auglýsingastjóri: Ásgerður María Hólmbergsdóttir amh@bondi.is – Sími: 563 0303 – Netfang auglýsinga: augl@bondi.is – Vefur blaðsins: www.bbl.is – Netfang blaðsins: (fréttir og annað efni) er bbl@bondi.is Frágangur fyrir prentun: Anna Kristín Ólafsdóttir – Prentun: Landsprent ehf. – Upplag: sjá forsiðu – Dreifing: Landsprent og Íslandspóstur. ISSN 1025-5621

SKOÐUN

Hið ómögulega

Það er athyglisvert að fylgjast með þróun verslunar á Íslandi þessa dagana. Þar er eitthvað að gerast sem okkur hefur verið talin trú um að væri utan marka þess mögulega.

Fyrir skömmu var opnuð stórverslun í Garðabæ frá Costco Wholesale Corporation. Fyrirtækið hóf starfsemi sína árið 1983 í Seattle í Bandaríkjunum. Á vefsíðu fyrirtækisins segir að allar verslanir Costco byggji á meðlimaaðild.

Þegar verslunin í Garðabæ var opnuð undir lok maí var engu líkara en Íslendingar hefðu aldrei séð dagvöruverslun fyrr. Allar götur síðan hefur nánast verið fullt út úr dyrum og öll bílastæði á stóru svæði, líka hjá stórverslun IKEA, hafa verið troðfull af bílum viðskipavina Costco.

Talsmenn verslunar á Íslandi og einkum fulltrúar Samtaka verslunar og þjónustu hafa af kurteisi sagst fagna þessari nýju samkeppni. Samt dylst engum að mikill órói er hjá eigendum gömlu verslanarisanna á íslenska markaðnum. Hjá flestum verslunum hefur tilkoma Costco haft þau áhrif að verið hefur verið lækkað á ýmsum varningi, jafnvel um tugi prósent. Eitthvað sem alla tíð hefur verið fullt við neytendur að væri ómögulegt. Því hefur gjarnan verið borið við að smæð íslenska markaðarins kallaði á hærra vöruverð, einnig dýrir flutningar og fjarlægð frá helstu viðskiptalöndum.

Í mörg undanfarin ár hafa samtök verslunarinnar hamast í fjölmörgum við að „upplýsa“ fávísu alþýðu landsins um að helsta ástæðan fyrir háu matvöruverði væri ómögulegt landbúnaðarkerfi, hátt verð frá bændum og það sem sumir hafa kallað ofurtolla á matvæli. Reynt hefur verið að telja almenningi trú um að kerfið á Íslandi væri einstakt hvað þetta varðar. Upplýstir neytendur vita þó mæta vel að sambærilegt fyrirkomulag er haft á hvað varðar stuðning við innlenda matvælaframleiðslu í öllum okkar helstu viðskiptalöndum.

Talsmönnum verslunarinnar hefur á liðnum árum tekist að knýja fram tollandiðurfellingar á ýmsum vörum. Þrátt fyrir það gekk ansi hægt að skila lækkuðu innkaupsverði sem þar fékkst áfram til neytenda. Var þar ýmsu borið við, eins og lagerstöðu og ýmsum innlendum kostnaðarþáttum. Í allri þeirri orðræðu hafa menn samt forðast í lengstu lög að ræða kostnað vegna mikillar yfirbyggingar í íslenskum verslunum og kostnað við óhóflegt verslunarhúsnæði. Á þessum forsendum hefur verslun á Íslandi haldið uppi háu vöruverði með miklu hærrí álagningu en eðlilegt getur talist. Þetta er nú að koma í bakið á íslensku verslunarrisnum um leið og erlend verslunarkerfi sýnir fram á að álagning þarf ekki að vera í hundruðum prósent. Forsvarsmenn verslunar á Íslandi hafa með sinni óbilgírni verið besta auglýsingin fyrir Costco sem hugsast getur.

Viðbrögð sumra verslunareigenda hefur samkvæmt áreiðanlegum heimildum verið að sniðganga íslenska birgja sem voga sér að eiga viðskipti við Costco. Neytendur hafa því orðið varir við að ákveðin vörumerki sjást ekki lengur í sumum verslunum.

Costco selur matvörur eins og margt annað. Þar er m.a. á boðstólum kjöt frá íslenskum bændum, oft að því er virðist á þokkalegu verði. Þar eru líka á boðstólum lyf á verði sem Íslendingar hafa aldrei áður kynnt í innlendum apótekum. Vondir bændur og vont landbúnaðarkerfi á Íslandi, vondir tollar og lítill markaður eru því greinilega ekki ástæðan fyrir því að Costco getur boðið mun lægra verð á flestum vöruflokkum en kollegar þeirra á Íslandi. Kannski íslenskir stórkaupmenn fari að átta sig á því að það dugar heldur ekki lengur að kenna íslenskum landbúnaði um hátt matvælaferð á Íslandi. /HKr.

Og golan kyssir kinn

Gunnar Kr. Eiríksson
stjórnarmaður í Bændasamtökum Íslands

Tíðarfar síðasta vetur fór mildum höndum um landsmenn og hefur orðið til þess að gróður á vormánuðum var mjög fljótur til og grassprettu ein sú besta sem elstu menn muna. Væntanlega mun sláttur hefjast af fullum krafti innan skamms og sýnist bændum það vera ávisun á að slá verði þau tún þrisvar í sumar.

Þessu fagna þeir sem eiga allt undir því hvað landið gefur af sér. Ekki er gott að átta sig á hvort þetta sé það sem við munum eiga von á næstu árin.

Mikill annatími

Nú er uppskerutími hestamennskunnar í hámarki, kynbótasýningar um allt land, ípróttakeppni, gæðingakeppni og þar með úrtökur fyrir Heimsmeistararnótíð sem fer fram í Hollandi í ágúst. Þetta er mikill annatími hjá sýndum og keppendum. Að baki hverju hrossi eru eigendur, einn eða fleiri, sem sumir setja vonarstjórnurnar sínar í hendurnar á atvinnumönnum og bíða spenntir eftir útkomunni. Þetta er tími gleði og vonbrigða því auðvitað vilja allir skora hátt. En oftast má finna hlutverk fyrir þennan fjölhæfa gæðing sem íslenski hesturinn er, þó svo hann standi ekki efastur á kynbótabrautinni, né sé á leið á landsmót eða heimsmeistararnót.

Þarf að viðhalda áhuga ungs fólks

Til að framtíð hestsins sé björt þarf að viðhalda áhuga ungs fólks á honum því þeirra er að halda fána hans á lofti. Það er margt sem keppir um áhuga unga fólksins og það er okkar sem eldri erum að stuðla að því að sem flestir fái að

kynast þessari dásamlegu skepnu. Ekki fæðast allir inn í hestafjölskyldur en langar engu að síður að komast á hestbak eða einfaldlega kempa og eignast góðan vin.

Margir eru hræddir við að leyfa hinum og þessum að fara á bak því alltaf getur komið fyrir óhapp og nú á tímum eru allir bótaskyldir. Engu að síður langar flesta sem eiga hross að leyfa öðrum að njóta, ekki síst þeim sem aldrei hafa tök á að komast á hestbak. Sú upplifun að teyma undir ungum knapa í fyrsta skipti er oft einstök, finna hvernig óttinn breytist í traust

en þá mundi viðkomandi lítið gera annað og það er ekki í boði á þessum árstíma. Ábyrgð dómara er mikil og ekki ófundsverð. Sem betur fer hentar ekki öllum hryssum það sama og ekki öllum ræktendum, því þá yrði hjörðin frekar einsleit og það viljum við ekki. Samt má gagnrýna það hve oft er einblínt á sömu hestana, oft þá sem einhverra hluta vegna fá mikla umfjöllun. Þá virðast aðrir falla í skuggann og er þá verið að tala um tugi hesta sem fá mjög góða dóma. Það er engri ræktun til framdráttar að allt kvenkynið fari undir sama karlinn.

Gríðarlegar framfarir

Allt er lýtur að íslenskri hestamennsku hefur tekið gífurlegum framförum. Uppeldi, umhirða, frumtamning, áframhaldandi tamning og þjálfun, sýningar, umgjörð sýninga, framkoma og klæðnaður knapa, allt til fyrirmyndar ef á heildina er lítið, en að sama skapi er umgjörðin öll orðin óþarflega dýr og talað um hestamennskuna sem dýrt sport.

Vel hirtur og fódraður hestur með knapa sem er vel til fara og situr vel er stórkostleg sjón og hrífur alla, líka þá sem ekkert vit hafa á hrossum. En ef sá sem ætlar að koma sér upp öllum herlegheitunum og sér hnakkinn á 300 þúsund, beislið á 20 þúsund, reiðúlpuna á 40 þúsund, reiðbuxurnar á 30 þúsund og svona mætti lengi telja (og þetta eru miðlungsverðin) er nema von að hann reyni að fá gæðinginn á 250 þúsund? Því í þéttbýlinu er tekið eftir þér ef þú mætir í afgang vinnuúlu og Nokia stígvélum í hesthúsið. En þarna er sem betur fer ekki við hestamennina sjálfa að sakast, það er einfaldlega allt sem tengist sporti dýrt.

Sumarið er tíminn sagði einhver og er það orð að sönnu, reiðtúr um íslenska náttúru gerir alla menn betri því þar nýtur íslenski gæðingurinn sín best.

ÍSLAND ER LAND ÞITT

Strútur, Skreflufljall og bærin Kaldbakur við norðanverða Kaldbaksvík á Ströndum. Að baki þeim er fjallið Kaldbakur 776 metra há. Víkin er stærsta víkin á milli Bjarnarfjarðar og Veidíleysufjarðar í Kaldrananeshreppi. Landnámsmaðurinn Önundur tréfótur nam þar land og byggði þar bæ sinn Kaldbak, að norðanverðu í víkinni. Á þeirri jörð stendur hús sem byggt var skömmu eftir 1940 úr viðum húss kaupmannsins í Kúvíkum við Reykjarfjörð. Bærinn Kleifar stendur sunnan við víkina og er einungs notað til sumardvalar líkt og Kaldbakur. Kaldbakshorn gnæfir yfir víkinni sunnanverðri, 508 metra hátt.

Föstudaginn 2. júní var 61 nemandi brautskráður frá Landbúnaðarháskóla Íslands við hátíðlega athöfn í Hjalmaletti í Borgarnesi, þar af 25 í búfræði frá starfs- og endurmenntunardeild, 29 nemendur með BS-próf, sex nemendur með meistaraþróf og einn með doktorsþróf.

Mynd / Kristín Jónsdóttir

61 nemandi brautskráður úr Landbúnaðarháskólanum

Föstudaginn 2. júní var 61 nemandi brautskráður frá Landbúnaðarháskóla Íslands við hátíðlega athöfn í Hjalmaletti í Borgarnesi.

Þar af voru 25 í búfræði frá starfs- og endurmenntunardeild, 29 nemendur með BS-próf, sex nemendur með meistaraþróf og einn með doktorsþróf.

Gunnþór Bergsson frá Pétursey 2 hlaut viðurkenningu fyrir besta árangur á búfræðiprófi og í nautgripærækt. Bryndís Karen Pálsdóttir frá Fossi hlaut viðurkenningu fyrir góðan árangur í sauðfjárrækt og í hagfræðigreinum. Hafsteinn Ingi Gunnarsson frá Kvíum

hlaut viðurkenningu fyrir góðan árangur í búaþæknigreinum og Sigríður Linda Hyström frá Artúnum hlaut viðurkenningu fyrir góðan árangur í námsdvöl. Einar Sveinn Friðriksson frá Valþjófsstað 2 hlaut verðlaun fyrir góðan árangur fyrir lokaverkefni.

Af búvísindabraut voru útskrifaðir 10 nemendur og þar hlaut Sigríður Þorvaldsdóttir frá Hjarðarholti viðurkenningu fyrir bestan árangur á brautinni. Katharina Olga Metlicka frá Sviss var efst á BS-prófi í umhverfisskipulagi og Jón Hilmar Kristjánsson frá Reykjavík í skógfræði og landgræðslu. Björk Lárusdóttir frá Hvanneyri var efst á BS-prófi í náttúru-

og umhverfisfræði. Hún hlaut jafnframt viðurkenningu fyrir frábæran árangur fyrir lokaverkefni á BS-prófi, ásamt Olgu Dís Sævarsdóttur frá Reykjavík með einkunnina 9,5. Einnig hlaut Björk viðurkenningu fyrir bestan árangur á BS-prófi með einkunnina 8,93.

Í ræðu dr. Björns Þorsteinssonar, fráfarandi rektors, kom fram að samkvæmt ársreikningi skólans fyrir árið 2016 hafi skólinn í fyrsta sinn í sögu sinni skilað jákvæðum höfuðstól. Niðurfelling Alþingis á stórum skuldum skólans skipti þar höfuðmáli. Nú er í gangi valferli fyrir eftirmann Björns í starf rektors. /ghp

Fjör í Flóa

Fjölskylduhátíðin Fjör í Flóa markar eins konar upphaf fjölskylduhátíða sveitarfélaga landsins þetta sumarið. Hátíðin var haldin dagana 26. til 28. maí í og við félagsheimilið Þingborg í Flóahreppi.

Fjöldi fólks mætti á svæðið til að upplifa það sem í boði var. Þar stóð sveitarstjórnin, Eydís Þ. Indriðadóttir, m.a. vaktina og grillaði uxakjöt frá Litla-Ármóti af miklum móð fyrir gestina. Við hlið hennar stóð og Ásmundur Friðriksson, þingmaður Suðurkjördæmis, og grillaði gómsætt lambakjöt.

Á útisvæði var búið að koma fyrir uppblásnum kastala fyrir börnin og á túninu var

Eydís Þ. Indriðadóttir, sveitarstjóri Flóahrepps, og Ásmundur Friðriksson, þingmaður Suðurkjördæmis, grillaðu af lífi og sál ofan í gesti hátíðarinnar Fjör í Flóa. Guðni Ágústsson, fyrrverandi landbúnaðarráðgjafi, hvatti þau óspart til dáða. Myndir / HKK.

Karen Eva Harðardóttir fékk að prófa græjurnar hjá Brunavörnum Árnæssýslu.

dráttarvélasýning. Þar gat að líta bæði gamlar og virðulegar vélar sem og glæný tæki frá fjölmörgum dráttarvélaflöngum. Eins mátti sjá þarna nokkra virðulega gamla bíla, eins og rússneskar Moskvich-bifreiðar og háfætt torfætrull sem búið var að smíða upp úr gamalli Lödu-fólksbifreið.

Brunavarnir Árnæssýslu mættu einnig á svæðið með þrjá bíla. Þar gat að líta hefðbundinn slökkvibíl, körfubíl og sjúkrabifreið. Fengu gestir að skoða gripina og börnin fengu líka að sprauta vatni, máta á sig hjálma og jafnvel að kveikja á sírenum. Þeir allra huguðustu fengu svo far upp í háloftin í körfu á körfubíl slökkviliðsmanna. /HKK.

Gamlar dráttarvélar vekja alltaf jafn mikla forvitni hjá forföllum dráttarvélaáhugamönnum.

MÆLT AF MUNNI FRAM

179

Fáar stökur komust að í síðasta vísnaþætti. Þar verður engu um kennt nema málæði umsjónarmanns. Fyrir það skal bætt í þessum þætti. Í tilvitnuðum bréfaskriftum við Guðmund B. Guðmundsson rifjast upp fleiri vísur eftir Steinbjörn Jónsson frá Háafelli í Hvítársíðu, ömmubróður Guðmundar. Orðfæri og málsnilld í vísun Steinbjarnar á sér samsvörum við margt í ritstíl Guðmundar B. Guðmundssonar sem svo oft er vitnað hér til. Steinbjörn orti svo fagurlega:

*Armur þinn mér hné um háls,
hófust kynni fegurst,
þín var inning ástarmáls
eftirminnilegust.*

*Röddin mild og höndin hlý
hennar sem ég dáði.
Enn er sól og sumar í
svip og augnaráði.*

Staddur í kirkjugarði orti Steinbjörn:

*Feyskjast bein og fúnar hold
flestra týnd er saga.
Þessi gljúpa gróðurmold
geymir liðna daga.*

Maður einn og kona sem unnust í meinum, gengu sig afsíðis eitt stundarkorn. Steinbjörn kvað:

*Ástin vökul værd þeim bjó
væga sök því finnum,
hófleg mök við hana þó
hafði stöku sinnum.*

Svipuð efnistökur og í vísu Steinbjarnar má finna í vísu eftir Arnþór Arnason frá Garði í Mývatnssveit:

*Lítið mína léttuð græt,
lífinu er þannig varið.
Ennþá finnst mér syndin sæt,
sekir í gamla farið.*

Steingrímur Eyfjörð læknir orti um góðvin sinn, Lúðvík Kemp vegaverkstjóra, þessa vísu. Kallast þetta ekki að „ríða“ undir rós?:

*Lagt hefir vegi víða og mælt,
veit ég þó ekki sannara
en honum reynist rétt jafnsælt
að ríða á vegum annarra.*

Ekki reynast þó allir vegir reiðfærir. Guðfinna Þorsteinsdóttir í Teigi orti svo:

*Ei mig gastu brögðum beitt,
bauðst mér sæti á hnénu.
Vissir þó að eg var eitt
epli á skilningstrénu.*

Örn Snorrason fékk líka höfnun frá stúlku:

*Hefðarmærin lokkaljós
leið hér út um dyrnar.
Þetta er alveg einstök rós,
ekkert nema þynnar.*

Sr. Jón Þorláksson orti við skriftastólinn. Þar reka menn og konur víst áþekkt erindi:

*Óskaplíkar eru þær,
Anna má, en neitar.
Imba vill en ekki fær
eftir því hún leitar.*

Dýrolína Jónsdóttir var fædd á Hrauni í Tungusveit á seinni hluta 19. aldar. Það var ekki síður ort um öfugsnúin ástamálín á þeim tíma. Ólína orti á sinni tíð svo lipurlega:

*Yndi brjálár ástasjúk
allt í málar glettum.
Fátæk sál í fögrum búk
full af táli og prettum.*

Þorbergur Þorsteinsson, fæddur á Ísafirði, en lengst af bjó í Skagafirði, var lipur hagrörðingur. Lokavísu þessa þáttar er hans. Vísan er ort á Mánabár:

*Það var mælt af þrótti og krafti,
það var orðið meira en grín,
hann sagði bara: „Haltu kjafni,
helvítis fyllibytan þín.“*

Umsjón:
Árni Geirhjórtur Jónsson
kotabyggd1@gmail.com

FRÉTTIR

Jónatan Hermannsson vann að þróun byggjrkjanna Smyrills og Vals.

Mynd / BBL

Byggkynbætur á Korpu:

Yrkin Smyrill og Valur kynnt til sögunnar

– eru fljótþroska og skila góðri uppskeru

Jónatan Hermannsson lét af störfum sem tilraunastjóri í jarðrækt á Korpu um síðustu áramót, eftir þrjátíu ára starfsferil þar meðal annars við korntilraunir og kynbætur. Að skilnaði skilaði hann af sér tveimur byggjrkjum, sem hann hefur þróað á undanförunum árum og bindur talsverðar vonir við.

Yrkin hafa fengið nöfnin Smyrill og Valur, en áður hefur kynbótastarfíð á Korpu skilað af sér fjórum yrkjum; Skeglu, Kríu, Lómi og Skúmi.

„Nýju yrkin eru því miður ekki komin á markað enn, þau eru enn í svokölluðu DUS-prófi, sem sannreyna skal að þau séu ólík öðrum yrkjum, einsleit og stöðug.“ segir Jónatan. „Þetta eitt og sér ætti ekki að koma í veg fyrir innflutning, en hitt er það, að við höfum ekki fengið nógu hraða fjölgun á þeim í Svíþjóð, akurlendi hjá kynbótayfirtækni virðist takmarkað.“

Nöfnin á nýju yrkjum verða með Is fyrir framan í útlendu útgáfunni. Þau eru hálfsvöð, eiga

bæði Skúm sem annað foreldri. Á móti honum eru norsku yrkin sem best reyndust hér á fyrsta áratugi aldarinnar. Þar er um að ræða Arve, Olsok, Lavrans og Tiril. Ekki er gott að vita hver er mótparturinn móti Skúmi í hvoru tilvikinu, því að víxlunum var í upphafi slegið saman,“ útskýrir Jónatan.

Sexraða og fljótþroska

„Þessi yrki eru bæði sexraða og einkennast af fljóttum þroska og eru líka á toppnum í uppskeru. Að ná saman fljóttum þroska og svo góðri uppskeru hefur ekki tekist til fullnustu fyrr.“

Yrkin bæði eru af sömu hæð og erlend sexraðayrki og virðast gefa hálm í svipuðu magni. Strástyrkur virðist góður, það er legu hefur ekki orðið vart í þeim í tilraunum og ekki hefur heldur blásið úr axi. Þó er ekki hægt að segja að það sé fullreynt. Von er til að sáðkorn fái til landsins vorið 2019, því miður ekki fyrr,“ segir Jónatan. /smh

Þórólfur Ómar Óskarsson, bóndi á Steinhólum í Eyjafjarðardal, var ásamt fleiri Eyjafjarðarbændum með þeim fyrstu þetta árið en hann hóf fyrsta slátt sunnudaginn 28. maí.

Mynd / Þórólfur

Bændur í Eyjafirði hófu slátt 28. maí

– Búist við að heyskapur verði kominn á fullan snúning nú í byrjun júní

Það telst til tíðinda að íslenskir bændur skuli hefja slátt túna sinna í maímánuði þó ekki muni það vera einsdæmi. Þórólfur Ómar Óskarsson, bóndi á Steinhólum í Eyjafjarðardal, var ásamt fleiri Eyjafjarðarbændum með þeim fyrstu þetta árið en hann hóf fyrsta slátt sunnudaginn 28. maí.

Þórólfur sló eina 2 hektara á jörðinni Grænuhlíð sem er rétt innan við Steinhóla, þar sem faðir hans, Óskar Kristjánsson, býr. Hann sagði að þennan sama dag fyrir 63 árum, á fæðingardegi Njáls föðurbroður síns, hafi tún verið slegin á Gilsá vestan við Eyjafjarðará og gegnt Grænuhlíð.

„Ég var nú ekkert bjartsýn á slátt þegar ég vaknaði á sunnudagsmorgninum því það mígrignði alla nóttina. Síðan fór að blása seinnipartinn og það var orðið þurr á klukkan fimm. Ég kítu á veðurspána og það átti ekki að rigna nema í nokkra daga svo ég ákvað að slá.“

Hann sagðist aldrei áður hafa

slegið tún í maí, og einhver tími í að hann færi af alvöru í heyskap. Hann hafi þó oft slegið minna gras en þetta.

„Þetta var nú bara svona snyrtisláttur í kringum íbúðarhúsið og eitt stykki sem kýrnar fara síðan á. Þær hafa núna einn og hálfan hektara í beit og munu klára þá beit á einni viku. Þá verður fint ef komin verður smá vöxtur á túnið í Grænuhlíð.“

Þórólfur er með um 65 árskýr og þó hann hafi tekið fyrsta slátt nú í maí, þá sagðist hann ekki reikna með að hefja heyskap fyrir alvöru fyrr en nú í annarri viku júní, þó hægt væri að byrja fyrr.

„Maður reynir bara að nýta þessa góðu tíð og grös eru hvergi farin að skriða, allavega ekki þessi sáðgrös. Það er bara háliðagrasíð sem er farið að skriða.“

Mikið kal í fyrra

Þórólfur segist enn eiga nóg hey frá síðasta sumri, en hann hafi þó lent í nokkrum hremmingum í fyrra.

„Það var svo mikið kal á nýræktunum í Grænuhlíð og síðan var mjög þurr veður.“

Það rignði ekkert í Grænuhlíð í maí og júní og það var ekki fyrr en í júlí að það fór að rigna þar almennilega. Fyrri slátturinn var því tóm vonbrigði.“

– Þú situr þá ekki uppi með miklar fyrningar frá fyrra ári?

„Ja, ég heyjaði hvern einasta blett sem ég komst í og á nóg af heyi, eða um 250 rúllur. Ef maður sæi núna fram á að vanta hey, þá hefði maður trúlega beðið lengur með að byrja að slá. Annars finnst mér ágætt að vera kominn af stað,“ sagði Þórólfur bóndi á Steinhólum.

Fleiri bændur hófu slátt í maí

Hann sagðist svo sem ekkert hafa verið einn um það í Eyjafirðinum að hefja slátt 28. maí. Líka hafi verið slegið hjá Þresti Þorsteinssyni á Moldhaugum og einnig hjá Guðmundi S. Óskarssyni á Hríshóli og hugsanlega víðar. /HKr.

Sextán íslenskir veitingastaðir í The White Guide Nordic-bókinni

Í síðustu viku var tilkynnt um það hvaða veitingastaðir á Íslandi náðu inn á lista The White Guide Nordic-bókarinnar fyrir 2017–2018. Bókin á að veita yfirlit yfir bestu veitingastaðina á Norðurlöndum.

Að þessu sinni eru 16 íslenskir veitingastaðir á listanum en þeir voru 15 í fyrra og 17 þar áður. Veitingastaðirnir Geiri Smart og MAT BAR, sem báðir eru á Hverfisgötu í Reykjavík, og Tryggvaskáli á Selfossi koma nýir inn á listann en Austur-Índiafjallagíð og Snaps í Reykjavík falla út af listanum.

Röðin birt 26. júní

The White Guide Nordic-bókin verður gefin út mánudaginn 26. júní að þessu sinni – og þannig hefur útgáfan verið færð til byrjun sumars í stað þess að gefa bókina út seint að hausti eins og áður hefur verið gert. Þá mun niðurröðun íslensku staðanna einnig liggja fyrir samkvæmt stigagjöf. Efstur á íslenska listanum í fyrra var Dill, síðan

Geiri Smart er á Hverfisgötu 30 í Reykjavík.

kom Grillið á Hótel Sögu og í þriðja sæti var Norð Austur - Sushi & Bar á Seyðisfirði.

Annars lítur íslenski listinn svona út í stafrófsröð:

• Dill – Reykjavík

- Fiskfélagið – Reykjavík
- Fiskmarkaðurinn – Reykjavík
- Gallery Restaurant Hotel Holt – Reykjavík
- Geiri Smart – Reykjavík
- Grillið – Reykjavík

MAT BAR er á Hverfisgötu 26 í Reykjavík.

Myndir / smh

- Grillmarkaðurinn – Reykjavík
- Kol – Reykjavík
- Lava restaurant – Grindavík
- MAT BAR – Reykjavík
- Matur og Drykkur – Reykjavík
- Norð Austur – Sushi & Bar –

- Seyðisfjörður
- Rub 23 – Akureyri
- Slippurinn – Vestmannaeyjar
- Tryggvaskáli – Selfoss
- Vox (Hilton Hotel) – Reykjavík /smh

Stórlækkað verð á rúlluplasti

**POWER
STRETCH**

BAL'ENSIL

Net frá kr. 19.900 án vsk.

Rani belgplast
frá kr. 21.900
án vsk.

Útistæðuplast í miklu úrvali

TamaNet™ 4500m

EDGE to EDGE™

Edge to Edge 4500 m - lengstu netrúllur í heimi
- í einni rúllu eru yfir 500 heyrúllur

Tama
- Stærsti netframleiðandi í heimi

Net- og plastlager frá Búvís um land allt

*Er ég huga að heyskap fer
og helstu kosti ræði.
Búvís alltaf býður mér
bestu kjör og gæði.*
J.S

Baldur Grétarsson
Kirkjubæ - 701 Egilsstöðum
Sími: 471 3131 / 861 1961

Sigurbjörn Karlsson
Smyrlabjörgum - 781 Höfn í Hornafirði
Sími: 892 9074

Pétur Guðmundsson
Stóru-Hildisey 1 - 861 Hvalsvellir
Sími: 898 3100

Magnús Guðmundsson
Efra-Hvoli - 860 Hvalsvellir
Sími: 892 2488 / 487 8334

Gísli Sveinsson
Miðási - 851 Hellu
Sími: 863 3199

Hjálmar Ágústsson
Langsstöðum - 801 Selfoss
Sími: 482 1035

Jón Viðar Finnsson
Dalbæ 1 - 845 Flúðum
Sími: 486 6648 / 898 1468

Trausti Hjálmarsson
Austurhlíð - 800 Selfoss
Sími: 486 8948 / 865 9284

Sigurþór Gíslason
Meðalfelli - 276 Mosfellsbær
Sími: 566 7060 / 897 7690

Sigurður Þór Runólfsson
Eystra Miðfelli - 301 Akranes
Sími: 431 3588 / 691-2034

Brynjólfur Guðmundsson
Hlöðutúni - 311 Borgarnesi
Farsími: 863 7398

Brynjólfur Steinar Guðbrandsson
Brúarlandi I - 311 Borgarnesi
Farsími: 894 2708

Haraldur Bjarnason
Haga II - 451 Patreksfirði
Sími: 456 2054 / 869 1047

Högni Jónsson
Ósi - 415 Bolungarvík
Sími: 456 7397 / 892 0569

Ingibjörn Gunnarsson
Fífusundi 5, 530 Hvammstanga
Sími: 847 6587

Gunnar Þorgeirsson
Efri-Fitjum - 531 Hvammstanga
Sími: 451 2554 / 894 2554

Rúnar Örn Guðmundsson
Síðu - 541 Blönduós
Sími: 695 3363

Auðólfstaðabúið
Auðólfstöðum - 541 Blönduós
Sími: 452 4757 / 864 0238

Sigurður Baldursson
Páfastöðum 560 - Varmahlíð
Sími: 453 8175 / 895 4166

Róbert Jónsson
Réttarholti - 560 Varmahlíð
Sími: 453 8258 / 891 9161

Þór Ingvason
Bakka - 621 Dalvík
Sími: 466 3171 / 844 9371

Búvís ehf
600 Akureyri
Sími: 465 1332 / 660 1648

Vagn Haukur Sigtryggsson
Hriflu II - 641 Húsavík
Sími: 464 3259 / 848 4476

Stefán Pétursson
Klifshaga - 671 Kópasker
Sími: 465 2227 / 659 8927

Gunnar Þóróddsson
Hagalandi - 681 Þórshöfn
Sími: 468 1368 / 892 5268

Jóhann Marvínsson
Svinabökkum - 690 Vopnafjörður
Sími: 473 1527 / 846 3563

Búvís
2006-2016

Akureyri · Sími 465 1332
www.buvis.is

FRÉTTIR

Matvælastofnun svipti sauðfjár- bónda öllum sínum kindum

Á dögnum tilkynnti Matvælastofnun um að hún hefði svipt umráðamanni sauðfjár á Suðurlandi öllum kindum sínum.

Astæðan var sinnuleysi umráðamannsins um að kröfur stofnunarinnar væru virtar.

Í tilkynningunni frá Matvælastofnun sagði meðal annars að í lögum um velferð dýra komi fram að umráðamönnum dýra beri að tryggja dýrum góða umönnun og þar með talið að sjá til þess að þörfum dýranna sé sinnt að jafnaði einu sinni á dag.

Nær allir hugsa um dýr sín með sóma

Gunnar Þorkelsson, héraðsdýralæknir Suðuru- og Vestmanna- og Matvælastofnunar, segir að um frístundabónda á Suðurlandi sé að ræða sem hafi nokkrar ær á fóðrum í hesthúsahverfi. „Eigandinn hefur ekki sinnt ánum sem skyldi á sauðburði, vegna sinnuleysis og veikinda.

Nágrannar tóku eftir því að fenu var ekki sinnt og létu Matvælastofnun

vita. Búfjárefirlitsmaður Mast fór þegar á staðinn og staðfesti að ábendingin átti við rök að styðjast. Nágrannar eigandans í hesthúsahverfinu höfðu einnig sinnt fenu eftir að þeim varð ljóst að ekki var allt með felldu með umhirðu fjárens. Haft var samband við eigandann og í framhaldi af því var ákveðið að svipta hann forræði yfir fenu og fengnir vörslumenn sem munu sinna því það sem eftir lifir vors og sjá um að koma fenu á sumarreit. Ekki hefur verið tekin ákvörðun um hvað verður um fæð að sumri loknu.

Öðru hvoru kemur fyrir að hafa þurfi afskipti af einstaka dýraeigendum. Slík mál fá oftast áberandi umfjöllun í fjölmiðlum. En þess ber að gæta, að á Suðurlandi skipa dýraeigendur þúsundum og nær allir hugsa um sín dýr svo sómi er að,” segir Gunnar.

Í tilkynningu MAST kom einnig fram að um á annan tug áa hafi verið að ræða og þær verði áfram á staðnum í umönnun vörslumanna. Ástand dýranna sé viðunandi í dag og gefi ekki tilefni til frekari aðgerða að svo stöddu. /smh

Líflandlækkar fóðurverð

Nú um mánaðamótin lækkar Lífland verð á kjarnfóðri um 1–1,5%, mismikið eftir tegundum. Lækkunin nú skýrist fyrst og fremst af styrkingu krónunnar frá síðustu verðlækkun Líflands.

Í tilkynningu Líflands kemur fram að þessar lækkanir séu

liður í virkri vöktun félagsins á markaðsaðstæðum og í þeirri stefnu að viðskiptavinir njóti verðþróunar hráefna eins og kostur er.

Nánari upplýsingar veitir Hlynur Elfar Þrastarson, framkvæmdastjóri sölusviðs.

Uppfærða kjarnfóðurverðskrá Líflands er að finna á vef Líflands.

Metmagn frjókorna í maí

Aldrei hafa fleiri birkifrjókorn mælst á einum sólarhring á Íslandi en undir lok maí á Akureyri, samkvæmt mælingum Náttúrufræðistofnunar Íslands. Fleiri birkifrjó hafa mælst í maí en í nokkrum öðrum maímánuði frá upphafi mælinga 1998.

„Þann 21. maí fór frjótala birkis í 658 frjó/m³ og er það mesta magn birkifrjója sem mælst hefur á einum sólarhring hér á landi. Að sama skapi hafa þar mælst fleiri frjókorn í maí en í nokkrum öðrum maímánuði frá upphafi mælinga 1998. Frjókornin eru flest birkifrjókorn en einnig er óvenju mikið af asparfrjókornum. Báðar tegundir eru langt yfir meðaltali fyrir maí,” segir í tilkynningu frá Náttúrufræðistofnun Íslands.

Bent er á að birkifrjó eru að meðaltali fleiri í júní en í maí og því verði áhugavert að fylgjast með

framvindu sumarsins. „Frjótími birkis stendur vanalega yfir í 2–4 vikur og í ár hafa birkifrjó mælst samfellt frá 14. maí. Líklega mun draga úr birkifrjóregninu þegar kemur fram í júní.“

Samkvæmt mælingum á birkifrjó í Garðabæ er fjöldi þeirra rétt yfir meðallagi en frjókorn hafa mælst þar samfellt frá 17. maí. Frjókorn mælast flest í andrúmslofti þegar það er þurr og hlýtt í veðri og svolitill vindur sem ber þau á milli staða. /ghp

ZOLL
Advancing Resuscitation. Today

HJARTASTUÐTÆKI

ENDURLÍFGUNARTÆKI

- Leiðbeinir með hjartahnoð
- Tækið talar íslensku

5 ÁRA - Endingartími rafhlöða
- Endingartími rafskauta
- Ábyrgð á tæki

Tilboðsverð
Kr. 159.900

☎ 551 0230 ✉ inter@inter.is

inter.

Carlo Petrini, forseti Slow Food, hélt fyrirlestur í Háskóla Íslands á dögnum. Elena Musitelli, sem hér sést með Petrini, túlkaði frá ítölsku yfir á íslensku ásamt Hrefnu Mariu Eiríksdóttur. Myndir / smh

Carlo Petrini, forseti Slow Food, flutti fyrirlestur í Háskóla Íslands:

Borðið íslenskan mat og verið stolt af honum

Carlo Petrini, einn af stofnendum Slow Food-hreyfingarinnar og forseti frá byrjun, var í heimsókn á Íslandi dagana 22.–24. maí síðastliðna. Hann dvaldi tvær nætur á Hótel Sögu og snæddi kvöldverð á Grillinu á mánudagskvöldið. Á þriðjudeginum hélt hann fyrirlestur í Háskóla Íslands og heimsótti verslanir á Grandagarði; meðal annars kjötkaupmennina frá Hálsi í Kjós í Matarbúrinu og Eirnýju í ostversluninni Búrinu.

Ágæt aðsókn var á fyrirlesturinn og fór Carlo Petrini þar yfir gildi og hugsjónir Slow Food-hreyfingarinnar af mikilli innlifun.

Hann byrjaði á að kynna sig sem mann með ástríðu fyrir mat og hann var sifell að fjalla um matargerðarlist (gastronomy) vítt og breitt á ferðum sínum.

Um allan heim horfi fólk á matreiðsluþætti í sjónvarpinu en það væri ekki matargerðarlist í hans skilningi, þó það sé vissulega angi hennar – kannski um tíu prósent. Afgangurinn samanstandi af landbúnaði, búfræði, eðlis- og efnafræði, líffræði, erfðafræði og jarðrækt. Matargerðarlist sé líka sagnfræði, mannfræði, hagfræði og stjórnmál. Matargerðarlist og matvælaframleiðsla ætti sér því margar hliðar.

Þessi hugmynd væri ekki hans, heldur væri upprunnin hjá einum af feðrum nútímaumfjöllunar um matargerð, Frakkanum Jean Anthelme Brillat-Savarin, sem var uppi á 18. og 19. áratugum síðustu aldar. Frægasta bók hans heitir Lífeðlisfræði bragðs og var gefin út árið 1825. Þar fjallar hann um allar þessar hliðar matargerðar og talar vel inn í það ástand óreiðu sem ríkir í dag. Allir væru að tala um matargerð, ýmist að skrifa um hana eða fjalla um myndrænt og kryfja, nánast eins og gert sé við lík. Fáir töluðu hins vegar um grunninn að matargerðinni, um undirstöðu sjálfrar frumframleiðslunnar.

Fyrirlesturinn var ágætlega sóttur.

Fimm ástæður fyrir glæpsamlegu matvælaframleiðsluhagkerfi

Petrini sagði að matvælaferð væri í grunninn einfaldlega of lágt til að það geti staðist. Í rauninni kosti maturinn meira en áður þótt verðlagið sé lægra; það er kostnaður við matvælaframleiðsluna og aukaverkanirnar af henni. Matvælaframleiðsluhagkerfið væri þannig algjörlega brenglað og í raun glæpsamlegt. Ástæðurnar fyrir þessu séu fimm. Fyrir það fyrsta fari frjósemi jarðvegs hnignandi alls staðar í heiminum, sem sé að stóru leyti vegna gríðarlegrar notkunar á tilbúnum áburði síðastliðin 150 ár.

Í öðru lagi útheimti nútíma landbúnaðarkerfi gífurlega vatnsnotkun, nálægt 80 prósent af vatnsbúskap jarðarinnar fari til landbúnaðarinnar.

Þriðja vandamálið felist í því að hratt dragi úr líffræðilegum fjölbreytileika á jörðinni. Þannig hafi á síðustu 120 árum glatast um 70 prósent af líffræðilegum fjölbreytileika náttúrunnar; jurta- og dýrategunda. Það sé vegna framleiðslukerfa sem einblíni á framleiðslumagn á kostnað gæða. Þau stuðli líka að því að skerða hlut bænda í virðisdeðjunni.

Fjórdi vandamálið er að sögn Petrini sú staðreynd að bændum fer fækkandi og aldur bænda hækkar. Til að nýliðun geti orðið – og hlutur bænda vaxið – þurfi að breyta um stefnu og fyrirkomulag framleiðslukerfa.

Fimmtu ástæðuna fyrir því að Petrini telji ástandið glæpsamlegt, er að aldrei fyrr í mannkynssögunni hefur jafnmikil matarsóun átt sér stað. Um þrjátíu prósentum af matvælaframleiðslunni sé nú hent.

Menningarverðmæti í íslenskum matvælum

Petrini sagði að starf Slow Food gengi meðal annars út á að varðveita menningarverðmæti matvæla – og nefndi íslensku mýsuna í því samhengi sem hann sagðist hlakka mjög til að smakka. Íslendingar ættu að vera stoltir af matvörunni sinni og gera henni hátt undir höfði. Einn mælikvarðinn til að skoða þá stöðu mála á Íslandi væri að fara niður í miðborg Reykjavíkur og skoða hversu margir veitingastaðir kynntu hráefni sitt sem rektanlegt beint frá tilteknum býlum. Umræða um þá stöðu þyrfti að eiga sér stað í samfélaginu því framtíðin væri fölginn í staðbundinni matvælaframleiðslu. /smh

GARÐHÚS BYKO

19mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

UNA 4,4m²

0291815/5/7

147.485 kr.

með styrkingum og festingum

28mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

MAAS 7,5m²

0291817/5/7

228.885 kr.

með styrkingum og festingum

28mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

MARY 8,2m²

0291809/5/7

237.985 kr.

með styrkingum og festingum

34mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

LE MANS 13,9m²

0291818/5/7

393.335 kr.

með styrkingum og festingum

28mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

JARI 14,5m²

0291819/5/7

407.985 kr.

með styrkingum og festingum

**YLEININGAR ERU LÉTTAR STÁL-
KLÆDDAR SAMLOKUEININGAR
SEM FÁST MEÐ ÞÉTTIFRAUÐS-
EÐA STEINULLARKJARNA.**

Einingarnar eru sterkar og burðarmiklar og fást með mismunandi yfirborði og litum að eigin vali. Helstu kostir þess að nota samlokueiningar er auðveld og fljót uppsetning, auðveld þrif, mikil burðargeta, mikið einangrunargildi og er ódýr kostur ef miðað er við hefðbundnar lausnir.

Yleiningar henta vel fyrir eldri gripahús þar sem skipta þarf út þak- og eða veggjaklæðningum.

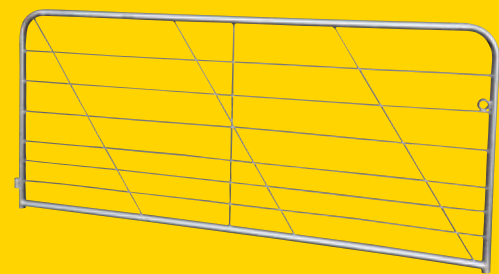
BALEX yleiningar eru framleiddar undir ströngu eftirliti samkvæmt viðurkenndum evrópskum stöðlum.

SPENNANDI
GIRÐINGAR-
EFNI!

Hliðgrindur

120/240/366/420cm

Öll verð eru birt með fyrirvara um prentvillur og/ eða myndabrengl.

**Túngirðingarnet
og gaddavír**

**Girðingar-
staurar**

f i t | byko.is

BYKO

Við liðsinnnum þér!

Hafðu samband: bondi@byko.is

FRÉTTIR

Víur ræktaði svartar hermannaflugur til fóðurgerðar:

Framleiðsla skordýra reyndist ekki arðbær

– Regluverk og skortur á hráefni stóð viðskiptahugmyndinni fyrir þrifum

„Vandamálið sem við stóðum frammi fyrir var að á Íslandi er þrátt fyrir allt, ekki nóg af vannýttu hráefni til þess að það stæði undir því að vera grunnur fóðurframleiðslu með hermannaflugum,“ segir Gylfi Ólafsson, annar stofnenda Vía, nýsköpunarfyrirtækis í skordýraeldi, sem hætti starfsemi í nóvember í fyrra. Gylfi hélt erindi á ráðstefnunni *Úrgangur í dag – auðlind á morgun* þar sem hann fjallaði um sögu Vía.

Gylfi og Sigríður Gísladóttir stofnuðu Víur árið 2014 með það að markmiði að stunda rannsóknir og tilraunaráttun á lirlfum svörtu hermannaflugunnar. Aðalflugmyndin var að nota vannýtt hráefni til framleiðslu á fóðurefni í fiskeldi. „Hugmyndina má rekja til útgáfu skýrslu Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna um skordýraát og fóðurframleiðslu, framtíð þess og möguleika árið 2013. Við skoðuðum þetta nánar og sáum að skordýr voru ekki ræktuð á Íslandi í þessum tilgangi. Því fórum við að velja því fyrir okkur hvort það væri ekki fullt af vannýttu hráefni sem hægt væri að nýta sem fóður fyrir þessi skordýr, og nota þær svo til að fæða dýr og jafnvel menn. Enn fremur hefur fiskeldi vaxið mjög hratt á Vestfjörðum og fiskimjölsverð hækkar. Þar sem laxar þurfa að fá dýrprótein vildum við skoða möguleika á að geta framleitt prótein úr dýrum sem eru staðsett lágt í fæðukeðjunni, til þess að framleiðsla fóðurs væri sem ódýrust, bæði út frá fjármagni sem og lífhagkerfinu,“ segir Gylfi.

Lítið um hráefni

Víur rak starfsstöð í Bolungarvík og störfuðu þar mest þrír starfsmenn. Þar voru ræktaðar

Lirlfur hermannaflugunnar nærðust á úrgangi úr fiskframleiðslu en úr lirlfunum var svo unnið eldisfóður.

svartar hermannaflugur, hraðvaxta hitabeltisskordýr sem nærðust á úrgangi úr fiskframleiðslu en úr lirlfunum var svo unnið eldisfóður.

Hins vegar komst framleiðsla fyrirtækisins ekki á legg en Gylfi telur einkum tvær ástæður liggja þar að baki. „Í fyrsta lagi framleiðir Ísland ekkert sérstaklega mikið af landbúnaðarafurðum miðað við aðrar þjóðir. Í öðru lagi erum við orðin mjög góð að nota það sem áður var vannýtt og setja það ofarlega í virðisheðjuna. En hugmyndin okkar sneri að því að taka vannýtt hráefni og setja neðarlega í keðjuna, þ.e.a.s. að nota hana í fóður.“

Hann segir enn fremur að þrátt fyrir að kvartað sé undan háu fóðurverði, þá sé verðið afar lágt til framleiðenda. „Þess vegna er erfitt að ætla að búa til fyrirtæki sem framleiðir fóður og hagnast á því. Viðskiptamódelið okkar reyndist því ekki nógu sterkt,“ segir Gylfi.

Skordýr flokkuð sem húsdýr

Lög og reglur hafa eðlilega mikið áhrif á hvernig fyrirtæki geta unnið en í tilfalli Vía reyndist reglugerðarumhverfi afar heftandi. Gylfi segir að lagaumhverfi Evrópusambandsins um skordýraeldi sé skiljanlega óþroskað enda engin hefð fyrir framleiðslu skordýra til fæðu eða í fóður.

Skordýr séu því enn sem komið er flokkuð með öðrum húsdýrum í reglugerðum og því fylgir takmarkanir á fóðri fyrir dýrin. „Þrátt fyrir að sýnt hafi verið fram á að skordýr geti nærst af skít og hægt sé að nota slík skordýr til ýmissa góðra nota á fyllilega öruggan hátt er óleyfilegt að gefa húsdýrum skít.“ Þannig ætti að taka skordýr sérstaklega út fyrir sviga í flokkum eldisdýra en samtök skordýraráttenda í Evrópu vinna

Þrátt fyrir að Víur hafi lagt upp laupana er Gylfi Ólafsson sannfærður um að á næstu árum verði til arðbær fyrirtæki í Evrópu sem framleiða skordýr í fóðurframleiðslu eða til manneldis.

nú að því að ná fram breytingum á reglugerðum, að sögn Gylfa.

Framgangur í Evrópu

Þótt Víur hafi lagt upp laupana segir Gylfi vera mikla grósku í þróun skordýraráttunar í Evrópu og spáir því að ekki líði á löngu þar til að komi fram vörur sem gera slíkt eldi auðveldara.

„Ég er sannfærður um að á næstu 5–10 árum verði til arðbær fyrirtæki í Evrópu sem framleiða skordýr í fóðurframleiðslu eða til manneldis. Þannig munu tæknilausnir verða til sem munu hjálpa einstökum bændum til að nota aukaafurðir frá sér, láta

skordýr éta þær og nota svo til fóðurframleiðslu á einn eða annan hátt. Ég hef til að mynda séð áhugavert úrræði sem miðar að því að búa til umhverfi þar sem lirlfur gætu étið afganga. Síðan yrðu henum sleppt lausum í rýmið og þær gætu étið lirlfurnar beint.“

En enn sem komið er sé ekki vettvangur á Íslandi fyrir skordýraeldi. „Við komumst að þeirri niðurstöðu að þetta var ekki nógu góð lausn á Íslandi árið 2017. Kannski eftir 10–20 ár, en það finnst mér í raun ósennilegt vegna þess lúxusvandamáls að það er skortur á vannýttu hráefni til að nota sem fóður fyrir lirlfurnar,“ segir Gylfi Ólafsson. /ghp

STARTARAR OG ALTERNATORAR

fyrir allar gerðir bíla, báta og vinnuvéla

Frí heimsending um allt land

Glerárgata 34b v/ Hvannavelli · 600 Akureyri
Sími: 461 1092 · E-mail: asco@asco.is

ASCO

Smærri
viðgerðir

Hraðþjónusta HEKLU.
Hringdu í 590 50 30 eða renndu við.
Hekla.is

Hlaut hæsta kynbótadóm sögunnar:

Heimsmethafi til sölu

– Þórálfr frá Prestsbæ á leið úr landi

Stóðhesturinn Þórálfr frá Prestsbæ hlaut hæsta kynbótadóm sem kveðinn hefur verið upp á íslenskum hesti á kynbótasýningu á Melgerðismelum í Eyjafirði í byrjun mánaðarins.

Þórálfr er nú 8 vetra. Hann hlaut 8,93 fyrir sköpulag og 8,95 fyrir hæfileika sem gera 8,94 í aðal-einkunn. Hann hækkaði dóm Spuna frá Vesturkoti frá 2011 þar með um 2 kommur. Þórálfr hlaut m.a. 9,5 fyrir skeið, vilja og geðslag, samræmi, fótagerð og hófa og einkunnina 9,0 fyrir fet, brokk, stökk, réttleika og þróuleika.

Ræktendur og eigendur Þórálfs eru Inga og Ingar Jensen frá Svíþjóð en hesturinn hefur verið í umsjón Þórarins Eymundssonar, reiðkennara og tamningamanns, frá upphafi.

„Þetta er öðlingur. Hann er mjög skrefmikill, hefur góðar gangtegundir og einarðan vilja. Þrátt fyrir það geta allir ríðið honum. Það fer bara eftir því hvað maður krefur hann mikið. Ef maður biður hann um afköst þá skilar hann þeim alveg hreint,“ segir Þórarinn.

Heiðursverðlaun í báða leggi

Þórálfr er stórættaður gripur, undan tveimur heiðursverðlaunahrossum. Móðir hans er Þoka frá Hólum sem hlaut Glettubikarinn árið 2012. Hún hefur nú gefið 12 afkvæmi og hafa

Þórarinn Eymundsson hefur séð um Þórálfr frá Prestsbæ frá upphafi og segir gæðinginn mikinn öðling. Mynd/Bjarney Anna

öll dæmd afkvæmi hlotið háa fyrstu verðlauna dóma.

Þórarinn hefur tamið og sýnt öll afkvæmi Þoku og segir vilja og getu einkenna afkvæmi hennar.

„Þau eru með ofsalega jafnar og góðar gangtegundir og bæta lengi í.“ Þórálfr sé einmitt gott dæmi þess, en hann hefur verið að bæta í dómi ár frá ári.

Faðir Þórálfs er Álfur frá Selfossi sem hlaut Sleipnisbikarinn árið 2012. Undan honum eru nú skráð 694 afkvæmi, þar af 118 fyrstu verðlauna hross.

Samkvæmt Worldfeng eru

afkvæmi Þórálfs nú 118 og eru þau elstu að komast á tamningaaldur.

Stefnt á Heimsleika

Hæst dæmdu hross á kynbótasýningum ársins fá boð um að koma fram á kynbótasýningu á Heimsmeistaramótinu sem fram fer í Hollandi í ágúst. Ef fer sem horfir mun Þórálfr því vera fulltrúi Íslands í elsta flokki stóðhesta ytra.

Gæðingurinn mun auk þess vera til sölu og að sögn Þórarins hafa einhverjar preifingar nú þegar átt sér stað. /ghp

Eftirfarandi bíla- og búvélaverkstæði nota Valvoline

Vélabær ehf.
Bæ Bæjarsveit, 311 Borgarnes

Hróar ehf.
Skipanesi, 301 Akranes

Pardus
Suðurbraut, 565 Hofsós

Eystra - Hraun ehf.
Eystra - Hruni, 880 Kirkjubæjarklaustur

Eyfell ehf.
Gilsbakka 33 - Ásólfskála, 860 Hvolsvöllur

Neyðarþjónusta Sveins
Bjarnaholti 5, 780 Höfn í Hornafirði

Vélaverkstæði Guðmundar og Lofts ehf.
Iðu Bláskógarbyggð, 801 Selfoss

B3 ehf.
Bakka Svarfaðardal, 621 Dalvík

Vélaverkstæði Hjartar Eiríkssonar ehf.
Búlandi 1, 530 Hvammstangi

Bílerjinn
Mörk 2, 765 Djúpvogur

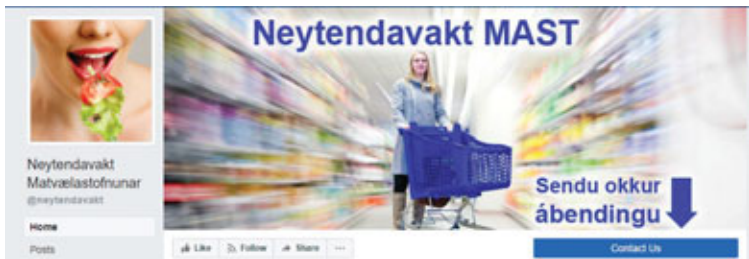
Framrás
Smiðjuvegi 17, 870 Vík

*Valvoline framleiðir eingöngu
hágæða smuoliur, glussa og efnavörur.
Leitaðu ekki langt yfir skammt, við erum
með réttu olíuna fyrir allar vinnuvélar.*

FRÉTTIR

Neytendavakt MAST komin á Facebook

Matvælastofnun tók í notkun nýja Facebook-síðu miðvikudaginn 31. maí síðastliðinn, undir yfirskriftinni Neytendavakt Matvælastofnunar. Tilgangur síðunnar er að miðla hagnýtum upplýsingum um öryggi matvæla, hættur og innkallanir, meðferð matvæla, vörusvik, merkingar og rétt neytenda til upplýsinga.

Í tilkynningu stofnunarinnar segir að á síðunni geti neytendur einnig lagt sitt af mörkum í þágu matvælaöryggis með því að tilkynna um vanmerkt eða varasöm matvæli á markaði í gegnum ábendingakerfi stofnunarinnar. Þar sé einnig tekið við spurningum þeirra.

Þetta sé gert til að tryggja eftirfylgni og sér gæðastjóri stofnunarinnar til þess að málum sé fylgt eftir. Yfirlit yfir ábendingar, fyrirspurnir og kvartanir til Matvælastofnunar verði tekið saman og birt í ársskýrslum Matvælastofnunar.

Þannig geta neytendur fengið fyrrgreindar upplýsingar á skjótan og skilvirkan hátt í gegnum Facebook, með því að líka við síðuna. Neytendum sé þannig gert kleift að taka upplýsta ákvörðun um þann mat sem þeir neyta og þannig sé hægt að forðast neyslu á varasömum matvælum á markaði. /smh

Álfaskór til sölu

– Spurning hvort tilboð komi úr álfheimum

„Álfarnir hafa pottþétt áhuga á þessum skóm.“ sagði Ragnheiður Jóhannsdóttir, hönnuður og þrjónakona, sem árum saman hefur framleitt álfaskó, en hún er nú að selja allt sem viðkemur framleiðslunni.

Álfaskórnir eru líturík inniskór sem eru þrjónaðir úr íslenskum lopa. Skórnir eru með uppþretti tá með bjöllu. Ragnheiður er búin að ákveða að selja uppskriftir, viðskipta-sambönd og annað sem tilheyrir starfsemi sinni sem stofnað var til 2008.

Ragnheiður sagði að upphafið á álfaskónum mætti rekja til 2005 en þá kom til hennar ung vinkona og sagði að sig vantaði sokka með stórra ták þannig að kettlingurinn á heimilinu vildi leika við hana.

„Þessi flotta hugmynd kostaði mig nærri tveggja ára þróunarvinnu,“ sagði Ragnheiður sem er með aðstoðarþrjónakonur til að hafa undan. Þær „fylgja með“ ef samningar nást!

– En hvers vegna er Ragnheiður að selja?

„Ég ákvað 2011 að bjóða ferðamönnum upp á námskeið í þrjóni. Þetta átti að vera svona uppfylling þegar ég væri búin að fylla allt af álfaskóm. En nú er svo komið að ég get ómögulega sinnt tveimur herrum,“ sagði sú kona á Íslandi sem líklega er í nánasta sambandi við álfheimi – en hvaðan hún fær fyrirspurnir í síma 869 9913 er svo aftur önnur saga.

Frá undirritun samnings á skrifstofu umhverfis- og auðlindaráðherra. Frá vinstri: Þórunn Pétursdóttir, aðstoðarmaður ráðherra, fulltrúar RML; Borgar Páll Bragason, Snorri Þorsteinsson og Vignir Sigurðsson framkvæmdastjóri, Björt Ólafsdóttir umhverfisráðherra, Björn Helgi Barkarson og Stefán Einarsson frá ráðuneytinu. Mynd / ghp

Ætla að ná utan um raunlosun gróðurhúsalofttegunda frá íslenskum búum

Gerð verður greining á losun gróðurhúsalofttegunda frá fimm býlum á landinu á næstu mánuðum. Niðurstöður greininganna verða notaðar sem grunnur að vegvísni um minnkun gróðurhúsalofttegunda frá landbúnaði. Umhverfis- og auðlindaráðuneytið og Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins undirrituðu samning þess efnis 2. júní sl.

Markmið verkefnisins er að meta umfang losunar gróðurhúsalofttegunda ásamt því að leitast við að draga úr losun frá búum í íslenskum landbúnaði. Samhliða mun samstarfsnet aðila með tengingu við viðfangsefnið þróast, sem nýst getur við stefnumótun, þróun lausna og ráðgjafar til bænda.

„Við höfum ekki haft fasta ráðgjöf um hvernig megi minnka losun gróðurhúsalofttegunda á búum þó margt í okkar starfi miði óbeint að því með ráðgjöf til bætra búskaparháttanna. Með verkefninu munum við byggja upp þá þekkingu sem þarf til að geta veitt betur ráðgjöf á þessu sviði,“ segir Snorri Þorsteinsson, jarðræktaráðunautur hjá RML.

Unnið með fimm búum

Að sögn Snorra er núverandi þekking á losun gróðurhúsalofttegunda frá landbúnaði á Íslandi bærileg. „Við erum með ágætis yfirlitsþekkingu sem hægt er að byggja á og þetta. Hér á landi hafa verið unnar finar rannsóknir á losun og upptöku gróðurhúsalofttegunda ýmissa vistkerfa ásamt því að notaðir hafa verið erlendir stuðlar sem reynt hefur verið að aðlagja samkvæmt íslenskum aðstæðum.“

Nú sé hins vegar ætlunin að gera greiningu frá búum í rekstri. „Þetta verkefni snýr að því að fara inn á býli og taka þau út. Við munum svo nota tölur og gögn frá búunum þannig að hægt sé að nálgast raunlosun á hverju býli fyrir sig,“ segir Snorri.

Fimm bú munu taka þátt í verkefninu og er nú auglýst eftir þeim. Búin munu starfa með RML í eitt ár, frá og með þessu sumri. Mat mun verða lagt á helstu losunarþætti viðkomandi búa og lykiltölur um losun og bindingu gróðurhúsalofttegunda teknar saman. Horft verður á aðkeypt

aðföng, bústofn, framleiðslu og landnotkun.

Þá verða settar fram tillögur að leiðum til þess að draga úr losun í samvinnu við þátttakendur. Gerð verður áætlun um raunhæfar aðgerðir til þess að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda á þáttökubúum. Að ári liðnu liggja því fyrir greining á losun frá hverju býli og aðgerðaráætlun um hvernig hvert bú geti dregið úr losun.

Niðurstöður að ári

Við val á þáttökubúum í verkefninu verður lögð áhersla á að fanga breytileika milli landfræðilegra þátta, svo sem jarðvegsgerða og landlegu, ásamt því að horfa til samsetningar bústofns en allar búgreinar koma til greina. Þá þurfa gögn um aðfanganotkun og framleiðslu að vera aðgengileg, að því er fram kemur í verkefnis lýsingu.

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið leggur fram 10 milljónir króna til verkefnisins og má vænta niðurstöðu þess í lokaskýrslu í september á næsta ári. /ghp

AUÐLINDATORGIÐ

Nýttu auðlindatorgið til að skapa verðmæti

- SJÁVARÚTVEGI
- SLÁTURIÐNAÐUR
- LANDBÚNAÐUR OG SKÓGRÆKT
- ELDHÚS OG MÖTUNEYTI
- SEYRU OG HÚSDÝRASKITUR
- ANNAR

Nýlega var vefsíðan auðlindatorgið.is opnuð. Síðan er eins konar markaðstorg fyrir lífbrjótanlegt hráefni.

Markaðstorg fyrir aukaafurðir

Mikil gróska hefur verið í nýsköpun með aukaafurðum úr landbúnaði og sjávarútvegi hér á landi. Má þar nefna sem dæmi vinnslu fæðubótarefna úr fiskroði, etanolframleiðslu úr ostamysu og lífdísilvinnslu úr fitu og úrgangi.

Þróun slíkra vörutegunda byggir á öflun hráefnis og er þessari vefsíðu ætlað að skapa tengsl á milli þeirra sem mynda úrgang eða aukaafurðir með starfsemi og þeirra sem gætu hugsanlega nýtt þessa afurð.

Nýlega var vefsíðan auðlindatorgið.is opnuð. Síðan er eins konar markaðstorg fyrir lífbrjótanlegt hráefni.

Úrgangur í dag, auðlind á morgun

Umhverfisstofnun stendur að síðunni en hún var kynnt á ráðstefnunni Úrgangur í dag – auðlind á morgun, sem fram fór á Grand hóteli miðvikudaginn 24. maí.

Talið er að 8% af losun gróðurhúsalofttegunda frá Íslandi komi úr meðhöndlun úrgangs, en um 176.000 tonn af úrgangi er urðað hér árlega. Þar af eru 97.000 tonn lífbrjótanleg, að því er fram kom í máli Hildar Harðardóttur, sérfræðings hjá Umhverfisstofnun, en hún kynnti

vefsíðu Auðlindatorgsins til leiks. Bætt nýting aukaafurða gæti því dregið úr losun og þannig gæti lífbrjótanlegur úrgangur einnar starfsemi orðið hráefni fyrir aðra.

Á vefsíðunni er hægt að auglýsa hráefni eða falast eftir því, og hver sem er getur auglýst á síðunni án endurgjalds. Hráefnum er skipt í sex flokka; sjávarútveg, sláturiðnað, landbúnað og skógrækt, eldhús og mötuneiti, seyru og húsdýraskit og annað. Einnig er hægt að leita eftir landshlutum. Nú þegar má finna auglýsingu frá Landgræðslunni sem óskar eftir verkaðri seyru til landgræðslu. /ghp

Lambamjólkurduft

- Óerfðabreytt innihaldsefni
- Hátt hlutfall mjólkurprótína
- Auðmeltanleg prótín
- Vítamín og steinefnabætt
- Einstaklega bragðgott
- Hentar einnig fyrir kið
- Auðuppleysanlegt
- Seljum einnig eftir vigt

11.600kr
25kg

Egilsbóli 1
310 Borgarnesi
Vinnudagur 8-18 vika daga
10-16 laugardaga, sími: 430-5500

Sjá nánar:
www.kb.is

Magnús Leópoldsson lögg. fasteignasali

FASTEIGNAMIDSTÖÐIN**TIL SÖLU JÖRÐIN ÁSBREKKA Í
SKEIÐA- OG GNÚPVERJAHREPPI ÁRNESSÝSLU**

Jörðin Ásbrekka, landnúmer 166535, er talin vera um 131,9 hektarar. Á jörðinni er íbúðarhús á einni hæð byggt 1985 um 100m². Fjós og hlaða byggt árið 1966. Jörðin er afar skjólsæl og að heita má öll grasi gróin, þótt nokkrir klapparásar séu í landareigninni. Mestur hluti landsins er þurrlendi og mýri sem ekki er stór og hefur verið ræst fram. Túnið liggur í vari móti suðri og suðvestri og er jafnlent. Jörðin á land að Stóru-Laxá og er veiðisvæði 2 fyrir landi jarðarinnar. Veiðitekjur eru um 500 þúsund á ári og má búast við vaxandi tekjum í framtíðinni. Bærinn stendur suðvestan í hæðardragi, sem gengur suður úr Háholtsfjalli. Hitaveita frá Hitaveitu Gnúpverja sem er að 60% í eigu bænda á svæðinu.

Í tíð núverandi eiganda hafa verið gerðar umtalsverðar endurbætur. Má þar nefna að íbúðarhúsið hefur allt verið endurnýjað, t.d. nýir ofnar, nýtt inntak, nýtt hitakerfi, nýjar hurðir, nýjar flísar á gólfum, ný drenlagn einnig ný og glæsileg rúmlega 100m² verönd í kringum húsið. Gróðursett hefur verið í mikið af landinu, eða um 400 þúsund plöntum í 80–100 ha., og umtalsvert af stórum trjám. Búið að girða alla jörðina. Boruð hefur verið ný hola eftir köldu vatni. Samgöngur um jörðina hafa verið bættar, m.a. með mikilli vegalagningu og einnig hefur verið komið fyrir fjórum nýjum ræsum. Útihúsin hafa einnig verið mikið endurnýjuð og innréttuð, m.a. sett nýtt þak, nýjar hurðir og allt málað, utan sem innan. Nýtt gólf og milliloft í hlöðu. Milliloftið lagt parketi og loft panelklætt. Endurnýjað hefur verið gólf í fjósi. Plön fyrir framan íbúðarhúsið og útihúsin hafa öll verið hreinsuð og mikið magn af mól borin í þau. Búið að leggja ljósleiðara í hús. **Mjög áhugaverð jörð í fögru umhverfi.**

Upplýsingar veitir Magnús Leópoldsson lögg. fasteignasali
Sími: 892 6000 - Netfang: magnus@fasteignamidstodin.is

fasteignamidstodin@fasteignamidstodin.is - www.fasteignamidstodin.is

María Magnúsdóttir hdl. lögg. fasteignasali - Sjöfn Ólafsdóttir lögg. fasteignasali

Króm & Stál

*Við kynnum í fyrsta sinn á Íslandi
DFM, nettir, liprir, öflugir og öruggir til sjávar og sveita.*

Króm & Stál

Hvaleyrarbraut 2, 220 Hafnarfjörður, Sími 555 4569, krom@kromogstal.is www.kromogstal.is

STEEKUR Ófærð

Kerlingarfjöll hefðu átt að vera friðlýst með undirritun þann 15. júní 2016, ef veður og færð hefðu leyft, samkvæmt verk og tímaáætlun Umhverfisstofnunar.

Í reynd birtu vel flestir fjölmiðlar fréttir þess efnis, snemma á síðasta ári, að Kerlingarfjöll yrðu friðlýst það sama sumar og voru þar að vitna í fréttatilkynningu frá umhverfis- og auðlindaráðuneytinu. Veður og færð virtust vera það eina sem gætu staðið í vegi fyrir gjörningnum.

Enn hefur ekkert orðið af friðlýsingunni.

Á vefsíðu Umhverfisstofnunar má finna upplýsingar um Kerlingarfjöll undir flípanum *Friðlýsingar í vinnslu*. Þar hefur ferli friðlýsingar dagað uppi þar sem ekki er búið að uppfæra stöðuna síðan í fyrra-sumar.

Samkvæmt lögum um verndar- og orkunýtingaráætlun skulu stjórnvöld strax og Alþingi hefur samþykkt áætlunina hefja undirbúning að friðlýsingu landsvæða í verndarflokki.

Nú eru rúm fjögur ár síðan áætlunin var samþykkt. Tuttugu svæði eru í verndarflokki – ekkert þeirra friðlýst.

Á meðan eru áætlanir gerðar um virkjanir á þeim stöðum sem féllu í orkunýtingarflokk rammaáætlunar. Virkjunarkostir eru í rannsóknarferlum, mat á umhverfisáhrifum þeirra stendur yfir og gengið hefur verið frá framkvæmdarleyfum sumra þeirra. Allt óháð veðri og færð.

Nýju náttúruverndarlögin leggja margvíslegar skyldur á undirstofnanir umhverfis- og auðlindaráðuneytisins. Fjölgun verkefna ætti að fylgja aukið fjármagn en svo virðist ekki vera.

Fram kemur í pistli forstjóra Náttúrufræðistofnunar Íslands, í nýttkominni ársskýrslu, að skýringa sé væntanlega að leita í vanþekkingu á starfsemi stofnunarinnar og skilningsleysi á þeim nýju verkefnum sem lögin kveða á um.

Í ársskýrslu Umhverfisstofnunar má sjá graf sem sýnir þróun í framkvæmdum stofnunarinnar á friðlýstum svæðum og framlags í fjárlögum. Á meðan kostnaður við framkvæmdir hefur farið úr 88,5 milljónum í 235,5 milljónir frá 2013–2016 hefur framlag ríkissjóðs minnkað úr 141,2 milljónum í 59 milljónir.

Það að sjálfsgæðar lögboðnar friðlýsingar dagað uppi er táknrænt fyrir þessa sorglegu stöðu í náttúruvernd Íslands. Leiðin þangað er í raun ófer.

Nýju náttúruverndarlögin er metnaðarfullur lagabálkur sem tekið var fagnandi, enda átti hann að endurspeglar nýjar aðferðir, byggðum á vísindalegum forsendum, og ríkjandi viðhorf til náttúruverndar.

Hvernig væri að tryggja þeim stofnunum sem bera ábyrgð á friðlýsingaferlum þann rekstrargrundvöll sem til þarf til þess að samþykkt lög nái fram að ganga?

Friðlýsing Kerlingarfjalla myndi verða til þess að fjögur af tuttugu svæðum í verndarflokki hlutu vernd; Hverabotn, Neðri-Hveradali, Kisubotnar og Þverfell.

Það yrði lítið en mikilvægt skref ef við fengum fréttir af undirritun friðlýsingar Kerlingarfjalla í sumar. /ghp

NYTJAR & VEIÐI

Opnað á ný í Selá í Álftafirði

Gunnar Bender

gunnarbender@gmail.com

Selá í Álftafirði hefur verið lokað fyrir stangveiði núna í þrjú ár, en verður aðeins opnuð núna í sumar fyrir veiðimenn. Við heyrðum aðeins í Páli Ólafssyni, einum af leigutökum árinna, fyrir nokkrum dögum.

„Við tókum við leigunni á Selá árið 2013, eftir nokkur mögur ár á undan,“ segir Páll Ólafsson.

„Strax fyrsta árið sáum við að staðan á ánni var ekki góð og fengum við á staðinn fiskifræðing að nafni Bjarni Jónsson til þess að seiðamæla og skoða í hvaða ástandi áin var. Eftir að hann hafði rannsakað ána var okkur ljóst að áin bæri góð hrygningarskilyrði en hún væri viðkvæm og þyrfti að hjálpa henni af stað aftur þannig að hún yrði ákjósanlegur staður fyrir veiðimenn í framtíðinni.“

Ákveðið að friða ána í nokkur ár

„Eftir að hafa fengið þessa úttekt frá Bjarna var ákveðið ásamt bændum í sveitinni að friða ána næstu 3–4 árin og leyfa náttúrunni að sjá um sína. Við höfum því að grafa seiði með hjálp Bjarna og sumarið 2016 sáum við loksins að hvíldin hafði borið árangur enda voru komnir laxar á nær helming veiðistaða. Í júlí í fyrra kíktum við í stutta tilraunaveiði, veiddum einn og hálfan dag. Við lönduðum 9 löxum upp í 87 cm og því var ákveðið að hefja tilraunaveiðar sumarið 2017.“

Árið 2016 var farið í stutta tilraunaveiði í júlí og var töluvert af laxi komið í ána. Meðfylgjandi mynd er af Páli Ólafssyni frá þeirri ferð.

Einn skemmtilegasti bardagi við fisk sem ég hef upplifað

Mér er í fersku minni þegar ég og makkerinn minn fórum upp í gljúfríð í þessari ferð og hann sagði við mig að það væri allt fullt af laxi við stein sem er staðsettur neðar í gljúfrinu. Hann hafi veitt einn lax þar fyrir um morguninn en hann hafi aldrei séð einn einasta fisk þar áður en þessi tók. Ég ákvað því að kíkja á þennan stein og kanna aðstæður en eftir að hafa skimað eftir löxum í nokkrar mínútur og ekki séð bein í ánni spurði ég hvort við ættum

ekki frekar að kíkja á aðra staði neðar og kanna aðstæður. Félaginn var samt 100% að það væri lax þarna og það mig um að kasta „upstream“ og láta fluguna slá niður í steininn. Auðvitað ákvað ég að prófa og kastaði „frances“ upp í strauminn og lét hana fara niður fyrir mig þannig að hún myndi sleikja steininn og í fyrsta kasti fann ég að það var rifíð í fluguna.

Þá tók við einn skemmtilegasti bardagi við fisk sem ég hef upplifað því fiskurinn hafði nóg pláss en ég varð að láta mér lynda að standa á sama stað allan tímann þar sem ekki var hægt að færa sig fet.

Eftir 20 mínútur landaði ég líka þessum gullfallega laxi sem reyndist vera 86 cm. Eftir að þessi lax tók sáum við um 10 laxa synda undan steininum og sannaði það því þá sögusagnir um að þó svo að maður sjái ekki lax verður maður að láta á það reyna.

Sumarið 2017 höfum við því ákveðið að selja 6–8 helgar með því fyrirkomulagi að aðeins er veitt frá fimmtudegi til sunnudags og verður áin því hvíld í 3–4 daga á milli holla,“ sagði Páll enn fremur.

Það verður gaman að sjá hvernig veiðin gengur í sumar í ánni, áin er falleg og sérstaklega uppi í gljúfri.“

Veiðin hefur gengið vel á Urriðasvæðinu í Þjórsá

„Staðan við Urriðafossinn er mjög góð og rosalega mikill fiskur að ganga,“ sagði Harpa Hlín Þórðardóttir, þegar við spurðum um veiðina á Urriðafossi í Þjórsánni. Veiðin þar hefur gengið ævintýrlega vel það sem af er veiðitímanum.

„Jú, við vissum að veiðin yrði góð, en óraði ekki fyrir að hún myndi byrja svona vel. Fiskur er að ganga fyrir en í meðalári. Það eru komnir um 60 laxar en það er hóflegur kvóti svo meirihluti þeirra hefur fengið líf. Við erum búin að vera í vangaveltum með landeigendum í töluverðan tíma um að hefja stangveiði í Urriðafossi, vildum stíga létt til jarðar og vinna þetta rólega og kynnst svæðinu sem hefur lítið verið veitt á stöng. Það verður að segjast að viðbrögð veiðiheimsins komu okkur mest á óvart og greinilega margir veiðimenn að kynnst svæðinu.“

Við erum mjög spennt að þróa

Fiskur er að ganga fyrir í Þjórsá en í meðalári.

þessa hugmynd áfram með landeigendum. Landeigendur þekkja náttúrulega hvern krók og kima á svæðinu og vissu mun betur en við hvernig þetta gæti orðið og sjá verðmætin í því að breyta veiðinni í Urriðafossi úr netaveiði í stangveiði. Við höfðum áætlað u.þ.b. fimm ár fyrir þessar breytingar og að byggja upp svæðið fyrir stangveiði en miðað við viðtökurnar þá gæti það tekið mun skemmri tíma,“ sagði Harpa enn fremur.

Fjör við Vestmannsvatn

Vestmannsvatn er rétt sunnan Grenjastaðar í mynni Reykjadalssvæðis í Suður-Þingeyjarsýslu og þar veiðist ágætlega af silungi á hverju sumri.

Þar voru undir veiðimenn að veiða fyrir nokkrum dögum og allir fengu fisk, sem skiptir miklu máli. Þegar maður er að byrja veiðina.

„Við vorum að veiða, ég og krakkarnir, og þetta var gaman,“ sagði Helgi Jón Ólafsson, sem var að koma úr Vestmannsvatni með fiska frá 1,5 til 2 punda fiska.

„Við vorum að veiða í tvo tíma og náðum fimm fiskum, allir fengu eitthvað,“ sagði Helgi Jón enn fremur.

Sara Dögg, fimm ára, með flottan silung úr Vestmannsvatni.

Mynd / Helgi Jón.

Gylfi Þór Sigurðsson og Einar Sigfússon skoða stöðuna við Norðurá á opnunardaginn.

Veiði er skemmtileg

„Mér finnst gaman að veiða en leiðinlegt þegar hann sleppur af,“ segir Gylfi Þór Sigurðsson knattspyrnukappi, eftir að fyrsti lax sumarsins slapp af hjá honum í Norðurá í Borgarfirði, flottur fiskur.

„Ég hefði hvort eð er þurft að sleppa honum,“ sagði Gylfi enn fremur en er alls ekki sáttur.

Þegar maður hefur hitt framhjá

markinu reynir maður bara aftur og aftur. Það gerði Gylfi og veiddi annan flottan lax eftir að hinn slapp af.

„Jú, ég hef veitt nokkrum sinnum áður og mér finnst þetta verulega gaman,“ segir Gylfi og hann er búinn að veiða fyrsta laxinn í sumar og lax númer tvö er líka kominn á land.

Hann er grjótharður keppismaður sem aldrei gefst upp.

Veiðihúsið við Norðurá endurnýjað

Veiðihúsið við Norðurá í Borgarfirði hefur tekið stakkaskiptum eftir miklar breytingar í vetur. Allt annað er að sjá aðstöðuna fyrir veiðimenn og fleiri með 14 nýjum herbergjum.

Einar Sigfússon, sölustjóri Norðurár, og Guðrún Sigurjónsdóttir, formaður veiðifélags árinna, sýndu blaðamönnum aðstöðuna um helgina um leið og áin var opnuð fyrir veiðimenn.

„Já, þetta er mikil breyting, aðstaðan verður öll miklu betri eftir þetta fyrir alla,“ sagði Guðrún Sigurjónsdóttir formaður, með

ættir sínar og tengsl við Glitstaði á bökkum árinna. En Sigurjón, faðir hennar, var formaður veiðifélagsins í mörg ár.

„Þetta er annað og betra fyrir alla en þetta er ný álma við húsið á tveimur hæðum með 14 nýjum herbergjum,“ sagði Einar um leið og blaðamönnum voru sýnd herlegheitin.

Aðstaðan er flott fyrir alla, hægt að sjá upp að Laxfossi þar sem Gylfi Þór Sigurðsson fötboltasníllingur landaði fyrsta laxinum í sumar í ánni. Laxinn er mættur og veiðin er byrjuð fyrir alvöru.

GETUM BÆTT VIÐ OKKUR VERKEFNUM!

Sigmar ehf. bókhaldsstofa býður upp á færslu bókhalds, launaútreikning, skil á VSK skýrslum, gerð reikninga, greiðsluseðla og innheimtu.

Allar afstemmingar, uppgjör og skattskil.

Nánari upplýsingar hjá Margréti í síma 867 4571.

Sigmar ehf. Bókhaldsstofa • Engihjalla 8, 200 Kópavogur
Sími: 867 4571 • Netfang: vidurkenndurbokari@gmail.com
Heimasíður: www.fvb.is, www.fbo.is

Bændablaðið
Kemur næst út
22. júní

**COOL - LITE
SÓLVARNARGLER**

ispan@ispan.is • ispan.is

HJÓÐDEYFAR

NIELSEN
SONIC

Hjóðeyfar fyrir flest caliber mikið úrval

Vesturröst

Sérverslun veiðimanna - Laugavegi 178 - sími 551 6770 - www.vesturrost.is

DANUBE *TipiMax*
Getum við orðið að liði?
Við erum með allar lausnir fyrir þvottahús, Hótel, Gistiheimili og Sjúkrahús.

Þurrkarar *Þvottavélar*

Strauvélar

Hótelín, þvottagrindur, taupokar ofl.

IceFAKTA ehf.
Kirkjustétt 2-6, 113 Reykjavík
Símar: 567 4577 / 892 8925
icefakta@icefakta.is / www.icefakta.is

Hlífðu augunum

Öryggisgleraugu með stillanlegri teygju.
Með fódningu í kringum augun.
Þægileg og þétt.
Þyngd: 25 gr.
Verð: 2.579 kr.

Hafðu samband.
Við veitum þér faglega aðstoð.

Skeifunni 3h || Sími: 588 5080 || dynjandi.is

ISLENSKUR Fráboer NATTÚRUVÆNN

PENSLA SÁPA

Fagmenn mæla með...

- Auðveldara og fljótlegra að þrifa málningu úr penslum
- Nýtist 5-10 sinnum lengur
- Bjargar hörðnuðum olíumálingarpenslum
- Engin eiturefni
- Umhverfisvæn

Prófið einnig Glans bílasápu og Garðahreinsir frá Undra

UNDRI

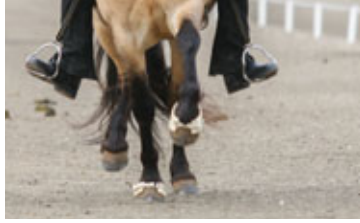
Fæst í Byko, Húsasmíðunni, Verkfæralagnum og fleiri verslunum

HROSS & HESTAMENNSKA

Nýjung í mati á gangtegundum

Til að bæta mat á gangtegundum hrossa í kynbótasýningum verða settir upp hljóðnemar við brautirnar á öllum sýningarvæðum í ár.

„Þetta er gert til þess að dómarrar heyrir vel takt hestsins í öllum tilfellum og mun bæta öryggi dómsins en einnig mun þetta vonandi bæta samræmi í dómum á milli sýningarstaða en sums staðar eru aðstæður þannig að dómarrar sjá og heyra vel en sums staðar heyra þeir ekki neitt inni í dómsskúrum. Þetta var prófað á tveimur sýningum í fyrra, þannig að

nokkur reynsla er komin á útfærslur og verður spennandi að þróa þessa nýjung áfram,“ segir Þorvaldur Kristjánsson, ábyrgðarmaður í hrossarækt hjá Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins.

Hylur hlaut m.a. einkunnina 9,5 fyrir samræmi og þrúðleika.

Mynd/Arnar Guðmundsson

Meteinkunn fyrir sköpulag:

Glæsigripurinn Hylur

Tinnusvartur fjögurra vetra stóðhestur, Hylur frá Flagbjarnarholti, hlaut á dögnum 8,96 fyrir sköpulag á kynbótasýningu á Sörlastöðum. Mun það vera hæsta einkunn sem fjögurra vetra stóðhestur hefur hlotið í sögunni, og er jafnframt fjórði hæsti dómur sem kveðinn hefur verið upp fyrir sköpulag á íslenskum hesti.

Hylur hlaut einkunnina 9,5 fyrir samræmi og þrúðleika, 9,0 fyrir hófa, fótagerð, háls, herðar og bóga, bak og lend, 8,5 fyrir höfuð og 7,5 fyrir réttileika. Í athugasemdum dómara stendur að Hylur sé léttbyggður, fótahár, sívalvaxinn með vöðvafyllt bak og góða baklínu, jafna lend, reistan, langan og mjúkan háls og háar herðar.

Þægur og meðfærilegur

Faðir Hyls er Herkúles frá Ragnheiðarstöðum sem sjálfur hlaut 8,66 fyrir sköpulag á Landsmóti hestamanna í fyrra. Móðir hans er Rás frá Ragnheiðarstöðum en sú hlaut aðeins 7,93 fyrir sköpulag þegar hún var sýnd árið 1998. Hún hefur hins vegar gefið vel sköpuð afkvæmi samkvæmt Worldfeng, upprunaættbók íslenska hestsins. Hylur er í eigu Arnars

Guðmundssonar og Sindraastaða ehf. en eigendur þess eru Ísólfrur Líndal Þórisson og Vígðís Gunnarsdóttir.

„Hreyfðli Hyls er að okkar mati einstaklega skemmtilegt. Hann er mjög léttstígur og á auðvelt með að bera sig, með falletum hreyfingum og höfuðburði. Hann hefur mikið fas og útgeislun, algjör

Hylur mun taka á móti hryssum í Lækjarmóti í sumar.

Mynd/Vígðís Gunnarsd.

sjarmör. Geðslagið er líka gott, hann er þægur og meðfærilegur,“ segir Vígðís.

Byrjað var að temja Hyl á liðnu hausti en Vígðís segir að þau stefni á að sýna hann í reið næsta sumar.

„Hann er orðinn ágætlega tamminn en það hefur farið mikil orka hjá honum í að stækka og með svo miklar hreyfingar að við tókum ákvörðun um að gefa honum lengri tíma til að ná upp styrk og jafnvægi fyrir sýningu í reið. Hann er mjög gengur og sýnir allan gang undir sjálfum sér.“

Hylí var sleppt í hryssur eftir dóminn, og mun þjóna hryssum í hólfí á Lækjarmóti í sumar. /ghp

Sarah Høegh hlaut tvær viðurkenningar eftir reiðsýningu brautskráninganna. Hún er hér ásamt hryssunni sinni, Frigg frá Austurási.

Mynd/ Helle Høegh

Útskrift frá Háskólanum á Hólum fer fram 9. júní:

Praktíkin heillar

Guðrún Hulda Pálsdóttir
gudrun.hulda.palsdottir@gmail.com

Tæplega sextíu nemendur útskrifast frá Háskólanum á Hólum föstudaginn 9. júní. Meðal þeirra er Sarah Høegh, sem gekk hlaðin verðlaunagripum frá reiðsýningu brautskráninganna í reiðmennsku og reiðkennslu sem fram fór í maí.

Sarah Høegh hlaut viðurkenningu Háskólans á Hólum fyrir besta árangur á lokaprófi í reiðmennsku. Einnig vann hún Morgunblaðshnakkin, sem veittur er fyrir besta heildarárangur í öllum reiðmennskugreinum í BS-námi í reiðmennsku og reiðkennslu.

Sarah er 25 ára frá Danmörku en hefur búið hér á landi í sex ár. „Ég kom til landsins þegar ég var 19 ára og ætlaði að vera hér í þrjú mánuði. Síðan fannst mér svo gaman að ég sá fram á að vera héra,“ segir Sarah sem réði sig í vinnu á hrossaræktarþúinu Grænhóli í Ölfusi.

Árin urðu þrjú og Sarah gat ekki hugsað sér að leggja neitt annað fyrir sig en hestamennsku og skræði sig ásamt vinkonu sinni í nám í reiðmennsku og reiðkennslu við Háskólann á Hólum.

Hún segir námið hafa veitt sér dýpri skilning á fjölbreyttum þáttum hestamennskunnar. „Af hverju þær aðferðir, sem beittar eru í þjálfun hestsins, eru notaðar og af hverju þær virka. Maður fer að skilja betur eðli hestsins, hvernig hann hugsar og lærir. Ég hafði einnig mikið upp úr því og var að læra hvernig líkami hestsins virkar, allt í tengslum

Sarah og Frigg á sundspretti.

Mynd/ Linda Gustafsson

við þjálfunarlífeðlisfræði og fôðurfræði hans. Þetta hefur allt áhrif á þjálfun hans,“ segir Sarah.

Rannsakandi áhrif hóflífa á brokk

Sarah skrifaði lokaverkefni um áhrif hóflífa á fótlyftu, skreflengd og skrefþíðni á brokki á hlaupabretti. „Við létum átta hross brokka á hlaupabretti án hlífa og síðan með 240 g hlífar. Við tókum þau upp á háhraðamyndavél og út frá myndum mældum við skreflengd og skrefþíðni. Einnig mældum við hnélyftu og vinkla á framfótum.

Niðurstaðan leiddi í ljós að skreflengd og svifbreyttist ekki við hóflífanotkun. En maður sækist eftir því að ná því fram í keppni. Hins vegar lyfta hross meira með hlífar,“ segir Sarah en bendir þó á að niðurstöðurnar taka aðeins til áhrifa hóflífa því hrossin voru knapalaus í rannsókninni.

Hún segir það hafa verið fróðlegt að vinna með vísindalegu hlið

hestamennskunnar en sjá þó ekki fyrir sér að leggja rannsóknir fyrir sig. „Ég vil frekar vera í praktíska hlutanum, það er að segja að þjálfar hross og keppa. Ég held að það gæfist aldrei tími til að leggja báða þætti fyrir sig samhliða,“ segir hún.

Þjálfar og temur í Þorleifskoti

Sarah hefur nú hafið störf við tanningar og þjálfun á Þorleifskoti hjá Selfossi, en þar vinnur hún með kærasta sínum, Bjarna Sveinssyni.

„Aðaláherslan verður lögð á að þjálfar upp kynbóta- og keppnishross, en mér þykir gaman að byggja upp hross til lengri tíma til að sjá hverju hægt sé að ná fram úr þeim. Þá þarf maður alltaf að halda áfram að frumtemja, því maður lærir svo mikið af því,“ segir hún og ber náminu á Hólum góða söguna.

„Þetta voru frábær þrjú ár þar sem ég lærði svo margt. Auk þess kynntist ég fullt af fólki sem ég get leitað til í framtíðinni.“

Útskriftarnemar í reiðmennsku og reiðkennslu stilla sér upp eftir að hafa fengið hina bláu einkennisjaka Félags tannningamanna.

Mynd/ Helle Høegh

Bændablaðið

á bbl.is og líka á Facebook

Smáauglýsingar 56-30-300

Ársfundur 2017

Ársfundur Lífeyrissjóðs bænda verður haldinn föstudaginn 9. júní 2017 kl. 16 að Stórhöfða 23, 4. hæð, Reykjavík.

Dagskrá:

1. Almenn ársfundarstörf skv. samþykktum sjóðsins.
2. Önnur mál, löglega upp borin.

Tillögur til ályktunar sem taka á fyrir á ársfundi þurfa að berast stjórn sjóðsins eigi síðar en viku fyrir ársfund.

Allir sjóðfélagar, jafnt greiðendur sem lífeyrisþegar, eiga rétt til fundarsetu.

Stjórn Lífeyrissjóðs bænda

Lífeyrissjóður bænda - Stórhöfða 23 - 110 Reykjavík
Sími 563 1300 - Isb@lsb.is - www.lsb.is

Bændablaðið Smáauglýsingar 56-30-300
Næsta blað kemur út 22. júní

FJÓRÐUNGSMÓT VESTURLANDS BORGARNESI - 28. júní til 2. júlí 2017 -

Fjórðungsmót Vesturlands verður haldið í Borgarnesi 28. júní til 2. júlí 2017:

- > Gæðingakeppni
- > Kynbótahross
- > Tölt opinn flokkur og 17 ára og yngri
- > Skeið 100 m, 150 m og 250 m

Hestakostur af Vesturlandi, Vestfjörðum, úr Húnavatnssýslum og Skagafirði.

Góð aðstaða fyrir keppendur og gesti svo sem tjaldstæði með rafmagni.

Dansleikur með *Stuðlabandinu* og fleira til skemmtunar fyrir utan falleg hross.

Stutt í alla þjónustu í Borgarnesi svo sem veitingastaði, sundlaug o.fl.

Aðgangseyrir 2.500 á allt mótið fyrir 13 ára og eldri.

Þráinn frá Flagbjarnarholti verður í hólfí á Njálssstöðum í Húnavatnssýslu frá miðjum júní

Þráinn er 5 vetra með 8,69 í aðaleinkunn í kynbótadómi. Bygging 8,61 og hæfileikar 8,75 og þar af 9,0 fyrir tölt, fegurð í reið, vilja, háls, herðar og bóga, samræmi og bak og lend.

„Þráinn er yfirburða hestur hvað varðar fegurð, gangkosti og geðslag.“

Þórarinn Eymundsson

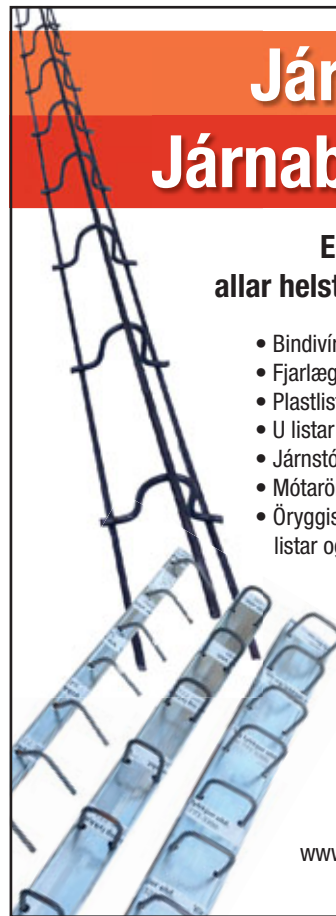
Verð: 130.000 kr. með öllu.

Pantanir á netfangið: toti@holar.is og í síma 891-9197, Þórarinn.

Járnabakkar Járnbindingavörur

Erum með á lager
allar helstu gerðir af járnabökkum

- Bindivír 1 mm U hankir og rúllur 1.4 mm
- Fjarlægðarstjörnur og steinar 20-50 mm
- Plastlistar á undirslegnar plötur, einnig harðir
- U listar á ull eða plasteinangrun
- Járnstólalengjur, sterkir og góðir stólar frá 50 mm
- Mótarör og kónar 10–50 mm
- Öryggishlífar á kambstál, listar og sveppir

Vír og lykkjur ehf

www.viroglykkjur.is - viroglykkjur@internet.is
772-3200/692-8027

Eldur frá Torfunesi IS2007166206

verður sumarlangt í Hnaus II í Flóahreppi, Árnes.

1.verðlauna stóðhestur

Einstök bygging (8,61). BLUB:124

Prúðleiki (10,0). Mikil útgeislun. Örugg, mikil geta.

Gott geðslag (9,0). Mikill þjáll vilji (9,0). Afbragðstölt (9,0).

Mikið brokk (9,5). Glæsileiki í reið (9,0). Takthreint stökk (8,0)

Skeið, arfgerð AA (7,0). Albróðir með 10,0 fyrir skeið

Einkunnir í gæðingakeppni B fl. hjá Fákí og á Landsmótum.

2014 8,51 - 8,40 - 8,63

2015 8,54 - 8,71

2016 8,56 - 8,74 - 8,53 - 8,60

Upplýsingar gefur Anna Fjóla Gísladóttir
afjola@simnet.is sími: 898-3410

ELDUR
frá Torfunesi

FRÉTTASKÝRING

Tækni sem getur leyst ótal vandamál sem skapast af saurlosun frá mönnum:

Einstakt „sjálfbært“ og vistvænt salerni sem endurnýttir úrganginn

– Indverjar staðráðnir í að ljúka uppsetningu á 75 milljón klósettum fyrir 150 ára árstíð Mahatma Gandhi 2. október 2019

Hörður Kristjánsson
hk@bondi.is

Úrgangur frá mönnum, eða saur og hland, kallar á úrlausnir við að losa sig við það sem menn almennt líta á sem viðbjóð. Í þessum úrgangi geta þó líka falist mikil verðmæti, m.a. fyrir ræktun nytjaplantna. Hann má einnig nota sem orkulind, m.a. við matseld.

Eigi að síður er þessi úrgangur víðast hvar til vandræða og veldur m.a. mikilli mengun á dýrmætu drykkjarvatni. Þá eru opnar skólplagnir uppspretta alvarlegra sjúkdóma víða um lönd.

Í síðasta Bændablaði var frétt sem vakti mikla athygli um aðferð sem norska fyrirtækið Hias hefur þróað með svokallaðri Cambi-aðferð við að dauðhreinsa og endurnýta mannasaur sem áburð. Hans Emil Glestad, efnafraeðingur hjá Hias, segir að unninn mannasaur sé fyrirtaks áburður og innihaldi mikið af fosfór. Það er einmitt efni sem bændur eru að kaupa í stórum stíl í formi tilbúins áburðar. Hafa norskir bændur tekið þessum tilraunum Hias fagnandi.

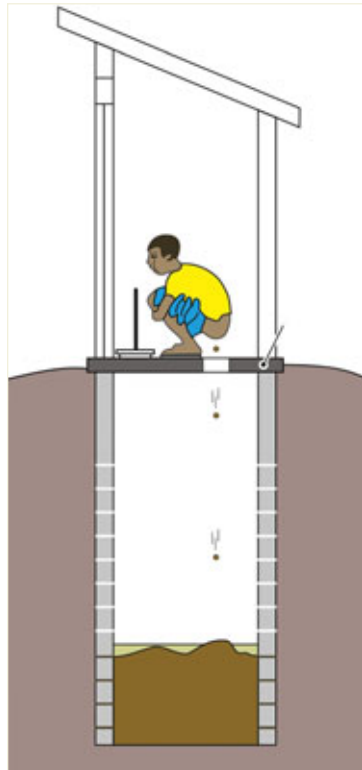
Um allan heim hafa menn miklar áhyggjur af sívaxandi mengun umhverfisins. Úrgangur frá mönnum er þar á meðal og sendi heilbrigðisstofnun Sameinuðu þjóðanna m.a. frá sér leiðsögn árið 2006 um hvernig hægt væri að nýta mannasaur með öruggum hætti. Nýting mannasaur til áburðar er svo sem engin nýlunda, því hann hefur hefur víða verið nýttur á ýmsa vegu um langan aldur.

Sólorkudrifid salerni og framleiðsla arinkubba

Ekki ómerkari maður en Bill Gates, stofnandi tölvu- og hugbúnaðarveldisins Microsoft hefur látið sig saurmálin varða í gegnum Gatesstofnunina, eða Bill & Melinda Gates Foundation. Einkunnarorð stofnunarinnar eru „Allt líf hefur jafnmikið gildi“. Segjast þau, á heimasíðu stofnunarinnar, trú því að með því að láta fólk fá réttu verkfærin í hendur til að auka heilbrigði og tryggja uppbyggilegt líf, þá geti þau hjálpað fólki til að hjálpa sér sjálf út úr fátækt.

Árið 2012 verðlaunaði Bill & Melinda Gates Foundation stofnunina RTI international með 1,3 milljóna dollara framlagi til að búa til frumgerð af vatnslausu salerni, sem meðhöndlar og endurvinnur saur og hland. Var það hluti af samkeppni sem hafði það að markmiði að draga fram nýjar hugmyndir varðandi úrlausnir við að meðhöndla úrgang frá mannfólkinu. Auk RTI hlutu þrjár aðrar stofnanir styrki fyrir sínar lausnir. Var heildar verðlaunaféð til stofnananna fjögurra samtals upp á 3,4 milljónir dollara. Hafa flestar þessar stofnanir síðan gengið til liðs við RTI.

RTI hóf þetta verkefni þó í raun í september 2012 með það að markmiði að ljúka hönnunartíðinni í nóvember 2013. Fyrsta hugmyndin gekk út á að skilja þvag og saur og þurrka síðan saurinn sem eytt var með bruna. Úr hitanum sem þar fékkst var framleitt rafmagn til að knýja snigla og annan búnað klósettsins. Þvagið var síðan hreinsað þannig að það væri nothæft fyrir áveitu við ræktun matjurta. Hver

Ekki geðfelldasta lausn á salernismálunum, en einfaldara gerist það varla.

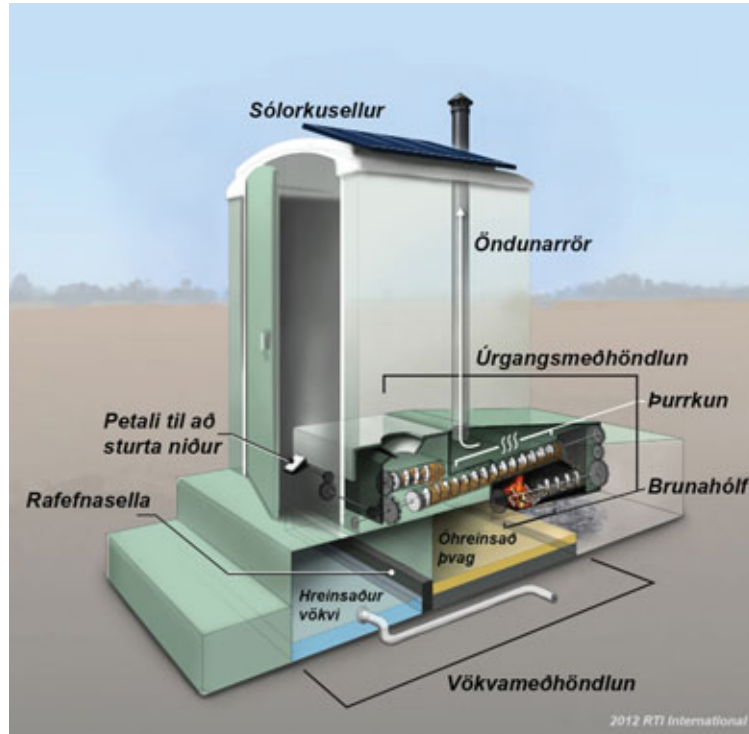
Gamli góði útikamarinn var svo sem engin hátæknihönnun en hann gerði sitt gagn. Þá er slíkt apparat allavega betra en opnar skólplagnir.

klósetteining átti að kosta 2.500 dollara og átti að geta þjónað um 50 manns á dag. Þessi hugmynd þróaðist síðan út í salerni sem skilar hráefni úr saurinum til framleiðslu á eldsneytiskubbum eða eins konar arinkubbum. Þá kubba má síðan nýta til eldunar á mat þar sem eldiviður er af skornum skammti.

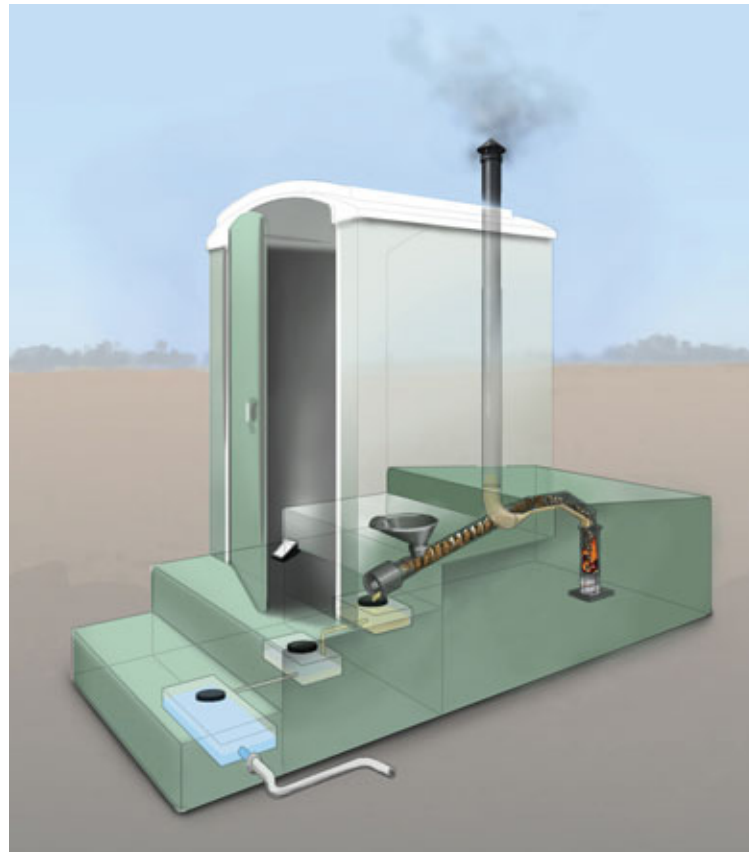
Er þetta afrakstur af vinnu vísindamanna við RTI, Duke háskólann, Colorado háskóla í Boulder, NASA Ames rannsóknarmiðstöðinni og rannsóknarstöð sjóhers Bandaríkjanna. Höfðu þeir fengið það verkefni að búa til frumeintak af öruggu salerni sem um leið væri ódýr leið til að meðhöndla úrgang. Úr þessu varð sólardrifid klósett til að umbreyta mannasaur í hráefni fyrir lífelfsneytiskubba. Þannig er hugsunin að geyma orku um lengri eða skemmri tíma. Um leið er þvagið sem til fellur hreinsað og vatnið má síðan nýta til vökvunar nytjaplantna.

Sjálfstæðar og sjálfbærar klósetteiningar

Salernið er kallað „RTI

Hönnun RTI á „Alþjóðaklósettinu“, klósetti sem hreinsar úrgang manna án þess að þurfa að tengjast skolplögnum, vatni eða rafmagni.

Einfaldari útgáfa af hönnun RTI.

Opnar skólplagnir og skurðir af þessum toga eru víða uppspretta alvarlegra sjúkdóma sem klósett RT geta komið í veg fyrir.

International's Integrated Waste Treatment Systems“. Hvert klósett getur staðið sem sjálfstæð eining og þarf ekki að tengjast neinum pipulögnum, hvorki hvað varðar aðrennsli né frárennsli og ekki heldur rafmagn. Takmarkið var að það kostaði ekki meira en sem næmi 5 sentum, eða sem nemur um 5 íslenskum krónum fyrir hvern notanda að setja upp og viðhalda búnaðinum.

Þvagið hreinsað og saurinn þurrkaður

Í salerninu skilar saurinn sér úr klósettinu um rafdrífna snigla í sérstakan tank. Sniglakerfið er síðan knúið með rafmóturum sem fá orku sína úr sólarcellum á þaki salernisins. Í leiðinni skilst þvag og vatn frá og er saurinn þurrkaður í brunahólfi líkt og Íslendingar þekkja vel að gerist við framleiðslu á fiskimjöli. Í þessu tilfalli er líka notuð tækni sem hönnuð er af RTI og kölluð: „Thermoelectric Enhanced Cookstove Add-on device“. Það er sjálfknýjandi búnaður sem umbreytir um leið hluta hitans sem fæst við brunann og umbreytir honum í raforku. Raforkan sem þarna vinnst verður geymd á rafgeymum og fer síðan til að knýja vatnshreinsunarbúnaðinn í salerninu.

Þurrkaður saur fellur síðan niður í geymslutank en hluti af honum er nýttur til að mynda bruna til þurrkunar.

Síðan er þurrkaður saurinn nýttur til að móta úr honum blokkir í eins konar arinkubba sem síðan eru nýttir sem eldsneyti.

Þvagið og annar vökví fer í sérstakan hrávökvatank og síast þaðan í gegnum rafefnasellu (Electricchemical Cell) og fæst þannig hreinsað vatn sem m.a. má nota til vökvunar.

Það er sóthreinsað með sérstakri rafeindaefnafræðilegri aðferð sem þróuð hefur verið í samvinnu við Advanced Diamond Technologies, Inc. og Duke University. Verður vatnið þá nothæft bæði sem hreinsivatn fyrir klósettið og til vökvunar.

Með þessu salerni er búið að hanna sjálfbært klósett sem getur hentað mjög vel á stöðum þar sem bæði er skortur á vatni og brenni m.a. til eldunar. Þá er ekki síðri kostur að með slíku salerni munu opnar skólplagnir verða úr sögunni sem annars yrðu gróðrarstía fyrir smit-sjúkdóma af ýmsu tagi. Klósettið er líka þannig úr garði gert að það krefst lágmarks mannafla og búnaðar vegna umhirðu. Þannig má segja að verið sé að slá margar flugur í einu höggi.

Dr. Jeff Class hjá Duke háskólunum og meðstjórnandi í verkefningu og tæknilegur leiðtogi í hönnun sóthreinsibúnaðarins, segir að þarna verði um að ræða búnað sem taki mið af ströngustu kröfum um meðferð úrgangs. Á sama tíma verði hann ódýr og öruggur.

Fyrirtaks lausn í vaxandi ferðamennsku á Íslandi

Vel mætti hugsa sér að slíkt salerni gætu leyst hluta þess vanda er lýtur að salernisaðstöðu fyrir ferðamenn á Íslandi og umhverfsvænni gerast salernin varla. Öll umhirda um slíkt klósett mun líka verða mun þrífalegri og auðveldari en nú þekkist við notkun rotþróa. Þá gæti þetta

verið afbragðslausn á ferðamanna-stöðum á afskekktum svæðum eins og á hálendi Íslands. Einnig á stöðum eins og Hornströndum, þar sem ekki verður komið við tankbílum með sogbúnað til að tæma rotþrær. Mögulega þyrfti þó rafgeymi til viðbótar vegna íslenskra aðstæðna þegar dagsbirtan er af skornum skammti sem fengi viðbótarorku frá vindrafstöð.

Tveir milljarðar manna hafa ekki aðgang að salerni

Dr. Brian Stoner, fyrrverandi þátttakandi í efna- og raftækniþróun hjá RTI, er stjórnandi verkefnisins. Hann segir að í dag hafi um tveir milljarðar manna í heiminum ekki aðgang að öruggu og skilvirku salerni.

„Þessi einstaka hönnun leysir margvísleg vandamál sem hafa plagað fólk í þróunarlöndunum. Með þessu er hægt að veita þessu fólki aðgang að salerni sem losar það um leið við úrganginn án þess að þurfa að tengjast utanaðkomandi kerfum. Það hefur einnig getu til að taka á móti og endurvinnna vatn, orku og aðra eiginleika sem finna má í úrgangi frá mönnum,“ segir Stoner.

Hönnunarteymið vinnur mjög náið með vísindamönnum NASA sem búa yfir áratuga reynslu og þekkingu við að leysa meðhöndlun úrgangs í geimferðum og glíma við lausnir varðandi vatnsnotkun. Hefur NASA m.a. verið að gera tilraunir til að endurvinnna þvag til drykkjar fyrir geimfara.

Hrikalegur vandi í skólpmálum á Indlandi

Í sívaxandi þéttbýli á Indlandi hafa menn miklar áhyggjur af opnum skólpræsum sem eru uppspretta margvíslegra sjúkdóma. Árið 2014 settu þáverandi stjórnvöld á Indlandi fram áætlun um að setja upp 130 milljón færanleg salerni, en m.a. var fjallað um málið í The Economist. Þetta er þó viðkvæmt mál og snertir mjög menningarvenjur og trúarbrögð. Samkvæmt rannsóknum er heldur meira um opnar skólplagnir á svæðum hindúa í Indlandi en í samfélögum múslima. Er það þrátt fyrir að múslimasamfélögin búi að jafnaði við lægri tekjur, lægra menntunarstig og verra aðgengi að vatni.

Samtök iðnaðarins í Indlandi (CII) greindu frá því í desember 2014 að 4,16 milljónir skóla í landinu væru án salernisaðstöðu. Í Vestur-Bengal væru 32% eða 26.466 skólar af 81.915 án salernis. Í Bihar voru þá 52% eða 37.400 skólar af 70.673 án salernis. Svipuð staða var í Odisha og Chhattisgarh þar sem 37% og 23% skóla voru án salernis. Í Jharkhand voru einungis 10.220 af 40.666 skólum með salerni.

Þar sem klósett eru á annað borð til staðar eru þau líka oftar en ekki óvirk. Þannig eru óvirku klósettin í Vestur-Bengal ríflega 20.000. Þau eru nær 22 þúsund í Odisha. Nær 19 þúsund í Bihar, um 7 þúsund í Jharkhand og nær 7 þúsund í Chhattisgarh.

Nýju klósettinn kynnt fyrir Indverjum

Vegna þessarar stöðu hrintu CII samtökin á fót áformum 2014 um smíði á 2.000 salernum. Þegar það var ákveðið var ekki búið að kynna hugmyndina um sjálfbæru klósettinn frá RTI. Frumgerð af ódýrari útgáfu á „alþjóðaklósetti RTI“ var fyrst kynnt fyrir Nerendra Modi, forsætisráðherra á Indlandi, árið 2015. Indverska útgáfan er með raddstýringu sem leiðbeinir fólk við að umgangast klósettið.

Árið 2019 mun marka tímamót í klósettmálum Indverja

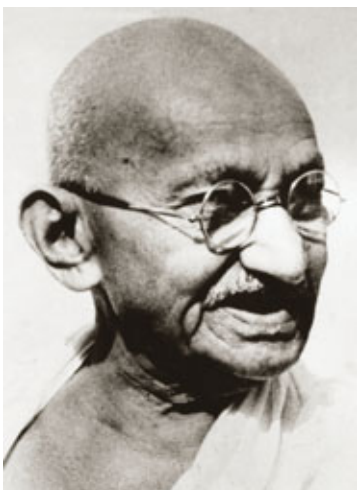
Dagurinn 2. október 2019 verður merkisdagur fyrir stjórnvöld á Indlandi en þá verða liðin 150 ár frá fæðingu hins mikla leiðtoga

Indverjar hafa tekið samfélagsverkefninu „Hreinsum Indland“ af mikilli alvöru.

Milljarðamæringurinn Bill Gates fagnar mjög framtakinu Hreinsum Indland og hefur í gegnum stofnun sína, Bill & Melinda Gates foundation, sett verulegt fjármagn í að styðja við þróun á klósetthugmyndum RT.

Mohandas Karamchand Gandhi sem er betur þekktur sem Mahatma Gandhi hefur gjarnan verið kallaður faðir þjóðarinnar á Indlandi. Hann fæddist 2. október árið 1869 og lést 30. janúar árið 1948. Gandi leiddi indversku þjóðina til sjálfstæðis gagnvart nýlendustjórn Bretá og var óþreypandi við að mæla fyrir mannréttindum og friði. Indverjar hamast nú við að hreinsa Indland fyrir 150 ára árstíð hans 2019.

Mahtma Gandhi. Þessi dagsetning mun einnig marka önnur merkileg tímamót en þá verður endahnúturinn settur á hið metnaðarfulla markmið samfélagsverkefnisins „Hreinsum Indland.“ Hluti af því er að setja upp 75 milljón klósett vítt og breitt um landið.

Í dag deyja á Indlandi um 600.000 af þeim 1,7 milljónum manna sem láta lifið árlega vegna sýkinga sem stafa af menguðu vatni og einkum frá opnum skólplögnum. Þetta eru aðstæður sem gera það þess virði að þakka fyrir áætlanir eins og „Hreinsum Indland,“ sagði milljarðamæringurinn Bill Gates nýlega í blogg færslu.

Snilldarleið til að takast á við vandann

Gates segir að verkefnið „Hreinsum Indland“ sé snilldarleið til að takast á við vandamálið. Á vissum stöðum munu börn virkjuð til að vara fólk við smithættunni sem felst í því að ganga örna sinna úti um víðan völl. Börnin munu hvetja fólk til að nota frekar opinberu salernin. Þá munu

upplýsingaskilti vísa fólk á hvar klósettin eru staðsett.

„Nú þegar hafa yfir 30% af indverskum bæjum lýst því yfir að þeir séu lausir við opnar skólplagnir. Í

fyrri var fjöldinn aðeins 8%,“ sagði Gates.

Er þetta eitt af upphaldsverkefnum Gates. Að hans sögn er það vegna þess að það sýnir að stjórnvöld geta

lyft grettistaki við að efla heilbrigði almennings svo lengi sem þau veita vandamálinu athygli. Meta umfang þess og reyna að virkja fólk til að takast á við vandann. Hann segir að Indland virðist einbeitt við að ná takmarki sínu fyrir 150 ára afmæli Gandhi eftir tvö og hálf ár.

„Þetta er frábært fordæmi fyrir önnur lönd og hvatning fyrir okkur öll sem trúum því að allir eigi skilið að fá tækifæri til að lifa heilsusamlegu og gefandi lífi,“ segir Gates.

Þvagsöfnun til vökvunar nýttjurtu

Á vefsíðu EFC var sagt að ef 40% Indverja söfnuðu þvagi til að nota á sína uppskeru, þá gæti það sparað bændum landsins sem svaraði 26,7 milljónum dollara á hverju ári. Er þar vísað til doktorsritgerðar Sridevi Govindaraj við landbúnaðarvísindaskólann í Bangalore. Sagði hún að maðurinn neytti um eins til tveggja lítra af vatni á dag. Þvagið sem maðurinn skilar svo frá sér sé ríkt af vetni, kalíum og fosfór sem séu mjög góð áburðarefni. Þannig getur úrgangur manna falið í sér mikil verðmæti.

Fáðu heyrnartæki til prufu

Um árabíl hefur Heyrnartækni veitt þjónustu víðs vegar um landið. Við bjóðum upp á mikið úrval vandaðra heyrnartækja í ólíkum verðflokkum. Kannaðu hvenær Árni Hafstað heyrnarfræðingur verður næst í nágrenni við þig.

Akranes | Akureyri | Borgarnes | Egilsstaðir | Ísafjörður | Reykjanesbær | Selfoss

Bókaðu tíma í síma 568 6880 eða á www.heyrnartækni.is

Heyrnartækni | Glæsibæ | Álftheimum 74 | 104 Reykjavík | Landsbyggðaðþjónusta | Sími 568 6880

Þegar á reynir!

Fliegl
AGRARTECHNIK

We are Fliegl.

www.fliegl.com

RAG - import export · Helluhraun 4 220-Hafnarfjörður
Tel + 354 565-2727 · Mobile + 354 892 7502 · Email: rafn@rag.is

Íslenskir arkitektar í samstarf við Límtré Vírnet um innlenda framleiðslu einingahúsa:

Sérhönnuðu hagkvæm íbúðarhús fyrir landsbyggðina

Arkitektarnir Hjördís Sigurgísladóttir og Dennis Davíð Jóhannesson hjá ARKHD - Arkitektar Hjördís & Dennis urðu við ákalli landsbyggðarinnar um hönnun á hagkvæmum íbúðarhúsum. Var það gert í samvinnu við Límtré Vírnet.

Fyrstu einingahúsin með nýrri hönnun þeirra Hjördísar og Dennis eru nú að fara að rísa í Vík í Mýrdal. Bændablaðinu lá forvitni á að vita um tilurð þessarar hönnunar og hvað vaki fyrir hugmyndasmíðunum með henni.

„Nýlega var haldið málþing hjá Íbúðalánasjóði þar sem leitast var við að svara spurningunni: Hvernig getum við byggt sem flestar íbúðir með þeim fjármunum sem ríkið leggur til í stofnframlög? Þar vorum við með erindið „Hagkvæm íbúðarhús úr steinullareiningum og límtré. Þar segir m.a. frá því að arkitektarnir Hjördís Sigurgísladóttir og Dennis Davíð Jóhannesson hafi ákveðið að fara í þann leiðangur að hanna hagkvæm íbúðarhús fyrir landsbyggðina, þar sem þörfin er mikil,“ sagði Dennis.

„Við lögðum áherslu á að þau yrðu framleidd í verksmiðju hér á landi. Þaðan yrðu þau flutt í einingum á byggingarstað og einingarnar reistar á skömmum tíma. Við höfðum samband við fyrirtækið Límtré Vírnet um að framleiða þessi hús og var tekið vel í það. Tvö parhús eru þegar komin í framleiðslu og munu rísa í Vík í Mýrdal á næstunni.“

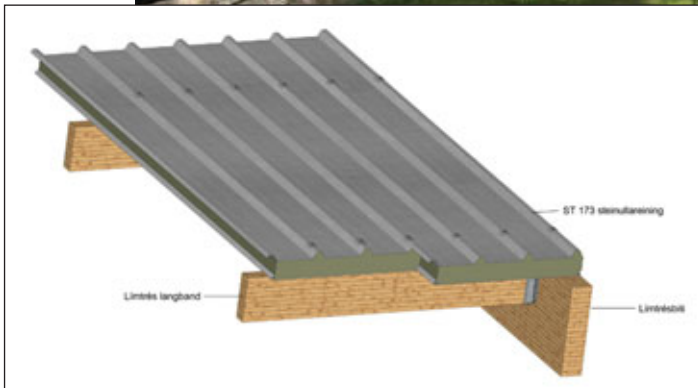
Frá hugmynd að veruleika

Í tilkynningu sem þau Hjördís og Dennis sendu frá sér um húsin segir m.a.:

„Við erum hér tveir arkitektar sem ákváðum að fara í þann leiðangur að hanna hagkvæm

Arkitektarnir Hjördís Sigurgísladóttir og Dennis Davíð Jóhannesson.

íbúðarhús fyrir landsbyggðina, þar sem þörfin er mikil. Við lögðum áherslu á að þau yrðu framleidd í verksmiðju hér á landi. Þaðan yrðu þau flutt í einingum á byggingarstað

og einingarnar reistar á skömmum tíma. Við vildum nota vistvæn efni og að húsin væru framleidd í sátt við umhverfið eins og kostur er, með sjálfbærni að leiðarljósi.“

Raðhús samkvæmt hönnun Hjördísar Sigurgísladóttur og Dennis Davíðs Jóhannessonar.

Einbýlishús.

Parhús.

Húsnæðisþörfin á landsbyggðinni

„Kannanir sýna að það er mikil þörf fyrir íbúðarhúsnæði á landsbyggðinni, sérstaklega leiguhúsnæði. Þessi húsnæðis-skortur er aðallega vegna þess að mikill munur er víða á stofnkostnaðarverði og markaðsvirði íbúða. Kannanir sýna einnig að mest er þörfin á 2–3 herbergja íbúðum.

Á landsbyggðinni er sterk hefð fyrir sérþýli og ýmsar aðstæður styðja við það íbúðarform.

Oft er aðeins þörf fyrir 4–6 íbúðir í hverju sveitarfélagi og þá henta fjölbýlishús ekki.

Því ákváðum við að leggja áherslu á 3ja herbergja sérþýlishús sem geta verið einbýlis-, par- eða raðhús. Einnig höfum við hannað 2ja og 4–5 herbergja íbúðir sem geta einnig verið einbýlis-, par- eða raðhús.“

Einföld og miðuð við íslenskar aðstæður

Þau Hjördís og Dennis litu til margvíslegra þátta við hönnun sína sem þyrfti að vera einföld og miðast við íslenskar aðstæður. Íbúðir ættu að vera bjartar og opnar með sveigjanlegu innra skipulagi. Þá væru allir innveggir léttir.

Einnig var horft til þess að fólk gæti lágmarkað kostnað með því að setja veggja utan um baðherbergið og fá sér litla eldhúsinnréttingu og haft annað opið til að byrja með.

Þá eru húsin hönnuð með stórum sólpöllum og skjólveggjum.

Stærðir miðast við reglur Íbúðarlánasjóðs

Húsin eru framleidd í einingum í verksmiðju Límtré Vírnets á Flúðum og flutt á byggingarstað. Þannig nýtist efnið best og lítið verður um frákast. Eru efni og einingar léttar og meðfærilegar og auðveldar í flutningi. Einingarnar eru síðan reistar á skömmum tíma sem sparar tíma og kostnað. Allar stærðir húsa miðast við hámarksstærðir stofnframlaga Íbúðalánasjóðs.

Veðurþolin og sterkbyggð

Íbúðarhúsin eru gerð úr endingargóðum og sterkum efnum sem þola vel ágang veðurs. Þar er um að ræða burðarvirki úr límtré sem Límtré Vírnet framleiðir. Ytri klæðning er úr bástáli eða áli og tréklæðningu. Gluggar húsa eru íslensk framleiðsla úr tré að innan en áli að utan. Einangrunin í húsin er líka íslensk steinull frá Skagafirði.

Um 270 þúsund krónur fermetrinn

Fullbúin hús, tilbúin að flytja inn í, kosta um 270.000 kr. fermetrinn samkvæmt nýlegu tilboði, miðað við 80 fermetra íbúðir í parhúsum. Efnið í ytri skelina er 25% af heildarkostnaðinum. /HK/

Varðskipið Þór lagði hreinsunarátaki Hornstranda lið:

Skýtur skökku við að sjá plastru í ósnortinni náttúru

Premur tonnum af rusli var safnað í Aðalvík í árlegri hreinsunarferð á Hornstrandir í lok maí. Alls tóku 31 sjálfboðaliði til hendinni, þar af hópur frá haf- og strandsvæðastjórnun í Háskólasetri Vestfjarða, auk Landhelgisgæslunnar á varðskipinu Þór sem ferjaði hópinn frá Ísafirði.

„Við ætluðum upphaflega að fara í Bolungarvík á Ströndum. En stíf norðaustanátt gerði það að verkum að það var ólendandi í vikinni, þannig að það var farið í plan B – sem var að fara í Aðalvík. Þar var hreinsað daglangt allar þrjár vikurnar, Látra, Miðvík og Sæból,“ segir Gauti Geirsson, upphafsmaður hreinsunarferðarinnar.

Flöskuskeyti. Glerfaska sem hefur legið í jörðinni nokkuð lengi og var full af mosa og minni plöntum, sem gerði ljósmyndaranum erfitt fyrir að sjá flöskuna sem rusli. „Ég gaf hana því húseigendum á Látrum,“ segir Jóhanna Björk Sveinbjörnsdóttir, sjálfboðaliði og ljósmyndari.

Uppskeran var, eins og fyrr sagði, tæp þrjú tonn af rusli sem að megn-

inu til var plast sem hefur nú verið komið í endurvinnslu.

„Aðalvík er ekki mikið rekjavæði og því hefur ruslið ekki safnast þar upp gegnum árin eins og í mörgum öðrum fjörðum. Hins vegar urðum við vör við rusli sem augljóslega fýkur ofan af landi, s.s. kókómjólkurferur, pylsusinnespumbúðir og nammibréf,“ segir Gauti.

Hugað að neysluvenjum

Þetta var fjórða árið sem blás- ið var til hreinsunarátaksins.

Þegar allt ruslið hafði verið affermt úr varðskipinu Þór var magnið mun meira en það leit út fyrir að vera í litlum hrúgum víðs vegar um vikuna.

Myndir / Jóhanna Björk Sveinbjörnsdóttir

„Hugmyndin á rætur sínar að rekja til þess þegar hingað kom franskur ljósmyndari til að mynda fegurð Hornstranda. Honum ofbauð svo ruslið í fjörðunum að hann endaði með að taka bara myndir af plastinu og hélt svo sýningu í Frakklandi um umhverfissöð- ana Íslendinga. Þetta stakk mig og ég vildi gera eitthvað í málunum,“ segir Gauti, sem er ættaður af svæðinu.

Hann hrinti því af stað þessu árlega hreinsunarátaki. „Við reynum að gera mikið á stuttum tíma, einu sinni á ári,“

segir hann og bætir við að eftir um þrjú ár verði búið að fara í alla firði Hornstranda.

Verkefninu er þó ekki síst ætlað að vekja athygli á afleiðingum neysluvenja mannsins. „Við viljum fá fólk til að líta í eigin barm. Við verðum að huga að neyslu okkar í tengslum við plast og hvernig við göngum um umhverfi okkar. Hornstrandir er ósnortið svæði sem lítið er búið að hreyfa við af mannavöldum. Nema hvað, þar er þetta mikla magn af plasti. Þessi andstæða ósnortinnar náttúru við plastru sýnir okkur svo skýrt að svona á þetta ekki að vera,“ segir Gauti Geirsson. /ghp

polybale

Polybale er 5 laga hágæða plast sem hefur sannað sig á íslenskum markaði í 20 ár. Polybale er framleitt af Bpi.agri í Bretlandi sem er einn stærsti framleiðandi rúlluplasts í heiminum.

Kostir Polybale Pro

- Meira plast per kefli
- Engar frekari stillingar á tækjum
- Sannreynt af fagaðilum víða um Evrópu
- Umhverfisvænt (minni úrgangur)
- Sparar tíma og fjármagn

Ráðlagður fjöldi umferða: 6
Ráðlögð forstrekkning: 70%

Polybale Pro er forstrekktt rúlluplast sem gerir það að verkum að hvert kefli nýtist á fleiri heyrúllur. Með því að forstrekkja plastið fæst 30% meira af plasti sem leiðir af sér lægri kostnað á hverja rúllu. Þó svo plastið sé þynnra en hefðbundið, heldur það góðum eiginleikum í einangrun, styrk og slitþoli.

Verð

Plast	Verð án vsk.
Polybale 750 – Hvítt	9.390 kr.
Polybale 750 – Grænt	9.490 kr.
Polybale 750 – Svart	9.190 kr.
Polybale 500 – Hvítt	8.390 kr.
Polybale Pro 750 – Hvítt	10.900 kr.
Net - Cordex Agri	
Rúllunet 3600m	23.800 kr.
Rúllunet 4200m	28.700 kr.
Aðrar vörur	
Bindigarn	3.500 kr.
Stórbaggagarn	7.490 kr.
Agribale plast fyrir net	23.000 kr.

Blönduós:

Lífleg sala á fasteignum

Töluverðar framkvæmdir hafa undanfarið verið á Blönduósi en í skýrslu sveitarstjóra Blönduósbæjar, sem fjallað var um á fundi sveitarstjórnar nýverið, kemur fram að unnið sé við lagfæringar og breytingar á hót- elinu á Blönduósi, nýir eigendur að Retrú við Blöndubýggð 9 vinni að úrbótum hjá sér og Aðalgata 8 hefur verið seld og nýir eigendur ætla að nýta eignina til ferðaþjón- ustu.

Fram kemur í skýrslu sveitarstjóra að mikil og lífleg sala hafi verið á fasteignum á Blönduósi undanfarnar vikur, margar eignir hafi verið seldar. „Er það afar jákvætt að mikill áhugi sé fyrir eignum hér og eru nokkrir aðilar að leita að húsum,“ segir í skýrslunni. Einnig er nefnt að verið sé að ljúka breytingum á pósthúsinu og að stefnt sé að því að starfsemin flytji aftur þangað inn um miðjan maí, sem og að miklar framkvæmdir standi yfir við veiðihúsið Ásgarð við Laxá á Ásum þar sem verið sé að tvöfalda stærð hússins.

Þá er nefnt í skýrslunni að vinnu við viðhald í Íþróttamiðstöðinni sé lokið. Verið er að skoða að koma fyrir hleðslustöð fyrir rafmagnsbíla upp við gafl íþróttahússins, en Orkusalan gaf bæjarfélaginu slíka stöð. Um sé að ræða einfalda aðgerð og við frágang lóðarinnar var sett rör inn í kjallara sundlaugarinnar úr brunni við húsgaflinn.

„Með þessari tengingu værum við að setja okkur enn grænni markmið,“ segir í skýrslu sveitarstjóra sem gat þess að við byggingu sundlaugarinnar var sú ákvörðun tekin að nota ekki hefðbundið klórkerfi til sótthreinsunar heldur var farið út í eigin framleiðslu úr salti á klórgasi, „og rekum við þar með eitt umhverfisvænasta sundlaugarmannvirki á Íslandi sem hlotið hefur verðskuldaða athygli,“ segir sveitarstjóri í skýrslu sinni.

Sölumenn

Norðaustrurland
Hallgrímur Hallsson
sími: 464 1067
gsm: 893 4094
hallgrimurh@simnet.is

Mýrar og Snæfellsnes
Sigurjón Helgason
Mel
Sími: 867 8108
metursf@gmail.com

V-Skaftafellssýsla
Einar Bárðarson
Breiðabólstað
gsm: 844 5252
einar.rvik@gmail.com

Sölustjóri
Lúðvík Bergmann
sími: 444 3009
gsm: 840 3009
bergmann@skeljungur.is

Eyjafjörður
Þóránn Ingi Pétursson
Grund
gsm: 899 3236
grylubakk@gmail.com

Borgarfjörður, Kjós og Hvalfjörður
Einar Guðmann Örnólfsson
Sigmundarstöðum
gsm: 862 5075
einargudmann@vesturland.is

Árnessýsla
Bjarni Másson
Háholti
gsm: 862 4917
801haholt@internet.is

Eyjafjörður
Karl Heiðar Fríórnsson
Brekku Dalvík
gsm: 867 6417
brekka80@simnet.is

Búðardalur og Reykhólar
Kolur ehf.
Búðardal
Sími: 434 1343

Austrurland
Steinn Björnsson
Pernunesi
gsm: 896 0314
steinnb@visir.is

Norðvesturland
Eymundur Þórarinnsson
Saurbæ, Skagafell
gsm: 892 8012
eymundur@saurbaer.is

Hornafjörður og Suðausturland
Eyjólfur Kristjánsson
Ási
gsm: 840 8871
harpaey@simnet.is

Laufey Sif Lárusdóttir, Elvar Prastarson og Magnús Már Kristinsson eru eigendur Ölverks ásamt Ragnari Karli Gústafssyni.

Rómaður pitsugerðarmaður og bruggmeistari lætur drauma sína rætast:

Hveragerði eignast sitt eigið brugghús

Í hjarta Hveragerðis opnaði hópur framtakssamra vina nýlega veitingahúsið Ölverk. Þar er hægt að gæða sér á eldbökuðum pitsum og sérbrugguðum bjór sem eru unnin á svipaðan hátt.

„Mig hefur lengi langað að opna matsölustað. Svo fékk ég áhuga á bjór. Þá bættist við draumurinn um brugghús. Nýlega losnaði þetta húsnæði og þá fór hugmyndin á flug,“ segir Elvar, sem er framkvæmdastjóri Ölverks en hann og Laufey Sif búa saman í Hveragerði.

Deigið þrjá daga í vinnslu

„Staðurinn er hugsaður fyrir heimamenn í bland við ferðamenn. Heimamenn vantaði pitsustað en jafnframt erum við staðsett innan gullna hringsins ásamt því að vaxandi ferðamennska innan Hveragerðis kallaði á fleiri veitingastaði í bænum,“ segir Laufey Sif.

Á matseðli Ölverks má finna

smarétti, eldbakaðar pitsur með nokkuð óvenjulegu áleggi ásamt eftirréttapítsum og is.

Elvar var áður rómaður fyrir góða pitsugerð meðal vina og vandamanna.

„Ég geri deig sem tekur þrjá daga að verða til. Ég nota rosalega lítið af geri og vinn deigið frekar með tímanum,“ segir hann en að baki liggur svipuð hugmynd og þegar bjór er bruggaður.

„Þessi útfærsla á deigi skilar sér í meiri bragðgæðum auk þess sem það fer betur í magann,“ segir Elvar, sem er jafnframt bruggmeistari.

Jarðgufa nýtt við bjórframleiðslu

Pitsunum verður því hægt að skola niður með bjór sem bruggaður verður á staðnum en fyrsti bjór Ölverks er væntanlegur eftir um mánuð.

„Hér verður að sjálfsögðu í boði góður lager og pale ale. En auk þess ætlum við í raun að gera

allt sem okkur dettur í hug. Hér verða sex kranar beintengdir við bruggtanka,“ segir Elvar.

Brugghúsið mun hafa framleiðslugetu upp á 900–1200 lítra á viku og hefur þá sérstöðu að jarðgufa verður notuð við framleiðslu á bjórnum.

„Við erum á útjafri háhitasvæðis og getum því nýtt jarðgufuna við upphitun. Við vitum af tveimur brugghúsum í Bandaríkjunum sem nota þessa tækni en eftir því sem við best vitum þá er þetta það fyrsta sinnar tegundar í Evrópu,“ segir Laufey Sif.

Eingöngu fáanlegur í Hveragerði

Bjórinn mun eingöngu vera fáanlegur á Ölverki fyrst um sinn.

„Með haustinu sjáum við svo fyrir okkur að selja bjór innan Hveragerðis og jafnvel á völdum stöðum í Reykjavík,“ segir Elvar. /ghp

Elvar var áður rómaður fyrir góða pitsugerð, sem almenningur fær nú að njóta.

Magnús Leópolddsson lögg. fasteignasali

FASTEIGNAMIDSTÖÐIN

Hlíðasmára 17, 201 Kópavogur - Sími 550 3000 - Gsm 892 6000

Gott framboð af áhugaverðum jörðum og tækifærum í ferðapjónustu. Hótel á Norður- og Austurlandi.

fasteignamidstodin@fasteignamidstodin.is - www.fasteignamidstodin.is

María Magnúsdóttir hdl. lögg. fasteignasali - Sjöfn Ólafsdóttir lögg. fasteignasali

TIL SÖLU LÍKAN AF SÆNSKA VASASKIPINU

Skipið er 2,50 m á lengd og 2,50 m á hæð með fullum seglum.

Allar nánari upplýsingar í síma 694 4429.

Bændablaðið
Smáauglýsingar 56-30-300

Glæsilegar þýskar kerrur

Traustur undirvagn - ál skjólborð
Gæða kerrur - Góð verð
Komið og kynnið ykkur úrvalið

BRIMCO
Yfir 20 ára reynsla

FLUGUMÝRI 8 - 270 MOSFELLSBÆ
SÍMI: 894 5111 - www.brimco.is

Breiðdælingar móta framtíðina

Styrkjum, samtals að upphæð 5,3 milljónir króna úr verkefninu Breiðdælingar móta framtíðina var úthlutað fyrir skömmu. Alls hlutu 14 verkefni sem efla samfélagið í Breiðdalshreppi styrk að þessu sinni, en þetta er í þriðja sinn sem styrkjum er úthlutað vegna þessa verkefnis.

Áætlaður heildarkostnaður verkefna er um 40 milljónir króna en sótt var um styrki fyrir 11,7 milljónum króna. Jöfn kynjahlutföll voru á milli styrkþega þar sem 7 konur og 7 karlar hlutu styrki. Styrkirnir eru hluti af verkefni Byggðastofnunar, Brothættar byggðir.

Hæsta styrkinn, 900 þúsund krónur hlaut Sigríður Stephensen Pálsdóttir vegna verkefnis sem nefnist Þvottaveldið, tveir styrkir voru að upphæð 700 þúsund krónur, vegna hársnyrtistofu og vörubróunar hjá útgerðarfélaginu Einbúa, þá hlaut Breiðdalsbíti 600 þúsund króna styrk. Hið Austfirzka Bruggfjélag hlaut 450 þúsund krónur vegna starfsleyfisumsókna fyrir Beljandi Brugghús.

Aðrir styrkir voru að upphæð frá 100 þúsund krónum og upp í 400 þúsund og má þar nefna verkefni eins og gerð nýrrar heimasíðu fyrir Breiðdalssetur, landbúnaðartengd hostel í Breiðdal og gerð frisbíggvallar.

Skoðanir íbúa fá að njóta sín

Markmiðið með verkefninu Brothættum byggðum er m.a. að fá fram skoðanir íbúanna sjálfra á framtíðarmöguleikum heimabyggðarinnar og leita lausna á þeirra forsendum í samvinnu við ríkisvaldið, landshlutasamtök, atvinnuþróunarfélag, sveitarfélagið, brottflutta íbúa og aðra.

Samtal við íbúa Breiðdalshrepps á vegum verkefnisins Brothættra byggða hófst með íbúáþingi í nóvember 2013 og hlaut heitið „Breiðdælingar móta framtíðina“. Alls voru 15 málaflokkar til umræðu á þinginu. Atvinnumál skorðuð hæst í stigagjöf íbúa varðandi málaflokka. Þar var m.a. rætt um fjölgun atvinnutækifæra út frá sérstöðu svæðisins. Einnig var rætt um ferðaþjónustu, um nýtingu frystihússins, opnun slipps, matvælaframleiðslu, um Einarstofu og eflingu Breiðdalsseturs, svo nokkur dæmi séu nefnd.

Nánari upplýsingar veitir Hákon Hansson (hah@eldhorn.is), oddviti Breiðdalshrepps í síma 862-4348.

Girðingarefni og rúlluplast í úrvali

Allt í girðingarvinnuna

Præðir og borðar

Jarðleiðslur

Práðspólur

Rafgirðingarspennar

Staurar, net, gaddavír og þanvír

Rúlluplast, stæðuplast, net og garn

Megaplast Power

Yfir- og undirplast

- 10m x 50m
- 12m x 50m
- 14m x 50m
- 16m x 50m

MegaCombi 2 in 1
16m x 50m

Varnarnet
8m x 10m
12m x 15m

Bætt gerjun og betri verkun með Advance íblöndunarefni fyrir heyfenginn

Lækkað verð á rúlluplasti

Megastretch fimm laga hágæðaplast

- Grænt 75 cm verð áður kr. 9.650 verð nú kr. 9.100
- Hvítt 75 cm verð áður kr. 9.650 verð nú kr. 9.100
- Svart 75 cm verð áður kr. 9.450 verð nú kr. 8.900

Unterland Extra plus gæðaplast

- Hvítt 75 cm verð áður kr. 9.550 verð nú kr. 9.000
- Hvítt 50 cm verð kr. 7.550

Total Cover rúllunet 3.600 metrar

Kr. 22.500

Möttulfilma í stað nets

- Fyrir Krone kr. 19.500
- Fyrir Mchale kr. 24.500

Öll verð eru án VSK.

Leitið tilboða hjá sölumönnum okkar

Sala og ráðgjöf | www.lifland.is | Reykjavík | Akureyri | Borgarnes | Blönduós | Hvolsvöllur
Sími 540 1100 | lifland@lifland.is | Lynghál | Óseyri | Borgarbraut | Efstubraut | Ormsvöllur

SKÓGRÆKT & LANDGRÆÐSLA

Gróðursett óvenjusnemma í Fnjóskadal

Rúnar Ísleifsson, skógarvörður á Norðurlandi, telur óhætt að fullyrða að aldrei hafi gróðursetning norðan heiða hafist jafn snemma árs og nú.

Starfsfólk í starfsstöð Skógræktarinnar á Vöglum í Fnjóskadal hófst handa um miðjan maí við gróðursetningu í jarðunnið land á Hálsmelum norðan Vaglaskógar.

Eindæma góður vetur að baki

Á vef Skógræktarinnar segir að nýliðinn vetur hafi verið með eindæmum góður á Vöglum, veðursæll og snjóléttur. Þar eru menn

Erna Sigrún Valgeirsdóttir gróðursetur stafafuru af sænska frægarðayrkinu Opphala í jarðunnið land á Hálsmelum í Fnjóskadal. Gróðursetning hófst 15. maí, fyrr en vitað er um áður þar um slóðir.

Rúnar skógarvörður tekur mynd af blómstrandi lerkitré á Hálsmelum.

Nýspróttið lauf á hengibjörk í starfsstöðinni á Vöglum um miðjan maí.

Fjölbreytilegt vistkerfi

Jafnvel þótt Hálsmelar hafi nú verið friðaðir fyrir beit í þrjá áratugi er tiltakanlegt hversu lengi svo illa farið og blásið land er að gróa upp af sjálfu sér.

Viða sést lítil breyting ef nokkur frá ári til árs. Þrátt fyrir mikið fræframboð nær birkið ekki að ræta sig á stórum flákum en þó eru inn á milli hrismóar sem verða heldur gerðarlegri með ári hverju. Ekki er gróðursett í öll slík svæði og því verður skógurinn á Hálsmelum fjölbreytilegt vistkerfi sem til dæmis hentar ólíkum fuglategundum, bæði þeim sem sækja í skóg og tegundum sem fremur kjósa opnari en þó vel gróin svæði. Í stað fábreytilegrar auðnarinnar kemur því þrótmikið vistkerfi með mikilli líffjölbreytni.

/MPP

Benjamín Örn Davíðsson aðstoðarskógarvörður og Rúnar Ísleifsson skógarvörður skegggræða jarðvinnslu og gróðursetningu í jarðunnið land. Í baksýn vex lerkí á landi sem fyrir 20 árum var aðeins sandur og grjót.

vanir miklum snjóþyngslum sem ídulega tefja fyrir vinnu í skóginum langt fram á vor. Í vetur bar hins vegar svo við að hægt var að vinna í skóginum í öllum mánuðum við grísjun og önnur störf. Óvenju auðvelt var að sækja jólatré fyrir jólin og vinna að umhirðu birkiskógarins og öflun eldivíðar. Ekki kom til skorts á birki til eldivíðargerðar og tókst að koma upp

góðum birgðum. Vinnuafli hefur því nýst mjög vel enda dýrmætt að geta notað veturinn til grísjunar og annarrar umhirðu. Birkiskógurinn kemur vel undan vetri og lítið ber á snjóbroti.

Hálsmelar verða Hálsskógur

Vinna heldur áfram við að breyta Hálsmelum aftur í Hálsskóg.

Um allt land virðist mikil blómgun á ýmsum tegundum, til dæmis birki. Horfur eru á því að í haust verði hægt að safna miklu fræi. Mikið er af bæði kven- og karlreklum á Vaglaskógi.

Á síðasta ári var jarðunnið rýrt mólendi á austanverðum melunum og gróðursetning hófst þar

15. maí síðastliðinn. Gróðursett verður stafafura í alls um þriggja hektara svæði á Hálsmelum, að mestu leyti Opphala-yrki sem er sænskt frægarðaeftni kynbætt. Einnig verður sett niður svolítið af kvæminu Skagway. Því má búast við að þarna vaxi upp fyrsta flokks nytjaskógur, annars vegar beinvaxin kynbætt fura með hentuga greinabyggingu til timburvinnslu og hins vegar nýttist Skagwaykvæmið vel sem jólatré. Þegar gróðursetningu lýkur á Hálsmelum verður sett fura í svipað svæði og álika stórt að Skuggabjörgum utar í Fnjóskadalnum.

Saga skógræktar og Gömlu Gróðrarstöðvarinnar á Akureyri á gömlum veggspjöldum

Bjarni E. Guðleifsson náttúrufræðingur kom færandi hendi í Gömlu-Gróðrarstöðina á Akureyri á dögnum með gömul veggspjöld sem gerð voru í tilefni af áttræðisafmæli Ræktunarfélags Norðurlands. Frá gjöfinni er greint á vef Skógræktarinnar.

Veggspjöldin sýna í grófum dráttum sögu Ræktunarfélagsins frá stofnun þess 1903 til ársins 1983 og sú saga er samofin sögu Gömlu-Gróðrarstöðvarinnar á Krókeyri þar sem Akureyrarskrifstofa Skógræktarinnar er nú. Ræktunarfélagið reisti húsið á sínum tíma.

Systkinin Anna Torfadóttir og Ólafur H. Torfason unnu veggspjöldin fyrir sýningu sem haldin

var í Búgarði á Akureyri í tilefni af 80 ára afmæli Ræktunarfélags Norðurlands 1983. Spjöldin eru að sjálfsögðu handunnin á pappír með skærum, lími, ljósmyndum og listrænu handbragði þeirra systkina enda gerð fyrir tíma tölvutækni í grafískri hönnun. Á veggspjöldunum eru m.a. upplýsingar sem eru áhugafólki um skógrækt forvitnilegar, til dæmis mælingar sem sýna að trjátegundin sem óx best á árunum 1909–1936 var hlynur.

Tengist upphafi skógræktar á Íslandi

Gamla-Gróðrarstöðin tengist mjög upphafi skógræktar á Íslandi enda var þar rekið plöntuuppeldi um

Gardyrkja

Ræktunarfélag Norðurlands hélt gardyrkjundámsskið í Gróðrarstöðinni 1903-1946

Af rannsóknariðurstöðum má nefna:

RÓFNARÆKT

Afbrigði voru prófuð á árunum 1905-1936. Íslenskar rófur reyndust meðal þeirra uppskerumestu og voru minnst trénaðar.

Uppskera hkg/ha	Tírun %
GAUTA	506 30
ÍSLENSKAR	506 5
KRASSNOJE SELSKOJE	410 10

TRJÁRÆKT

Á árunum 1909-1936 var mældar ársvöxtur allmargra trjátegunda í Gróðrarstöðinni

Uppskera hkg/ha	Tírun %
BERJEFLEDE	403 20
GREY STONE	389 15
DULED HYVANDE	368 0

FÖÐURRÓFNARÆKT

Afbrigði voru prófuð á árunum 1904-1928.

Uppskera hkg/ha	Tírun %
BERJEFLEDE	403 20
GREY STONE	389 15
DULED HYVANDE	368 0

Nú eru fódurrófur lítið ræktðar, en fódurnæpur hafa komið í þeirra stað.

Til Ræktunarfélagsins.
[Lesið upp á aðalfundi 1905.]

Nú skal rekin illur andi út úr voru kæra landi. Uppblástursins farandfandi fari beint á hreppinn sinn. Láttu hann sjá þig, landi minn! Nýi tíminn bregður brandi, bera merki lautar yfir frón í elding hverrar nætur.

Okkar fjelag einsog stjarna augum Norðurlandsins barna á að lýsa, — ætti að varna ýmsu myrkri heim við bæ inn' í dölum, út við sæ. Björg úr vegi kljúfa og kvarna kepni, von og hugur verði samrýnd víska manns og dugur.

Guðm. Friðjónsson.

Hallgrímur Indriðason tekur við veggspjöldunum af Bjarna E. Guðleifssyni, náttúrufræðingi og fyrrverandi starfsmanni Ræktunarfélags Norðurlands. Mynd / Bergsveinn Þórsson

Eitt veggspjaldanna. Hér má meðal annars sjá mælingar á ársvexti nokkurra trjátegunda í Gróðrarstöðinni á fyrstu áratugnum. Hlynur hefur vaxið best, um hálfan metra á ári.

árabil og gerðar ýmsar tilraunir og rannsóknir sem hjálpuðu til við að leggja grunn að skógræktarstarfinu í landinu. Ræktunarfélagið sinni hvers kyns búvísindum og margvíslegum náttúruvísindum og tilraunum sem tengdust landbúnaði og ræktun, rak um árabil rannsóknarstofu, tilraunabú og fleira. Á veggspjöldunum kemur

margt forvitnilegt fram, meðal annars um trjárækt, rannsóknir á jarðvegslífi og fleira og fleira.

Engin starfsemi en félagið enn til

Bjarni hefur sýnt sögu Ræktunarfélags Norðurlands ræktarsemi og sjálfur var hann lengi starfsmaður félagsins og starfaði í Gömlu-Gróðrarstöðinni

um hríð. Félagið seldi ríkinu eignir sínar í Gróðrarstöðinni 1963 en Akureyrarbær eignaðist húsið 1975. Ræktunarfélagið rak umfangsmikla starfsemi í áratugi og var með hana á nokkrum stöðum, síðast í Búgarði. Aðrir hafa nú tekið við hlutverki Ræktunarfélagsins og félagið hefur enga starfsemi lengur þótt það hafi aldrei verið lagt niður.

/MPP

UTAN ÚR HEIMI

Mikil samstaða hjá norskum bændum

Undanfarna daga og vikur hafa bændur í Noregi mótmælt kröftuglega um allt land vegna þess að samningaviðræður forsvarsmanna norsku bændasamtakanna og ríkisins runnu út í sandinn.

Bændasamtökunum norsku fannst mikilvægt að sýna þjóðinni hversu reiðir bændur væru með þessa niðurstöðu og hvöttu til samstöðu. Viðbrögð bænda létu svo sannarlega ekki á sér standa. Fjölmíðlar og samfélagsmiðlar loguðu og gáfu bændunum byr undir báða vængi í baráttunni.

Sama dag og samningaviðræður við ríkið, þann 16. maí, sigldu í strand byrjuðu bændur að hengja upp plaköt víða um landið. Tveimur dögum síðar tóku flestöll búnaðarsambönd landsins þátt í herferð að líma límniða á mjólkurfemur í verslunum sem á stóð „Láttu okkur búa til matinn þinn“.

Um 300 þúsund límniðar voru límdir á norskar landbúnaðarvörur á nokkrum dögum og tóku kaupmenn vel í átakið. Þann 19. maí byrjuðu bændur og forsvarsmenn félaga þeirra daginn snemma og lokuðu leiðum að 25 lagersvæðum stóru verslanakeðjanna en um þúsund bændur tóku þátt í þeirri aðgerð. Fjórum dögum síðar urðu mestu mótmælin við Stórþingið í Osló þar sem fjögur þúsund bændur gengu fylktu liði í fallegu veðri að þinginu og létu skýrt í ljós að tilboð ríkisstjórnarinnar væri ekki í samræmi við landbúnaðarstefnu þingsins. Um leið létu þeir landbúnaðarráðherrann, sauðfjárbóndann og kjötiðnaðarmanninn Jon Georg Dale sannarlega heyrja það.

Aðgerðum norskra bænda er lokið í bili og nú er það undir þinginu komið hver málalok verða en 16. júní næstkomandi fer málið til afgreiðslu. Í síðustu viku gáfu Kristilegi þjóðarflokkurinn og Vinstri það út að þeir muni ekki styðja tilboð ríkisstjórnarinnar sem nú fer fyrir þingið. Stuðningsflokkarnir vilja heldur fara í viðræður við

stjórnarandstöðuna um samning sem er betri fyrir norskan landbúnað.

/ehg

Leiðandi framleiðandi í gólfum fyrir gripahús naut - svín - hross - sauðfé

Hefðbundnir gólfbitar

Rastaðir gólfbitar

Velferðargólf - gúmmi og steinsteypa

AB Andersbeton www.andersbeton.com (VDV benton)

G. Skaptason, Starengi 13, 800 Selfoss. Sími 481 1020 gsm 893 4334, netfang: gskapta@internet.is
Sala og ráðgjöf Norðurland: Benedikt Hjaltason, Akureyri. Sími 894 6946, netfang: bigben@simnet.is

VELAR · VERSLUN · VARAHLUTIR

Hefur þú tryggt þér tæki fyrir heyskapinn?

PÖTTINGER

Austurvegur 69 - 800 Selfoss // Lönsbakki - 601 Akureyri // Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir // Sími 480 0400 // jotunn@jotunn.is // www.jotunn.is

„Virkinin á að koma beint fyrir framan bæinn, sem takmarkar framtíðarmöguleika á uppbyggingu ferðaþjónustu og nýtingu jarðarinnar til frekari uppbyggingar sumarhúsa vegna áhrifa virkjunarinnar á útsýni frá bænum,“ segir Anna Björk, sem ólst upp á Fossnesi í Gnúpverjahreppi, en virkjunarframkvæmdir munu hafa mikil áhrif á fallett útsýni frá bænum (sjá mynd neðar).

Félagsmenn í Gjalp vilja nýta auðlindir Þjórsár til uppbyggingar fyrir samfélagið í sveitinni:

Fyrirhuguð Hvammsvirkjun setur stórt strík í reikninginn

– að mati Önnu Bjarkar Hjaltadóttur, formanns Gjalpar, sem segir rangt að jákvæðni sé út af virkjuninni einni og sér

Ungt fólk með sterk tengsl við Skeiða- og Gnúpverjahrepp vill nýta auðlindir Þjórsár til uppbyggingar fyrir samfélagið í sveitinni í stað þess að virkja ána og senda orkuna til uppbyggingar kísilvera á Reykjanesi. Þau telja mikla möguleika í atvinnuuppbyggingu á svæðinu og vinna nú að því að framkvæma nokkrar hugmyndir sveitunga.

Gjalp er árgamalt félag sem beitir sér fyrir atvinnuuppbyggingu við Þjórsá. Kveikjan að félaginu voru orð úr úrskurði Skipulagsstofnunar um endurskoðun á umhverfismati fyrir Hvammsvirkjun. Í úrskurðinum segir:

„Umfang og vægi ferðaþjónustu hefur gjörbreyst á stuttum tíma, í því felast tækifæri til atvinnu- og verðmætasköpunar.“

„Það voru þessi tækifæri sem við vildum skoða og láta verða að veruleika. Það er fullt af tækifærum á þessu svæði til atvinnuuppbyggingar og hægt að nýta auðlindir Þjórsár í annað en að virkja og flytja orkuna af svæðinu til að nota t.d. í kísilveri á Reykjanesi eins og áætlanir eru um,“ segir Anna Björk Hjaltadóttir, formaður Gjalpar.

Truflar framtíðaráætlanir

Anna Björk ólst upp á Fossnesi í Gnúpverjahreppi en starfar sem viðskiptafræðingur í Reykjavík. Hún vill þó gjarnan flytja heim í sveitina en fyrirhugaðar virkjunarframkvæmdir við bæjarhlaðið aftri þeim áformum.

„Minn draumur er að reka mitt eigið hugbúnaðarfyrirtæki sem skapar atvinnu fyrir tækni- og hugbúnaðarmentað fólk á svæðinu. Innviðirnir eru til staðar, en ljósleiðari liggur inn á hvern einasta bæ. Annar möguleiki fyrir mig væri að taka við ferðaþjónustunni sem mamma er með í Fossnesi.“

Fyrirhuguð Hvammsvirkjun seti stórt strík í reikninginn

„Virkinin á að koma beint fyrir framan bæinn, sem takmarkar framtíðarmöguleika á uppbyggingu ferðaþjónustu og nýtingu jarðarinnar til frekari uppbyggingar sumarhúsa vegna áhrifa virkjunarinnar á útsýni frá bænum. Að sama skapi er ég ekki spennt fyrir því að byggja hús

Anna Björk Hjaltadóttir, formaður Gjalpar, félags um atvinnuuppbyggingu við Þjórsá.

Útsýnið frá Fossnesi mun breytast töluvert ef af virkjunarframkvæmdum verður, eins og sjá má á þessari mynd.

þarna fyrir sjálfa mig ef það á svo að skemma útsýnið. Þessi virkjun truflar því mínar framtíðaráætlanir og á meðan hún er á borðinu held ég að mér höndum, eins og fleiri sem eru í svipuðum sporum,“ segir Anna Björk.

Skrifstofuklasi sem suðupottur

Gjalp hélt hugmyndasmíðu í nóv-

ember síðastliðnum þar sem íbúar og annað fólk tengt sveitinni veltu upp hugmyndum að atvinnutækifærum í eftirfarandi málaflokkum; ferðaþjónustu, tækni, hugbúnaði, heilsu, menningu og nýsköpun í landbúnaði. Um 40 manns sátu fundinn sem uppskáru yfir 100 tillögur. Kosið var um bestu tillögurnar, sem félagið hyggst nú vinna betur að í samstarfi við sveitarstjórn og

Svona gæti umhverfið við Þjórsá litið út eftir byggingu Hvammsvirkjunar, samkvæmt kynningarmyndbandi Landsvirkjunar.

Athugasemdafrestur til 6. júlí

Kynningartími á mati á umhverfisáhrifum Hvammsvirkjunar er hafinn.

Frummatsskýrslan er aðgengileg á vef Skipulagsstofnunar og nálgast má allar frekari upplýsingar á vef stofnunarinnar, skipulag.is. Einnig er hægt að skoða útprentuð eintök hjá Landsvirkjun og Skipulagsstofnun. Landsvirkjun kynnir matið með rafrænni útgáfu á hvammur.landsvirkjun.is en þar er enn

fremur hægt að nálgast ítarefni.

Kynningartími stendur yfir í 6 vikur, eða frá 24. maí til 6. júlí 2017, að því er fram kemur á vef Landvirkjunar og Skipulagsstofnunar.

Á þeim tíma er öllum frjálst að kynna sér verkefnið og senda inn ábendingar eða athugasemdir. Athugasemdir við frummatsskýrslu skulu vera skriflegar og sendast til Skipulagsstofnunar, Borgartúni 7b eða á netfangið skipulag@skipulag.is.

atvinnumálanefnd sveitarfélagsins.

„Efst á blaði var hugmynd að skrifstofuklasi þar sem einyrkjar og fyrirtæki gætu leigt skrifstofuadstöðu. Í slíku húsnæði getur fólk í fjarvinnu í mismunandi greinum farið af heimilinu á vinnustað í stað þess að vinna heima. Þarna skapast aðstæður þar sem margar atvinnugreinar koma saman og mynda suðupott sem ýtir undir uppsprettu hugmynda, verkefna og jafnvel fyrirtækja. Svona skrifstofuklasi gefur líka vel menntuðu og tekjuhærra fólki tækifæri til að flytja í sveitina sem auðgar samfélagið og hækkar útsvarstekjur sveitarfélagsins,“ segir Anna Björk.

Hún bætir við að slíkt húsnæði myndi einnig nýtast fyrir bændamarkað þar sem matur og handverk úr héraði yrði selt og myndi það ýta undir frekari verðmætasköpun í landbúnaði. Þar væri líka hægt að reka veitingastað sem nýtist bæði heima- og ferðamönnum. Hugmyndir tengdar slíku húsnæði nutu mikils fylgis í hugmyndasmíðjunni og voru þær meðal fimm bestu tillagnanna. Hugmyndin er nú þegar farin að gerjast innan sveitarfélagsins.

„Verið er að vinna að atvinnumálastefnu fyrir sveitarfélagið og þar eru hugmyndir sem eru í samhljómi við tillögu okkar,“ segir Anna Björk.

Af öðrum hugmyndum sem fengu kjörgengi á hugarflugsfundinum var tillaga að uppbyggingu Þjórsárdalslaugar, tillaga að snjallforriti sem lýsir staðarháttum, innihéldi fróðleik og sögu um svæðið og gæti haft áhrif á umferð ferðafólks, sem og nokkuð skemmtilega hugmynd að aparólu frá Hagafjalli inn í Þjórsárdal.

Landsvirkjun kaupir sér velvild með brúarsmíð

Þá er brú yfir Þjórsá félagsmönnum Gjalpar hugleikin og eru þau ekki hrifin af nálgun Landvirkjunar að fyrirhugaðri brúarsmíð sem Anna telur óásættanlega.

„Okkur gremst að það sé verið að setja samasemmerki milli nýrrar brúar yfir Þjórsá og virkjunar, eins og brúin komi eingöngu ef virkinin verði að veruleika,“ segir Anna Björk. Brú yfir Þjórsá yrði mikil samgöngubót fyrir sveitar-

Landsvirkjun hefur opnað vefsíðuna hvammur.landsvirkjun.is með upplýsingum um fyrirhugaðar framkvæmdir vegna Hvammsvirkjunar. Hér má sjá eitt dæmi um hvernig ákveðið svæði mun líta út fyrir (t.v.) og eftir (t.h.) framkvæmdir. Horft er til suðvesturs frá Þjórsárdalsvegi, austan við Þverá.

félögin og myndi skapa aukin tækifæri til atvinnuuppbyggingar með auknum samgöngum milli Skeiða- og Gnúpverjahrepps og Rangárvallarsýslu.

Gjálpar vill breyta því viðhorfi að líta á brúna sem órjúfanlega heild af virkjuninni enda er brúin ekki hluti af virkjuninni. Gjálpar telur í raun að Landsvirkjun sé að nota brúarsmíðina í hrossakaupum við sveitarstjórnir og til að kaupa sér velvild íbúa á svæðinu.

„Það kom í ljós á fundi sem við áttum með Landsvirkjun að þeir þurfa í raun og veru ekki á brúnni að halda fyrir Hvammsvirkjun. En þeir eru búnir að semja við sveitarfélögin um að brúin komi með virkjuninni. Brúin er því borgun fyrir virkjunina til sveitarfélaganna sem hefur um leið valdið því að sveitarstjórnirnar á svæðinu hafa ekki „tekið slaginn“ við stjórnvöld um að fá brúna eina og sér heldur bara hallað sér aftur og beðið eftir að virkjunin komi með brúna,“ segir Anna Björk.

Með þessu sé búið að skapa hugrenningatengsl meðal íbúa á svæðinu um að virkjunin sé jákvæð því með henni fáið brú,

að sögn Önnu Bjarkar. Þessi hugrenningatengsl endurspeglar í könnun sem Landsvirkjun gerði í sveitinni, sem var hluti af endurskoðun umhverfismats fyrir Hvammsvirkjun. Þar var verið að kanna afstöðu meðal íbúa- og sumarhúsaeygenda til fyrirhugaðrar virkjunar.

„Í könnuninni var alltaf verið að troða brúnni inn í allar spurningar. Þannig sýna niðurstöður jákvæða afstöðu gagnvart virkjun þegar þátttakendur hafa í raun verið að svara jákvætt vegna brúarinnar. Niðurstaðan endurspeglar aðallega að fólk vill fá brú en Landsvirkjun vill túlka að jákvæðnin sé til virkjunarinnar. Niðurstaða könnunarinnar er því ómarktæk því rangt er að halda því fram að þessi jákvæðni sé út af virkjuninni einni og sér,“ segir Anna Björk.

Ómetanlegt gildi fyrir sveitarfélög

Í stjórn Gjálpar sitja, ásamt Önnu Björk; Edda Pálsdóttir frá Hamarsheiði, Pálína Axelsdóttir Njarðvík frá Eystra Geldingaholti, Guðlaugur Kristmundsson

Um 40 manns sátu hugmyndasmiðju og uppskar fundurinn yfir 100 tillögur.

frá Haga og Ingibjörg Sæunn Jónsdóttir frá Skeiðháholti. Þó flest þeirra búi í borginni sinna þau mörg landbúnaðarstörfum á æskulóðunum.

Því er það svo að þegar sauðburði lýkur mun stjórnin setja verkefni félagsins á oddinn. Áfram verður haldið, í samvinnu við atvinnuálanefnd sveitarfélagsins, að raungera skrifstofuklasann og hafist verður handa við

að vinna að öðrum tillögum hugmyndasmiðjunnar. „Þá hefur umhverfisnefnd sveitarfélagsins óskað eftir að við vinnum með þeim að friðlýsingu á Gjánni í Þjórsárdal.“ Anna Björk segist halda að gildi félagsskapar eins og Gjálpar fyrir sveitarfélög og sveitunga sé afar verðmætt.

„Eins og ég sé þetta þá tel ég það vera mjög verðmætt og jafnvel ómetanlegt fyrir sveitarfélög og

sveitunga að hafa svona félag af ungu fólki sem vinnur grasrótarstarf í sjálfbodaliðavinnu með þá hugsjón að efla og auðga sveitina með fjölbreyttu atvinnulífi. Þannig búum við til aðstæður þar sem ungt fólk getur séð framtíð sína innan sveitarinnar, haft tækifæri til að flytja „aftur heim“, búið nærri fjölskyldu og vinum og með því gert sveitina að fjölbreyttara og sterkara samfélagi.“ /ghp

EYJALIND **DANA SPICER**
Off-Highway Products

- Skiptingar
- Öxlar
- Drifsköft
- Varahlutir

Vertu vinur okkar á Facebook *Viðurkenndur söluaðili Dana Spicer - Atvinnutæki*
Sími: 517-8240 - Súðarvogur 20 - www.eyjalind.is

Bændablaðið
á bbl.is og líka á Facebook
Smáauglýsingar 56-30-300

KOBELCO We Save You Fuel
Achieving a Low-Carbon Society

Eigum til á lager mikið úrval af KOBELCO mini gröfum. Leitið upplýsinga hjá sölumönnum.

KOBELCO SK10SR-3 KOBELCO SK18
KOBELCO SK28SR-6 KOBELCO SK45SRX-6

Hlíðasmári 3, 201 Kópavogur
Sími: 544 4210 GSM: 892 9399
info@verkfaeriefh.is www.verkfaeriefh.is

VERKFAERI EHF

VÍNYLPARKET
– frábær lausn fyrir heimili, sumarhús, skóla ofl.

- Viðhaldsfritt
- Niðsterkt
- Þolir vatn og þunga trafik
- Margir litir

Vínyparket fæst smellt, niðurlímt eða lauslagt og í mörgum tilfellum er hægt að leggja það yfir önnur gólfefni.

VÍNYL PARKET
Flugumýri 34 • 270 Mosfellsbæ
Sími 896 9604 • vinylparket.is

Designflooring

UTAN ÚR HEIMI

Góður árangur svæðisbundinna samvinnufélaga norskra bænda

Á síðustu tveimur áratugum hafa svæðisbundin samvinnufélög bænda í Noregi sprottið upp í mörgum fylkjum landsins og eru enn að bætast við ný slík félög. Hér sjá bændur sér hag í að vinna saman við að koma vörum sínum, með svæðisbundnum merkingum, á markað og neytendum virðast kunna vel að meta framtakið.

Bládamaður Bændablaðsins heyrði í tveimur forsvarsmönnum slíkra félaga í Noregi, annars vegar hjá Lærdal Grønt í Sognfirði og hins vegar Gudbrandsdalsmat í Gudbrandsdalnum í austurhluta landsins.

Lærdal Grønt var stofnað árið 1999 þegar tvö þökkunarfyrtækni voru sameinuð í eitt. Í dag eru 43 framleiðendur sem afhenda sínar vörur til fyrirtækisins.

„Hugsunin með stofnun fyrirtækisins var að hagræða í framleiðslunni með því að fá meira magn inn en einnig að fá meiri völd gagnvart markaðnum og vera sýnilegur þátttakandi þar inni. Þetta eru aðallega

Sáð í akrana í Lærdal í Sognfirði sem verður síðar að gómsætum kartöflum sem samvinnufélagið Lærdal Grønt sér um að selja og dreifa fyrir bændurna.

og mórelluber hjá bændunum en aðrar vörur keyra þeir sjálfir inn til okkar. Við vinnum einnig að framleiðslu- og markaðssetningarþróun fyrir framleiðendurna undir merkjum Lærdal Grønt.

Hér rekum við í sama húsnæði samvinnufélagsverslun (Felleskjøpet) þar sem eiga að vera til allar þær vörur sem bóndinn þarf á að halda eins og áburður, varnarefni, vatnsúðunarkerfi og svo framvegis. Í versluninni eru einnig vörur fyrir aðra hópa en bændur sem koma einnig töluvert hingað til okkar,“ segir Harald og bætir við:

„Á þennan hátt geta bændurnir einbeitt sér að framleiðslunni á meðan við sjáum um afganginn fyrir þá, vonandi á betri hátt og fyrir lægri kostnað en ef allir væru að vinna í sínu horni. Á síðasta ári var velta fyrirtækisins 83 milljónir norskra króna þar sem um 18 milljónir komu í gegnum verslunina en hitt með vörum frá bændunum, ávextir, grænmeti og ber.“

Bylting fyrir bændur

Hjá Gudbrandsdalsmat eru 26 framleiðendur sem skila inn til fyrirtækisins til þökkunar og dreifingar. Hér eru það bændur og lítil og meðalstór vinnslufyrirtæki sem sameinast undir merkjum fyrirtækisins sem telur nú þrjú og hálf ársverk og veltan var 15 milljónir norskra króna árið 2016.

„Ferðamannaíðnaðurinn hafði í lengri tíma beðið um svæðisbundnar vörur en fannst það erfitt og ná litlum árangri að vera í sambandi við hvern og einn framleiðanda. Margir framleiðendur voru farnir að framleiða mikið og áttu í erfiðleikum með að inna söluvinnuna af hendi að auki. Í nokkur misseri áður hafði verið reynt að koma á fót matarverkefnum sem gengu ekki en síðan tóku 17 framleiðendur sig til og fóru í samstarfsverkefni sem átti í aðalatriðum að vinna að sölu og dreifingu,“ segir Anette Svastuen, framkvæmdastjóri Gudbrandsdalsmat, sem var stofnað árið 2006.

„Í dag snýst þetta um tengslanetavinnu, samvinnu við ferðamannaíðnaðinn og margt fleira. Við seljum og dreifum svæðisbundnum matvælum í verslanir, til hótela og veitingastaða og í sérverslanir.

Fyrir marga bændur hefur þetta verið algjör bylting að hefja þetta samstarf. Hjá öllum sem eru með hefur salan aukist og leiðir yfirleitt af sér aukna framleiðslu því með því að vinna saman komumst við á stærri markað með góða dreifingu.

Við eigum í samstarfi við mjólkursamlagið Tine um dreifingu á vörum sem hefur gengið mjög vel.

Núna erum við með um 400 vörutegundir þar sem kjöt er stór hluti í okkar sölu en einnig fiskur, egg, ostar, bjór, sultur, ber, hunang, grænmeti, te, krydd, jurtir og bakstursvörur svo fátt eitt sé nefnt.

Síðan er ýmis önnur vinna sem við sinnum fyrir bændurna en að selja og dreifa, við höfum gefið út matarhefti með uppskriftum og bjóðum fólki upp á að kaupa gjafabréf frá okkur með mismunandi vörutegundum í.

Svo þetta snýst einnig mikið um að vera alltaf á tánum varðandi frekari þróun, framleiðendum og neytendum til hagsbóta.“ /ehg

Hér má sjá brot af vöruúrvali Gudbrandsdalsmat sem dreifir um 400 vörutegundum fyrir bændur í verslanir, á hótél, veitingastaði og til sérverslana.

Gulrætur eru stór sölubátur hjá Lærdal Grønt sem selja grænmeti, ávexti og ber til verslana.

Mjólkursamlagið Tine sér um að dreifa vörum Gudbrandsdalsmat í verslanir og segir Anette Svastuen, framkvæmdastjóri fyrirtækisins, að samstarfið um dreifingu hafi gengið mjög vel.

bændur frá Lærdal sem eru með en þó eru þrjú framleiðendur utan þess svæðis sem afhenda vörur til okkar,“ segir Harald Blaaflat Mundal, framkvæmdastjóri Lærdal Grønt.

Veltan um 83 milljónir n.kr.

Hjá Lærdal Grønt eru sjö starfsmenn í fullri vinnu og á háanna-

tíma eru um 40 starfsmenn í vinnu við þökkun hjá fyrirtækinu.

„Við þökkum kartöflum, gulrótum, mórelluberjum og frosnum hindberjum. Þar að auki tökum við á móti og dreifum áfram ferskum hindberjum, jarðarberjum, rifsberjum, stikkilsberjum, bláberjum, sumarkáli, blómkali og rófum. Við sækjum hindber

24 28 32

Bændablaðið

BÆNDABLAÐIÐ MÆLIST MEÐ 43,5% LESTUR Á LANDSBYGGÐINI

HEIMILD: PRENTMIÐLAKÖNNUN GALLUP. KÖNNUNARTÍMI OKT. - DES. 2016. ALDURSHÓPUR 12-80 ÁRA.

BÆNDABLAÐIÐ ER GEFIÐ ÚT Í 32 ÞÚSUND EINTÖKUM Á TVEGGJA VIKNA FRESTI

HVAR AUGLÝSIR ÞÚ?

SÍMI 563-0300 | BBL.IS

Ö FLUGAR FYRIR IÐNAÐINN

IÐNAÐARHURÐIR

- ✓ ÍSLENSK FRAMLEIÐSLA, SMÍÐI OG SAMSETNING
- ✓ ALLAR HURÐIR SMÍÐAÐAR SAMKVÆMT MÁLI
- ✓ MARGAR ÚTFÆRSLUR OG LITAMÖGULEIKAR
- ✓ ÁRATUGA REYNSLA STARFSMANNA Í HURÐUM
- ✓ HÁGÆÐA HRÁEFNI
- ✓ ÞOLA VEL ÍSLENSKT VEDURFAR
- ✓ STUTTUR AFGREIÐSLUTÍMI

HAFÐU SAMBAND

- ✓ IS Hurðir ehf.
- ✓ Reykjalundi, 270 Mosfellsbæ
- ✓ Sími: 564 0013
- ✓ logi@ishurdir.is / 865 1237
- ✓ www.ishurdir.is

ÍSLENSK
FRAMLEIÐSLA

IS HURÐIR
Sími 564 0013 | www.ishurdir.is

ÓDÝR

Gleraugu með glampa- og rispuvörn

Verð 19.900 kr

Sérsmíðum samdægurs í styrk +/- 5.0 með cyl. til 2,0.

Hamrahlíð 17
Hús Blindrafélagsins
Sími • 552-2002

OPTIC
REYKJAVÍK
SJÓNTÆKJAVERSLUN

Hífi- og festingabúnaður

Vottaður hífi- og festingabúnaður
Námskeið um notkun á hífibúnaði
Skoðanir og eftirlit á hífibúnaði

Hafðu samband og kynntu þér vöruvalið og þjónustuna

ÍSFELL
Ísfell ehf. Óseyrarbraut 28
220 Hafnarfjörður, Sími 5200 500
www.isfell.is, isfell@isfell.is

BÍLSKÚRA- OG IÐNAÐARHURÐIR

Smíðum sérlega vandaðar bílskúrs- og iðnaðarhurðir eftir málum

Þær eru léttar og auðveldar í notkun.
Einangrun er á öllum köntum. Fáanlegar í mörgum stærðum og gerðum, með eða án glugga. Einnig fáanlegar með mótordrifi

Vagnar & þjónusta ehf
Tunguháls 10, 110 Reykjavík
Sími: 567-3440, www.vagnar.is

Bændablaðið Smáauglýsingar 56-30-300 – Næsta blað kemur út 22. júní

Husqvarna – Steinsagir, kjarnaborvélar, gólf- og vegsagir

HUSQVARNA FS 400 LV
Sögunardýpt 16,5 sm

HUSQVARNA K 760
Sögunardýpt 12,5 sm

HUSQVARNA K 3600 MK II
Sögunardýpt 27 sm

HUSQVARNA K 2500
Sögunardýpt 14,5 sm

HUSQVARNA DM 230

HUSQVARNA
Steinsagarblöð og kjarnaborar

ALLT FYRIR ATVINNUMANNINN

MHG
VERSLUN

MHG Ver slun ehf | Akralind 4 | 201 Kópavogi | Sími 544-4656 | www.mhg.is

Menningarveisla Sólheima 2017 hafin

Menningaveisla Sólheima var sett laugardaginn 3. júní við kaffihúsið Grænu könnuna.

Eftir setningu var haldið í Ingustofu og samsýning og vinnustofa skoðuð. Þaðan var svo haldið upp í Sesseljuhús þar sem sýningin *Hvað hef ég gert?* stendur yfir. Þar má sjá túlkun íbúa Sólheima á vanda hnattrænnar hlýnunar og mögulegum lausnum á honum.

Úr Sesseljuhúsi var farið í Sólheimakirkju. Þar flutti Sólheimakórinn nokkur lög undir stjórn Bjarka Bragasonar og nokkur lög úr Ævintýrakistunni voru flutt undir stjórn Þrastar Harðarsonar.

Það er ókeypis á alla viðburði Menningarveislunnar sem stendur til 19. ágúst; fjölbreytt dagskrá, uppákomur, tónlistarviðburðir og sýningar.

Hollar og góðar lífrænar vörur og veitingar eru í fyrirrúmi á Sólheimum; bæði á Grænu könnunni og einnig í versluninni Völu, en opið er alla daga frá 12–18.

Næstu viðburðir Menningaveislunnar 2017

Laugardaginn 10. júní
Tónleikar Ayisha Elisabeth Moss og Chrissie Guðmundsdóttir í Sólheimakirkju klukkan 14.00.

Umhverfisfræðsla um matarsóun! Rannveig Magnúsdóttir frá Landvernd á Sólheimum klukkan 16.00 í Sesseljuhúsi, Umhverfisfræðsla júní. Laugardagur kl. 16.00 í Sesseljuhúsi. Rannveig Magnúsdóttir frá Landvernd. Fyrirlestur um matarsóun.

Þriðjudaginn 13. júní
Tónleikar Appelton drengjakórins í Sólheimakirkju klukkan 17.00 Appelton drengjakórinn. Tónleikar í Sólheimakirkju klukkan 17.00.

Laugardaginn 17. júní
Tónleikar Sváfnir Sigurðarson í Sólheimakirkju klukkan 14.00 laugardaginn 17. júní klukkan 14.00 í Sólheimakirkju. Sváfnir Sigurðarson spilar og syngur.

Nánari upplýsingar um dagskrá Menningarveislunnar sumarið 2017 er að finna á vef Sólheima, solheimar.is. /smh

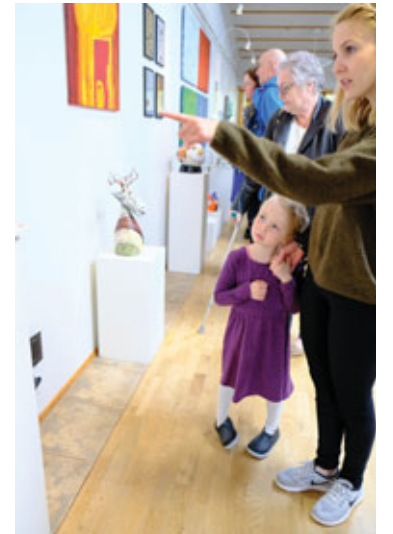
Bliðviðri var við setningu Menningarhátíðar Sólheima 2017 fyrir framan Grænu könnuna. Framkvæmdastjóri Sólheima, Guðmundur Ármann Pétursson, er hér í pontu. Myndir / smh

Góð stemning var á Grænu könnunni.

Mörg falleg og forvitnileg listaverk má sjá á sýningunni í Ingustofu.

Sýningin í Ingustofu höfðar til allra.

Guðjón Gísli Kristinsson við sitt verk, „Í sparifötunum“.

Guðrún L. Haraldsdóttir á heiðurinn af verkinu sem heitir „Röndotta mær“.

Svandís Ragna Sigurðardóttir við verk sitt „Sjórinn á Eyrarbakka“.

Þetta verk er eftir Hrein Baldursson og heitir „Hreinn og beinn“.

Á sýningu í Sesseljuhúsi „Hvað hef ég gert?“ má sjá túlkun íbúa Sólheima á vanda hnattrænnar hlýnunar og mögulegum lausnum á honum.

Umhverfisvænir orkugjafar.

Sorphirðu- og endurvinnslumálin útskýrð.

Nýr garðyrkjustjóri á Sólheimum:

Framleiðir mest á landinu af lífrænt vottuðu grænmeti

Jón Þróstur Ólafsson er nýr garðyrkjustjóri Garðyrkjustöðvarinnar Sunnu á Sólheimum í Grímsnesi. Þar er framleitt mest á landinu af lífrænt vottuðu grænmeti.

Jón Þróstur er menntaður garðyrkjufræðingur og blómaskreytir og hefur aðallega starfað í blómaverslunum á undanförunum 16 árum. Hann segir að það að taka við Sunnu hafi verið ákveðin áskorun. „Ég tók við í nóvember í fyrra og það var auðvitað dálítið eins og að stökva beint út í djúpu laugina. Grænmetisræktun er gjörólík því sem ég hef verið að gera og sömuleiðis lífrænt vottuð ræktun. Svo hefur svo rosalega margt breyst í garðyrkjunni á síðustu 16 árum, til dæmis eru miklu fleiri farnir að nota lífrænar varnir. Þetta

Jón Þróstur Ólafsson og Reynir Pétur Ingvarsson, starfsmaður Sunnu.

hefur verið eins konar endurmenntun fyrir mig að hefja störf hér,“ segir Jón Þróstur.

Mest ræktað af smáum tómtum

„Þetta hefur gengið ágætlega hjá okkur eftir að ég tók við, með góðra manna hjálp. Maður lærir líka mikið

af mistökunum sem maður lendir í. Við höfum haldið áfram með svipaða ræktun og verið hefur undanfarnir ár. Tegundirnar eru flestar þær sömu; mest er ræktað af tómtum, svo gúrkum og papriku. Minna er svo ræktað af chili og eggaldini. Við erum með nokkur afbrigði af tómtum – en minni tómatarnir eru fyrirferðarmestir. Svo erum við með þrjár stærðir af gúrkum. Meirihluti tómataramleiddslunnar fer í verslanir Krónunnar en svo framleiðum við auðvitað fyrir mótuneyti okkar herna á Sólheimum. Mér finnst skemmtilegt að hafa litafjölbreytni í framleiðslunni, við erum með fáeina liti núna bæði í tómtunum og paprikunum og ætlum að auka við litina í nánustu framtíð. Fjölbreytt gúlrætur eru líka á dagskrá fyrir næsta ár,“ segir Jón Þróstur. /smh

ALHLIÐA VÉLAVERKSTÆÐI

- Plönum hedd
- Rennum & slípum sveifarása
- Málm-sprautum slitfleti, t.d. á tjakkstöngum
- Tjakkaviðgerðir
- Almenn renni- & fræsivinna
- Almenn suðuvinna
- Gerum við loftkælingu bíla
- Allar almennar vélaviðgerðir

optimar **KAPP**
Iceland

Miðhraun 2 | 210 Garðabær | Sími 587 1300 | optimar@optimar.is | www.optimar.is

STRÚKTÚR

Z-Strúktúr stál grindarhúsin frá JORISIDE færðu hjá okkur - Stór sem smá

JORISIDE
THE STEEL FUTURE

| Strúktúr ehf | www.struktur.is | struktur@struktur.is |
| Þverholti 2 | 270 Mosfellsbæ | Sími: 588 6640 |

praxis
...Þegar þú vilt þægindi

**Erum ekki að hætta
erum rétt að byrja**

**10-30%
staðgreiðsluafsláttur
af skóm og fatnaði**

Bonito ehf. • Friendtex • Praxis
Faxafen 10 • 108 Reykjavík • sími 568 2870 • www.friendtex.is • www.praxis.is
Opð mánudaga kl. 11.00-18.00, miðvikudaga kl. 11.00-17.00
og fimmtudaga kl. 15.00-17.00

Bændablaðið Smáauglýsingar 56-30-300
Næsta blað kemur út 22. júní

GRAF

Hentar vel t.d. á Mývatni og á Þingvöllum

Heildarlausnir á hreinsun skólps með lífrænum hætti

Hvammshólar ehf. sími 660 4085
Sigurður V. Halldórsson siggi@hvammsholar.is

 HVAMMSHÓLAR

Vogue
FYRIR HEIMILIÐ

biður uppá alhliða lausn fyrir
hótelherbergið eða gistiheimilið.

Síðumúla 30 - Reykjavík
Sími 533 3500
Hofsbot 4 - Akureyri
Sími 462 3504

Gamli traktorinn

Renault dráttarvélar – 87 ára saga

Renault Agriculture S.A.S. var stofnað sem deild í bílaframleiðslufyrirtækinu Renault árið 1918, en þetta þekktu bílaframleiðslufyrirtæki var stofnað 1989.

Upp úr þróunarvinnu Renault með tæki til hernaðarnota var stofnuð „Deild 14“ sem hannaði m.a. Renault FT-17 skriðdrekann og fyrstu dráttarvél fyrirtækisins upp úr þeirri hönnun. Munurinn á skriðdreknum og dráttarvélinni var að traktorinn var með vélina að framan og var léttbyggðari en skriðdrekinn.

Hófst framleiðsla dráttar-

vélarinnar Renault Model GP í verksmiðju Renault í Billancourt þann 11. nóvember 1918. Voru þessar vélar framleiddar í 425 eintökum á sömu framleiðslulínu og skriðdrekarnir. Þessar fyrstu dráttarvélar Renault voru á beltum eins og skriðdrekarnir. Næsta gerð dráttarvélar Renault var GU og síðan kom HI á markað 1920.

Renault dráttarvél á stálhjólum

Árið 1920 kynnti Renault HO gerðina sem var á stálhjólum í stað belta. Árið 1926 var svo kynnt til sögunnar PE gerðin með nýjum mótör sem eyddi mun minna eldsneyti og vatnsskassinn var staðsettur um miðja vél. Þegar PE1 gerðin var kynnt árið 1931 var búið að færa vatnsskassann fremst á vélinni, framan við mótörinn.

Fyrsti dísltraktor Renault

Renault vann stöðugt að því strax á upphafsárunum að reyna að draga úr eldsneytiseyðslu

en dráttarvélar voru knúnar með bensíni. Árið 1932 kom á markað VI gerðin sem var fyrsta dísilknúna dráttarvél Renault.

Árið 1933 var PE1 fyrsta franska dráttarvél til að vera sett á gúmmihjólbarða.

Ný verksmiðja var vígð í Le Mans árið 1940 en framleiðslan var stöðvuð vegna heimstyrjaldarinnar. Eftir stríð og í kjölfar þjóðnýtingar á verksmiðjum Renault í Le Mans hófst framleiðsla að nýju.

Árið 1950 var Renault stærsti dráttarvélaframleiðandinn í Frakklandi með 8.549 framleiddar vélar og 58% markaðshlutdeild.

Árið 1956 tók Renault upp appelsínugulan lit sem einkennislit á sínar dráttarvélar.

Árið 1961 var kynnt 385 módelið sem var með 12 gira skiptingu.

Fyrsta fjórhjóladrifna vél Renault

Árið 1968 var kynnt fyrsta fjórhjóladrifna dráttarvél Renault. Renault hóf samvinnu við Carraro 1972. Á árunum 1993 til 1998 var tekið upp náið samstarf við John Deere.

Árið 1994 settu Renault Agriculture og Massey Ferguson upp sameiginlegt íhlutfyrirtæki sem nefnt var Groupement International de Mécanique Agricole (GIMA). Keyptur var 16,6% hlutur í fyrirtækinu Ravigo í Agritalia árið 1997. Árið 2000 keypti Renault hlut í indverska fyrirtækinu International Tractors sem átti Sonalika dráttarvéla-verksmiðjurnar.

Upphafid að endinum

Á árinu 2003 hófst upphaf að endi dráttarvélaframleiðslu Renault með sölu á 51% hlut á Renault Agriculture til Claas. Árið 2005 var tegundarnafnið Renault afmáð af dráttarvélunum eftir 87 ára feril og Claas sett í staðinn. Árið 2006 jók Claas hlut sinn í 80% og var komið með 100% hlut árið 2008. Var þá skipt um nafn á fyrirtækinu sem hét eftir það Claas Tractor. /HKr.

UTAN ÚR HEIMI

Snorri Sigurðsson ráðunautur og GJ Travel:

Stefna á hörkuferð um magnað landbúnaðarsvæði í Kanada

Snorri Sigurðsson, ráðunautur í Danmörku, mun verða fararstjóri í ferð íslenskra bænda með ferðaskrifstofu Guðmundar Jónassonar (GJ Travel) á landbúnaðarsýningu í Kanada í september. Um er að ræða landbúnaðarsýninguna í Woodstock í Ontariófylki sem er stærsta sýning sinnar tegundar í Kanada.

„Já, þetta verður hörkuferð og þarna verður farið um magnað landbúnaðarsvæði í Kanada,“ segir Snorri.

Landbúnaðarsýningin í Woodstock

„Stóri punkturinn er auðvitað landbúnaðarsýningin í Woodstock í Ontariófylki sem er stærsta sýningin í Kanada og afar vinsæl.“

Þetta er tuttugasta og þriðja árið sem þessi sýning er haldin og mun sýningin sjálf standa yfir dagana 12. til 15. september en ferðin með GJ Travel stendur yfir frá 11. til 17. september.

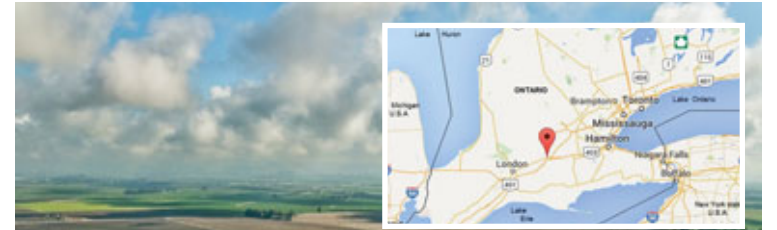
„Þetta er svona sýning sem er blanda af hefðbundinni landbúnaðarsýningu og svo sýningu sem er með alls konar aðra áhugaverða hluti sem sýndir eru. Ég hef eignast marga kunningja í gegnum hálfanga starfsævi og hef fengið nokkra flotta heimamenn með mér í að skipuleggja þetta, svo faglegt innihald standist þau gæðaviðmið sem ég hef alltaf í hávegum í ferðum sem ég kem að.“

Í heimsókn til kanadískra bænda

„Við munum því að sjálfsgöðu heimsækja marga bændur á svæðinu, bæði með kúr og holdagripi, en einnig fara í háskólann í Guelph en þar eru stundaðar öflugar rannsóknir sem verður áhugavert að fræðast um.“

Þá verður tími til að njóta, bæði í Toronto og auðvitað við sjálfa Niagarafossa, sem eru á mörkum New York-ríkis í Bandaríkjunum og Ontarió-fylkis í Kanada. Ég hef ferðast víða en aldrei komið að Niagarafossinum og hlakka mikið til þess að sigla upp að þeim. Þar sem fossaskoðun er vel utan míns fagsviðs verður fengin aðkeypt leiðsögn á þessum stað til þess að gefa ferðafélögnum eins góða upplifun og mögulegt er,“ segir Snorri Sigurðsson.

Það mun kosta 232.000 krónur

Landbúnaðarsýningin í Woodstock í Ontariófylki, sem er stærsta sýningin af þessum toga í Kanada og er afar vinsæl.

Kanadískur landbúnaður er mjög öflugur.

Snorri Sigurðsson.

fyrir manninn í þessa ferð og innifalið er flug, flugvallaskattar, gisting með morgunverði og kvöldverði fyrsta kvöldið. Einnig allur akstur og skoðunarferðir og fararstjórn undir tryggri handleiðslu Snorra Sigurðssonar.

Skráning í ferðina hefst 1. júlí

Hægt er að senda fyrirspurnir á netfangið outgoing@gjtravel.is.

Einnig er hægt að fá upplýsingar um ferðina á vefslóðinni <http://www.ferdir.is/pakkaferdir/landbunadarsyning-til-kanada>. /HKr.

Lambakjöt hleðst upp í Noregi

Lager af frosnu lambakjöti er nú orðinn svo stór að kjötiðnaðurinn í Noregi og verslunin er farin að hafa af því verulegar áhyggjur. Um 2.200 tonn eru nú lagervara í landinu, helmingi meira magn en á sama tíma í fyrra, án þess að verð fari niður á við.

Á lager heilðslufyrirtækisins Nortura, sem er í eigu bænda, eru nú rúmlega 2.200 tonn af lambakjöti á lager og rúmlega 1.100 tonn af kindakjöti. Áætlanir gera ráð fyrir að um þúsund tonn til viðbótar muni bætast við fyrir lok þessa árs. Geymsla á eftirlitslager er ein af þeim ráðstöfunum sem menn nýta sér í Noregi við markaðsreglugerð á kjöti. Á tímabilum þegar offramboð er af nýslátruðu er hægt að setja það inn á frystigeymslur vegna ákveðinna forsendna. Í raun er það einungis Nortura sem hefur það hlutverk að stjórna þessum markaði og getur selt og geymt nýslátrað kjöt inn á lagerinn. Í nokkrum einstökum tilfellum hefur einnig verið opnað á

að einkarekin sláturhús geti afhent til lagarsins.

Það er ekki lengra síðan en árið 2014 að skortur var á lambakjöti í Noregi og þá þurfti að flytja inn slíkt kjöt til landsins. Í kjölfar þess bauð landbúnaðarráðuneytið þar í landi fjármögnunarstyrki fyrir fjárhús og fleiri bændur hófu byggingu á stærri húsum. Þannig jókst framleiðslan til muna á örfáum árum en matarvenjur Norðmanna fylgdu ekki eftir þeirri þróun.

- 2014: 23.600 tonn framleidd / 25.800 tonn seld (m. innflutningi) – 2.200 tonn í halla
- 2015: 25.000 tonn framleidd / 25.500 tonn seld (m. innflutningi) – 500 tonn í halla
- 2016: 25.400 tonn framleidd / 24.550 tonn seld (m. innflutningi) – 1.800 tonn í halla. (Tölur Nortura)

Mjög lítið af lambakjöti er flutt út frá Noregi og er það einn vandi markaðarins en undanfarin ár hefur

verið flutt inn meira af lambakjöti til landsins en út. Annar vandi greinarinnar er að um 80 prósent af slátruninni á sér stað milli ágúst og nóvember og neysla Norðmanna á lambakjöti einkennist af þessum tíma og páskunum. Því finnst mörgum í greininni að verslunin geti gert meira til að selja lambakjöt allt árið um kring.

Á dögunum ákvað Nortura að auka svokallaðan «frosinn frádrátt» fyrir frosna kjötið sem liggur á lager hjá þeim þannig að vinnsluáðilar fái lambakjöt á lægra verði en áður. Verslunareigendur vara við því að lækka verðið og segja að neytendur sem eru vanir að borga lítið verð fyrir vöru vilji ekki borga enn meira fyrir hana eftir hálf t. Þó að elsta kjötið á Nortura-lagernum í dag sé frá síðsumri 2015 telja menn að hægt sé að komast hjá því að henda lambakjöti í lok þessa árs einfaldlega með því að hver fjölskylda í Noregi borði 2–3 fleiri lambakjötsmáltíðir í ár en hún er von að gera. /nrk - ehg

Solis

JAR-MET

SOLIS 90

2017 árg. er kominn. 40km hámarkshraði
Verð frá 3.820.000 án vsk.

SOLIS 60
Verð frá 3.000.000 án vsk.

SOLIS 50
Verð frá 2.350.000 án vsk.

SOLIS 26

Verð frá 1.200.000 án vsk.

800L verð: 320.000 án vsk.

2.9m verð: 717.000 án vsk.

5.2m verð: 496.000 án vsk.

4.4m verð: 486.000 án vsk.

**WWW.SOLIS.IS &
WWW.VALLARNAUT.IS**

**SÍMAR: 841-7300 og 8417300
SÚÐARVOGI 6 104 REYKJAVÍK**

Bændablaðið Næsta blað kemur út **22. júní**

ÞÓRÁLFUR FRÁ PRESTSBÆ

Þórálfur frá Prestsbæ, hæst dæmdu stóðhestur í heimi með 8,94 í aðaleinkunn, verður til afnota á Dýrfinnustöðum í Skagafirði.

Þórálfur hefur einstakan moldóttan lit og 129 stig í Blup kynbótamatinu. Hann er undan þoku frá Hólum sem hefur skilað mjög hátt dæmdum afkvæmum og m.a. tveimur landsmótssigurvegurum, Þóru og Þotu frá Prestsbæ.

Athugið að mögulega er þetta síðasta sumar Þórálfs á Íslandi þar sem stefnt er með hann á heimsleika í ágúst.

Heildarkostnaður fyrir fengna hryssu 200.000 kr. með vsk.

Áhugasamir hafði samband við Ingólf Helgason Dýrfinnustöðum í síma: 897 3228.

**BAJA STZ
JEPPADEKK**

LAGERSALA

MICKEY THOMPSON
M/T
TIRES & WHEELS

Hljóðlátt heilsársdekk, með ótrúlega endingu
Sérhannað mynstur tryggir betra grip við allar aðstæður

Vörunr.	Stærð	Listaverð	Afsl.	Afsl. verð
1485	MT 245/70R17 STZ	42.690	50%	21.345
50731	MT 265/70R17 (32") STZ	40.390	30%	28.273
50760	MT LT285/70R17 (33") STZ	51.990	30%	36.393
50780	MT LT315/70R17 (35") STZ	54.490	30%	38.143
50831	MT LT265/60R18 STZ	43.190	30%	30.233
50840	MT LT275/70R18 STZ	54.490	30%	38.143

Ice-track ehf. · Sími 773 4334 · mtdekk@mtdekk.is

www.mtdekk.is

HARTL CRUSHER

Til sölu eða leigu Hartl HBS 1200 hörpuskóflur. Hörpuskóflur eru hagkvæmar í rekstri og útskiptanleg net gera kleift að harpa ýmsar gerðir efnis. Netin eru í einingum og er fljótlegt að skipta um möskvastærð. Leiðið uppl. hjá sölumönnum.

Hlíðasmári 3, 201 Kópavogur
Sími: 544 4210 GSM: 892 9399
info@verkfaeriehf.is www.verkfaeriehf.is

MHG
VERSLUN

Husqvarna

ALLT FYRIR ATVINNUMANNINN

Kyr á beit í suðurhluta Arizona.

Myndir / Svavar Jónatansson

Arizona – vettvangur umdeildustu vísindatilraunar 20. aldarinnar

– þar sem fjórar konur og fjórir karlar voru lokaðir inni í algjörri einangrun í hinum risavaxna sjálfbæra Biosphere 2-hjúpi í tvö ár

Á febrúarmorgni blasir við skrælnað og vatnslaust landslag Suður-Arizona út um glugga Amtrak-lestarinnar, á leið sinni til austurstrandarinnar.

Landbúnaður ríkisins er að öllu leyti háður áveitukerfum, enda úrkoma lítil, og miðað við ríki eins og Kaliforníu og Ohio er umfang og efnahagslegt vægi landbúnaðar í Arizona takmarkað.

Efnahagssaga Arizona var lengi kennd út frá 5 C-um sem öll skólabörn lærðu utan að. Undir lok 19. aldar vann meira en fjórðungur íbúa við námavinnslu og var kopar (Copper) helsti málmur sem unninn var úr jörðu. Ræktun bómullar (Cotton) varð í upphafi 20. aldar umfangsmikill hluti landbúnaðar ríkisins og er enn meðal 5 helstu framleiðenda á landsvísi með um 600.000 bómullarballa.

Sítrusrækt (Citrus) hófst seint á 19. öld fyrir tilstilli vatnsveituframkvæmda, enda ræktarlandið að stórum hluta eyðimörk.

Fjölgun nautgripa (Cattle) náði hámarki árið 1918 þegar 1,7 milljón dýr voru á beit víða um ríkið, með gríðarlegum gróðurskemmdum sem enn móta fremur neikvæð viðhorf almennings. Að lokum er loftslag (Climate) Arizona mikill áhrifavaldur á landbúnað og búsetu þar sem ríkið nýtur um 300 daga af sólskini á ári. Að tilskildu nægu vatni eru vaxtarskilyrði í ríkinu einstök, með milda vetur og háan sumarhita.

Upphaf nútíma landbúnaðar má rekja til 1776 þegar spænskir

Gregg Vinson, nautgripabóndi í Oracle í suðurhluta Arizona.

hermenn hófu landbúnað á Tucson-svæðinu sem árið 1821 komst undir stjórn Mexíkó í kjölfar sjálfstæðis þeirra frá Spáni. Þegar bandaríski herinn tók völdin árið 1856 voru íbúar flestir mexíkóskir ásamt kínverskum bændum og bandarískum landnemum.

Árið 1862 varð Arizona hluti af Suðurríkjunum og þar með þrælariki til skamms tíma, þar til forseti Sambandsríkjanna, Abraham Lincoln, dró upp nýjar línur á korti og markaði þær enn þann dag í dag útlínur ríkisins.

Árið 1912 varð Arizona yngst hinna 48 ríkja Bandaríkjanna, en hið afskekkt umráðasvæði hafði lengi neikvætt orðspor sem lífvana landsvæði með óheflaða íbúa. Saga landbúnaðar innan þeirra útlína sem Lincoln dró er þó mun eldri en búseta landnema, hermanna, gullgrafara og kúreka.

Systurnar þrjár

Fótspor í fyrrum árfarvegi Santa Cruz árinna er meðal þess sem Alan Denoyer fornleifafræðingur lítur á sem fjársjóð vísbendinga um tilvist fyrstu bænda svæðisins. Í hvítu opnu tjaldi á heitum febrúarmorgni útlistar hann forsögu borgarinnar fyrir gesti árlegrar bókahátíðar. Rannsóknir sýna að ættbálkar frumbyggja stunduðu kornrækt á bökkum Santa Cruz árinna fyrir 4000 árum. Fyrir 1.500 árum komu fram leirpottar sem notaðir voru til geymslu afurða kenndar við Systurnar þrjár; korn, baunir og

kúrbít. Stórum veiðidýrum fækkaði vegna ofveiði en stöðugt rennsli árinna var forsenda landbúnaðar og þar með stöðugar búsetu á Tucson-svæðinu.

Denoyer sagði ýmsar uppgötvanir hafa komið á óvart, þar á meðal hversu nálægt bökkum árinna íbúar bjuggu. Ásamt manngerðum áveitukerfum, þau elstu í suðvesturhluta Bandaríkjanna, nýttu bændur sér regluleg flóð með tilheyrandi endurnýjun næringarefna á akra sína. Fyrir utan fótspor og frumstæð steinverkfæri eru helstu uppgötvanir fornleifafræðinga byggðar á eldsvoðum sem rekja má til sjálfsíkveikju korns vegna myglu. Þannig varðveitast lífræn efni og veita innsýn í landbúnað sem hámarkaði áhrif vatns með áveitum en nýtti sömuleiðis villtar eyðimerkurtegundir á borð við Mequite runnann og Saguoro kaktusinn.

4.500 árum eftir að kornrækt hófst í Arizona er vatn enn jafn mikilvægt málefni, en líklega flóknara sökum ólíkra hagsmuna. Allt ræktarland ríkisins þarfnast áveitu sem kemur að miklu leyti frá Colorado ánni. Heitt og þurt loftslag Arizona eykur þörfina á vatni, og þar með aukna dælingu grunnvatns, en bygging CAP (Central Arizona Project) vatnsveitunnar á níunda áratugnum minnkaði nokkuð þörfina á grunnvatni.

Staða ættbálka Norður-Ameríku eftir komu landnema hefur einkennst

JÖRÐIN VÍÐDALSTUNGA II Í HÚNAÞINGI VESTRA ER LAUS TIL ÁBÚÐAR

Á jörðinni er stundaður sauðfjárbúskapur með tæplega 300 fjár, ásamt hrossarækt. Jörðin er um 500 hektarar, þar af um 43 hektarar í túnarækt. Jafnframt fylgir jörðinni upprekstrarréttur á Víðidalstunguheiði fyrir kindur og hross. 235 ærgildi fylgja jörðinni.

Á bænum er 96 m² íbúðarhús og er búið að leggja hitaveitu að húsi. Fjárhús, 335 m² eru með áburðarkjallara að hluta, en hluta þeirra hefur verið breytt í hesthús. Hlaða, 203 m² að stærð er sambyggð fjárhúsum og hefur að hluta verið breytt í hesthús. Jafnframt er á jörðinni vélageymsla, 120 m² að stærð.

Hvammstangi er næsta þéttbýli, í um 19 km fjarlægð en þar er öll grunnþjónusta til staðar.

Möguleiki er að kaupa bústofn og vélakost - **Nánari upplýsingar fást á netfanginu tunga2@simnet.is**

Leigutími og jarðarleiga er samkomulagsatriði - **Nánari upplýsingar fást á netfanginu eteitsson@gmail.com**

Bændablaðið Smáauglýsingar 56-30-300
Næsta blað kemur út 22. júní

ORKUSJÓÐUR

Orkusjóður auglýsir sérstaka styrki 2017

Í 7. grein reglugerðar nr. 185/2016 um Orkusjóð eru tilgreindar heimildir sjóðsins til að veita **sérstaka styrki**:

- Styrkir til verkefna sem stuðla að samdrætti í olíunotkun til húshitunar eða rafmagnsframleiðslu utan veitna.**
- Styrkir til verkefna sem leiði til lægri kostnaðar við óniðurgreidda rafkyndingu húsnæðis eða mannvirkja í eigu sveitarfélaga.
- Styrkir til verkefna sem leiða til orkusparnaðar.

Ráðgjafarnefnd Orkusjóðs hefur ákveðið að styrkveitingar Orkusjóðs á árinu 2017 verði til verkefna samkvæmt A) lið ofangreindra heimilda.

Eingöngu er um fjárfestingarstyrki að ræða þ.e. styrki til kaupa á tækjum og búnaði. Styrkur nemur 50% af kaupverði, **þó að hámarki 2,5 m.kr.**

Við mat á umsóknum verður sérstaklega horft til:

- Að fyrir liggi raunhæf áætlun um olíusparnað.
- Áætlaðs olíusparnaðar í hlutfalli við kostnað.
- Að verkefnið sé vel undirbúið og að fyrir liggi ítarleg verk- og kostnaðaráætlun.

Umsóknarfrestur er til 20. júní 2017

Skrifleg staðfesting á afgreiðslu umsókna mun berast umsækjendum eigi síðar en 20. ágúst 2017

Orkustofnun fylgir stefnu stjórnvalda um rafræna stjórnsýslu og skal senda rafrænar umsóknir af vef Orkustofnunar www.os.is

Nánari upplýsingar hjá Orkusjóði, Rangárvöllum við Hlíðarfjallsveg, 603 Akureyri í síma 569 6083 – Netgang Orkusjóðs er jbj@os.is - Orkusjóður á www.os.is

LÓÐ/JÖRÐ ÓSKAST

Óska eftir lóð undir ca 2.000 fm snyrtilega geymslu-skemmu innan við ca 50 km radíus frá Reykjavík.

~ Nánari upplýsingar í síma 893 3347 ~

VIÐ MINNUM Á „COW POW“ GJAFAKERFIN FYRIR NAUTGRÍPI

Þau hafa reynst okkur ofsalega vel!

Hægt að sérsníða í lengdir eftir þörfum hvers og eins.

Nánari upplýsingar veitir Andri Leó Egilsson í síma 869 8908 og á netfanginu Leoegilsson@gmail.com

Þið finnið okkur líka á facebook undir „Cow pow“ á Íslandi.

Belgagri

Twenty-One flugnaeitur

Einstök formúla flugnaeiturs fyrir bændur í kvikfjárrækt.

- Asameþifos er hraðvirkasta efnið á markaðnum
- Eina fáanlega flugnaeitrið sem má bæði úða og pensla
- Virkni í allt að 12 vikur
- Laðar skordýr að með ferómóni og löðunarefni
- Eina fáanlega efnið sem drepur við inntöku og snertingu

Sölustaðir:
Bústólpi
Fóðurblandan
Jötunn
Kaupfélag Borgfirðinga
Kaupfélag Vestur-Húnavetninga
Verslunin Eyri
Vélavali

STREYMI
heildverslun

Streymi heildverslun ehf. | Goðanesi 4 | Akureyri
Sími: 588 2544 | streymi@streymi.is | streymi.is

RAFBYLGJUMÆLINGAR OG VARNIR!

Kem á staðinn og framkvæmi fyrstu mælingu ókeypis.

Upplýsingar gefur
Garðar Bergendal
í síma 892 3341

Leitið upplýsinga á www.gardar.info

Garðar byrjaði að mæla rafbylgjur úr jörðu og rafbylgjur sem kom úr tenglum, tölvum, gsm sínum og ljósum. Allar þessar bylgjur hafa áhrif á fólk og skepnur og geta valdið ýmsum kvillum, svo sem:

- Mígreni
- Höfuðverk
- Svefntruflunum
- Vöðvabólgu
- Exemi
- Þurrk í húð vegna tölvu
- Fótverkjum
- Júgurbólgu
- Myglusvepp
- Skepnudauða
- Fósturskaða í dýrum

Lamba- og ærdauði
gæti verið út af rafmagni

af skorti, sérstaklega á vatni í suðurhluta landsins. Ættbálkar Arizona, sem líkt og Navajo rekja búsetu allt að 1000 ár aftur í tímann, hafa þó samkvæmt hæstaréttarúrskurði árið 1908, vatnsréttindi fram yfir landnema sem settust að síðar. Fjöldi úrskurða í vatnsréttindamálum hafa staðfest rétt ættbálka, sem nú og í framtíðinni munu eiga meira tilkall til þess vatns sem verndarsvæði þarf. Í ljósi aukinnar vatnsþarfar vaxandi borga líkt og Tucson og Phoenix, sem og sveigjanlegra skilgreininga á hugtakinu nauðsyn þegar kemur að vatnsþörf, þar á meðal verndarsvæða, munu vatnsréttindi og úthlutun þeirra líklega verða meðal áhrifamestu þátta fyrir landbúnað og efnahag ríkisins á komandi árum.

Austur-vestur þverskurður

Gróf einföldun á landbúnaði Arizona gæti verið svo hljóðandi; Yuma-sýsla í vestri framleiðir 80% af salati (lettuce og Iceberg) á landsvísi og hefst uppskeran í desember. Miðhluti ríkisins ræktar korn, refasmári (alfalfa) og bómull en þegar landslagið hækkar í suðri og austri fer að bera meira á möndlum, pistasiu-hnetum og vínrækt, sú síðastnefnda nýleg en vaxandi viðbót við landbúnað ríkisins. Meiri háttar breytingar hafa átt sér stað í landbúnaði vegna vaxtar borga og má nefna endalok sítrusræktunar í Phoenix dalnum upp úr miðri síðustu öld.

Meðalaldur bænda ríkisins er 61 ár, tveimur árum yfir landsmeðaltali, en sérstaða bænda Arizona felst í háu hlutfalli kvenna (39%) og frumbyggja ólíkra ættbálka (55.9%) sem stjórnendur býla. Sömuleiðis jókst fjöldi býla milli 2007–2012 um 28% meðan að 3% fækkun átti sér stað á landsvísi. Söluverðmæti afurða frá 20.000 býlum á samtals 26 milljón ekrum voru 3,7 milljarðar dollara árið 2016.

Samtakamáttur

Hlutverk samtaka og stofnana sem sérhæfa sig í að þjónusta landbúnað er í Arizona, líkt og víðar í Bandaríkjunum, umfangsmikið. Meðal samtaka má nefna samtök salatræktenda sem framkvæma rannsóknir og vinna að hagsmunum iðnaðarins, fjármagnaðar með 0,004 cent skatti af hverjum seldum salat-kassa, en árið 2015 var framleiðsla ríkisins 20 milljón karton.

Arizona háskólinn er sömuleiðis mikilvæg stofnun fyrir landbúnað ríkisins. Hann er svokallaður landstyrks (Land Grant) háskóli, fyrirkomulag frá 1862 sem gaf ríkjum og yfirráðasvæðum Bandaríkjanna landsvæði sem þau máttu selja ef hluti hagnaðarinnar væri notaður til að fjármagna byggingu háskóla með landbúnaðar- og iðndeildir. Landbúnaðarmiðstöð háskólans (UA Agriculture Center) er rannsóknarvettvangur sem felur í sér 13 rannsóknarstöðvar, þar af 5 í Tucson. Steve Hussman, framkvæmdastjóri Tucson stöðvanna, útlistaði þrjú þætt hlutverk þeirra sem rannsóknir, kennsla og miðlun. Stöðvarnar eru hluti af 11 ólíkum landbúnaðardeildum sem einu nafni kallast CALS, og eru allar hluti af Arizona háskóla (UA). Á 160 ekrum stöðvanna eru um 5.000 fermetrar af gróðurhúsum sem og opin svæði þar sem hátt í 70 rannsóknartilraunir eru framkvæmdar. Aðstaðan þjónar þörfum nemenda og kennara til rannsókna og kennslu, en miðlun niðurstaðna er í höndum starfsmanna, svipaðir landbúnaðar ráðunautum, staðsettir í öllum 75 sýslum ríkisins. Sjálfur starfaði Hussmann sem ráðunautur á Phoenix-svæðinu, og minnst viðamikilla rannsókna og afraksturs þeirra í baráttu við Pink Bowl orm sem ógnaði allri bómullaruppskeru upp úr 1990. Með notkun ólíkra lífrænna og ólífrænna efna ásamt því að seinka sáningu var bómullariðnaði ríkisins bjargað frá glötu. Skömmu síðar komu fram erfðabreyttar bómullartegundir sem höfðu innbyggða vörn gegn orminum, og er nú ríkjandi í allri bómullarræktun.

Saguaro-kaktus við rætur Santa Catalina-fjalla.

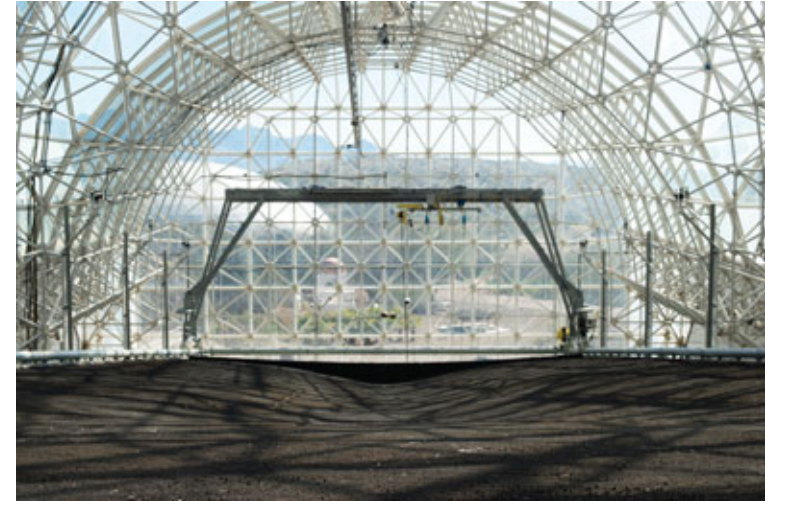
Eitt af tveimur „Lungum“ Biosphere 2, 20.000 kg hvert, jafna út loftþrýstingnum, sem gæti annars sprengt gler hjúpsins.

Kostnaðurinn sem bændur þurfa að greiða fyrir nýjustu tækni og þekkingu, þar á meðal samstarf við Landbúnaðarmiðstöðina, segir hann aðgreina frumkvöðla frá öðrum, sem oftar en ekki taka upp aðferðirnar síðar.

Ég hélt af stað norður til móts við frumkvöðul sem stendur utan ríkjandi landbúnaðarkerfis.

Oracle

Á keyrslu norður frá Tucson þynnist íbúðabyggðin og risavaxnir Saguoro kaktusar víkja fyrir lágvöxnum Mesquite runnum sem klæða landslagið upp að hliðum Santa Catalina fjallanna. Fáeinir fólkubílar og mótörhjól keyra framhjá

LEO-tilraun Háskólans í Arizona (UA) í fyrrum landbúnaðarrými Biosphere 2.

reglulegum minnismerkjum Mexíkóa, fagurlega skreyttir krossar til minningar um látinn ástvin í þessum þráðbeina vegkafla áleiðis til Oracle. Á bar bæjarins eru gestir umkringdir teikningum af kúreum að kaðla nautgripi, en á veröndinni situr maður sem gerði uppreisn gegn þess kyns búskap.

Ímynd kúrekans að elta uppi nautgripi hefur að mati Gregg Vinson, sjálfur með kúrekahatt, verið skaðleg en er því miður byggð á raunveruleika. Hins vegar hefur fjöldi nautgripa minnkað til muna síðustu öld, eru nú um 880.000 og ríkið í 32. sæti á landsvísi.

Gregg rak á tímabili einn stærsta nautgripabúgarð ríkisins og horfði upp á kúreka kaðla örfá dýr á dag, soun á tíma, orku og peningum að hans mati. Flestir bændur treysta á árlega útborgun við sláurtíð sem setur þá í erfða stöðu og kallar oft á óhagstæð lán. Auk þess að kunna því illa að vera blankur blöskraði honum ástand dýra í föðurstöðvum þar sem hann óð skít í ökkla og fann lyktina af sýklalyfjum sem gefin eru tugþúsundum dýra í þröngu sambyli.

Þegar hann lýsir búskapnum sem hann og sonur hans stunda verður mér ljóst að frumkvöðulshátturinn er afleiðing þess að vera hugmyndaríkur fjármálamaður, óhræddur við að hugsa út fyrir kassa hefðbundins landbúnaðar.

Saman eiga þeir feðgar 160 ekrur, en hjörð þeirra, 800 dýr, hafa aðgang að 80.000 ekrum til beitar sem er að mestu í eigu hins opinbera. Sum landsvæði í eigu alríkisins (federal land) eru skilgreind sem almenningsseign og því ólíkleg til sölu, en hluti af landareignum ríkjanna eru seldar þegar eftirspurn frá húsnæðismarkaði eykst. Á næsta borði situr hópur eldra fólks sem sækir í milt loftslag Arizona á veturna, kallaðir snjófuglar, og segir Gregg fjölgun slíkra íbúa auka ásókn í beitarlönd, en telur Oracle enn of dreifbýlt til að meiri háttar landarkaup séu á döfinni.

Sunnan við Oracle röltum við á milli harðgerðra kaktusa og Mesquite runna þar sem greina má slóðir nautgripa. Hann segir aðferðir sínar þær sömu og fjárhirða Evrópu og Afríku, sem hann ber mikla virðingu fyrir. Dýrin hafi í tímans rás verið rekin hægt á milli beitarvæða sem tryggir náttúrulega dreifingu áburðar og takmarkar troðning og gróðureyðingu, sem áður einkenndi nautgriparækt Arizona.

Tegundaval byggir hann á kröfum landslagsins, líkt og blendingnauts af Hereford og Brahman kyni, og smalahund sem er blanda af áströlskum villihundi og áströlskum Shephard, óttalaus en klókur gagnvart eitursnákuum svæðisins.

Gregg er hreykinn af afrakstrinum. Hjörð hans hefur aldrei þurft á dýralækni að halda og hann fær 4500\$ fyrir skrokkinn með sölu á sérörkuðum, en algengt verð er upp undir 600\$ á skrokk. Til þess að fá slíkt verð þarf sérstakan markað efnadra viðskiptavina sem ekki er skortur á í Arizona, en hins vegar mun skortur á vinnuafli líklega hamla vexti. Kúrekar með rétta hæfileika

segir hann hverfandi, þeir bestu fyrir löngu farnir að vinna í verksmiðjum Mexíkó eftir tilkomu NAFTA. Hann minnst kúreka sem unnu án þess að tala orð í ensku, en þekktu landið og dýrin. Nú eru hann og sonur hans ásamt GW, aldraður kúreki, einir eftir og lítil von um endurnýjun frammi fyrir áhugaleysi yngri kynslóða.

Biosphere 2-hjúpurinn – hálf ekra í geimnum

Aðeins fáeinum kílómetrum vestan við Oracle, við rætur Santa Catalina fjallanna, hófst ein umfangsmesta og þar af leiðandi umdeildasta vísindatilraun 20. aldarinnar undir 6.500 gluggum Biosphere 2-hjúpsins, risavaxið gróðurhús með 3.800 plöntu- og dýrategundir víða að úr heiminum. Pýramídalögun byggingarinnar, samtals 203.000 rúmmetrar, minnir á geimnýlendu úr vísindaskáldsögu.

Þó svo fjöldi vísindamanna hafi beint sjónum sínum að möguleikum sjálfbærra lífkerfa, var það ólíklegur hópur framsækinn einstaklinga sem gerði hugmyndina að veruleika. Hjúpurinn var leiddur af John Allen og hófst sem leikhópur árið 1967 í San Francisco, en byggði upp samfélag kennt við Synergia (með vísun í samvirkni) í Nýju-Mexíkó árið 1969 þar sem unnið var að fjölbreyttum verkefnum, líkt og smíði sjálfbærra bygginga.

Afrekaskrá hópsins var einstök, þar á meðal nautgripabú í Ástralíu, leikhús í London og rannsóknarskip sem sigldi um heimsins höf í mörg ár.

Biosphere 2-hjúpurinn var umfangsmesta verkefnið, kostaði 150 milljón dollara, fjármagnað af Ed Bass, milljarðamæringi og þáverandi félagi á hópnem.

Forsendur hópsins, samvirknisinnar, var aukinn skilningur á lífkerfum jarðar, tilveru mannkyns í náttúrulegu umhverfi og loks framtíðarbúseta mannkyns í geimnum.

Fjórar konur og fjórir karlar lokaðir inni í tvö ár

Þeir atburðir sem áttu sér stað fyrir og eftir 26. september árið 1991 hefur verið lýst ítarlega í fjölda bóka, þar á meðal í bók Rebecca Reider, *Dreaming the Biosphere*. Á fyrrnefndum degi stigu átta meðlimir Biosphere 2-verkefnisins, fjórar konur og fjórir karlar, inn um loftþéttar dyr sem í kjölfarið var lokað til tveggja ára, þó með einni undantekningu. Inn í hjúpnun viðhéldu sumir þátttakendur lífkerfum hjúpsins; haf, regnskógur, eyðimörk, gresja, fenjaviður og landbúnaðarsvæði, auk þess að fylgjast með þróun þeirra, aðrir tækni-, gagna- og heilsuálmum. Þó svo rannsóknina hafi að vissu leyti skort skýra stefnu frammi fyrir umfangi viðfangsefnisins, var eitt af markmiðunum að sýna fram á að hægt væri að búa mannverum lokað, lífvænlegt og sjálfbært umhverfi. Slík tilraun féll að markmiðum yfirvalda og NASA, með tilheyrandi draumkenndri umfjöllun um samfélög á öðrum plánetum í náinni framtíð.

Með núverandi aðstoðarforstjóra

Biosphere 2, John R Adams, gekk ég milli gjörólíkra lífkerfa með því einu að opna dyr. Hann útskýrði markmið núverandi eiganda, háskólans í Arizona (UA), um að nýta einstaka aðstöðu hjúpsins og möguleikann á að kanna áhrif einstakra þátta loftslags á lífkerfi, þar á meðal koltvíoxíðs. Í fyrrum landbúnaðarrými hefur verið byggð aflíðandi brekka með muldu basalti, sem er líkast jarðvegi Mars, rannsóknarverkefni með áherslu á niðurbrot jarðvegs, hreyfingu vatns og þróun lífræna efna. LEO rannsóknin (Landscape Evolution Observatory), er vissulega mikilvæg, en árið 1991 var þetta sama rými lífsnauðsynlegt í ljósi þess að öll matvæli fyrir átta þátttakendur voru framleidd hér, á hálfri ekrum. Sumar tegundir þrifust ekki og varð mataræðið einhæfara fyrir vikið að því marki að þátttakendurnir átta sýndu allir einkenni kolvetnisskorts, en voru ósammála um lausnir. Ósettíð var hluti af rofi sem líktist þögull borgarastyrjöld, vel þekkt fyrirbæri þegar einstaklingar neyðast til að deila takmörkuðu rými, sér í lagi geimfarar. Sumir vildu leggja hluta annarra lífkerfa undir matvælaræktun, en aðrir biðluðu til stjórnaða tilraunarinnar að leyfa innflutning á mat, enda færi orka og einbeiting meðlima til vísindastarfa þverrandi. Frammi fyrir skorti birtist grundvallarmálefni í fæðuframléiðslu heimsins, þar á meðal hversu mikið landrymi þarf til að framleiða sömu orkuveitingu.

Annað og ósýnilegra vandamál var álika banvænt, með hækkandi gildum koltvíoxíðs og minnkun súrefnis í lokuðu rýminu sem treysti á ljóstillífun fyrir

Eyðimerkursvæði Biosphere 2.

súrefnisframléiðslu. Meðal þess sem orsakaði vandann var minni sólargeislun vegna áhrifa El Nino, skuggi af járnrind hjúpsins og notkun næringarriks jarðvegar sem leiddi til aukins örverugróðurs með tilheyrandi losun á koltvíoxíð. Dæling súrefnis utan frá rýrði trúverðuleika rannsóknarinnar en bjargaði lífum. Líkamar þeirra löguðu sig hins vegar að einhæfu og hollu mataræði, en fábreytnin tók sinn toll andlega.

Eftir tveggja ára innilokun gengu meðlimir út með bros á vör, en hver eining hélt í sína átt, þó allir héldu áfram störfum með áherslu á virkni náttúrulegra kerfa. Úr urðu tvö hjónabönd, en stormasöm ár í rekstri hjúpsins tóku við, sem gekk milli eigenda með ólíkar hugmyndir um hlutverk og rekstrarform. Tilraunin hafði sýnt fram á getu einstaklinga til að sjá um og viðhalda lífkerfum, þó örsmá og knúin áfram með

gríðarlegri utanaðkomandi tækni og orku, 2MW, en sömuleiðis áhrif skorts á mat og jarðnæði, sömu vandamál og fátækir bændur hafa glímt við í gegnum aldirnar, og er áframhaldandi orsök gróðureyðingar víða um heim.

Fortíðin tínd

Biosphere 2-tilraunin leiddi í ljós að fjölbreytileiki náttúru og lífkerfa er ofar stjórn manna, en sömuleiðis getuna til að leysa vandamál sem, í þessu tilfalli voru smækkuð mynd af vandamálum þess lífkerfis sem kallast Biosphere 1, eða jörðin. Vandamál sem innan hjúpsins urðu lífshættuleg á vikum og mánuðum gætu þjónað sem áminning um mögulegar afleiðingar á lífkerfi jarðarinnar, þó ferlin séu hægari.

Síðdegis gekk ég upp í fjallshlíðar Santa Catalina fjallanna, þar sem borgarbúar sækja í skraufpurra heita náttúru, heimkynni fásæðra fjallaljóna, geita og harðgerða Saguaro kaktusins. Þessi vatnsfylltu grænu ferlíki, eins og fánaleg tröll eyðimerkurinnar, voru um þúsundir ára hluti af mataræði ættbálka svæðisins, og hluti af fjölbreyttum landbúnaði þeirra. Í dag hefur söfnun fræja, bauna og blóma villtra eyðimerkurplantna orðið æ vinsælli meðal smábænda sem selja afurðir á bændamörkuðum Tucson, en meðlimir Tohono O'odham ættbálksins hafa ávallt viðhaldið slíkum matarhefðum. Þannig hefur örlítill angi nútímalandbúnaðar í Arizona snúið aftur til uppruna síns, með uppskeru sem landið býður upp á náttúrulega, án aðkomu manna.

/Svavar Jónatansson

BÁRUJÁRN
ALUSINK OG LITAD ALUSINK
PLÖTUR KLÆÐA 107 CM

NÝ JUNG
VATNSRÁS

VEGGKLÆÐNINGAR
OG FLASNINGAR

LÆSTAR
KOPAR OG SINK
KLÆÐNINGAR

STJÖRNUBLIKK
VANTAKASSAR • ALMENN BLAKKING • KANASTAR • BÓNDLÖG
LÍFSTYRIR • BÚS • ELEMNT • REIÐSTÖÐIR • KLÆÐNINGAR

Snögg og góð þjónusta!

Smíðjuvegi 2 • 200 Kópavogur • Sími 577 1200 • Fax 577 1201 • stjornublikk@stjornublikk.is • www.stjornublikk.is

RML
RÁDGGJAFARMÍDSTÖÐ
LANDBUNADARINS

AUGLÝST ER EFTIR BÚUM TIL ÞÁTTTÖKU Í VERKEFNINU
„MINNKUN LOSUNAR GRÓÐURHÚSALOFTTEGUNDA FRÁ LANDBÚNAÐI“

Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins í samstarfi við **Umhverfis- og Auðlindaráðuneytið** auglýsir eftir 5 þátttökubúum í verkefni sem hefur það að markmiði að leggja mat tækifæri og áskoranir til þess að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda frá landbúnaði.

Lagt verður mat á helstu losunarpætti og þá m.a. horft til aðkeypra aðfanga, framléiðslu og landnotkunar. Settar verða fram tillögur að leiðum til þess að draga úr losun í samvinnu við þátttakendur.

Við val á þátttökubúum verður lögð áhersla á að fanga breytileika milli landfræðilegra þátta, svo sem jarðvegsgerða, landlegu ásamt því að horfa til samsetningu bústofns.

Heimilt þarf að vera að birta niðurstöður í fræðslu- og kynningarefni tengdu verkefninu.

Umsóknir um þátttöku skal senda á netfangið snorri@rml.is fyrir 20. júní 2017.

Nánari upplýsingar um verkefnið veita **Snorri Þorsteinsson (snorri@rml.is)** og **Borgar Páll Bragason (bpb@rml.is)**

Mótorar og varahlutir á lager
Hröð og góð þjónusta
Dreifingaraðili BRIGGS & STRATTON
á ÍSLANDI
MHG VERSLUN EHF 544-4656 - MHG.IS

Bændablaðið

Næsta blað kemur út 22. júní

Gólfhitakerfi

Ekkert brot ekkert flot

- Þægilegur hiti góð hitadreifing
- Hítasveiflur / Stuttur svörunartími
- Aðeins 12mm þykkar hitadreifiplötur
- Fljótlegt að leggja
- Ekkert brot ekkert flot
- Dreifiplötur límdar beint á gólfíð
- Gólfefni lagt beint á dreifiplötur (flisar, parket)
- Hentar vel í eldra húsnæði jafnt sem ný hús og sumarhús
- Flooré gólfhitakerfi er einfalt, fljótlegt og þægilegt

Hringas ehf.

Skemmuvegur 10 (blá gata) 200 Kópavogur
Sími 567 1330 Fax 567 1345 www.hringas.is

EYJALIND

Gúmmibelti

- Fyrir smágröfur

Vertu vinur okkar á Facebook
Sími: 517-8240 - Súðarvogur 20 - www.eyjalind.is

Hrossabændur - hestamenn!
Vantar hross til slátrunar á næstu vikum.
Forðist biðlista í haust.

Þjóðum tímabundið hækkað verð!
Sláturpantanir í síma 480 4100.

Sláturfélag Suðurlands
Selfossi

Skógræktarverkefni með hjálp Vivaldi-vafrans

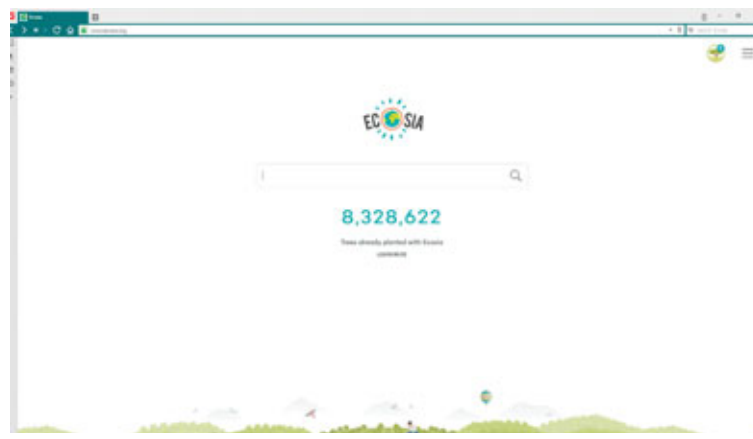
– leitarvélin Ecosia leggur mikið til alþjóðlegra góðgerðarmála í skógrækt

Íslenski vefvafrinn Vivaldi var gefinn út fyrir rúmu ári. Hann er þróaður af teymi frumkvöðla, með Jón von Tetzchner, forstjóra Vivaldi Technologies, í fararbroddi. Í nýjustu útgáfunni var leitarvélinni Ecosia bætt inn í vafrann, en með því að nota hana getur fólk lagt sitt af mörkum til skógræktarverkefna víðs vegar um heiminn á svæðum þar sem umfangsmikil skógareyðing hefur átt sér stað.

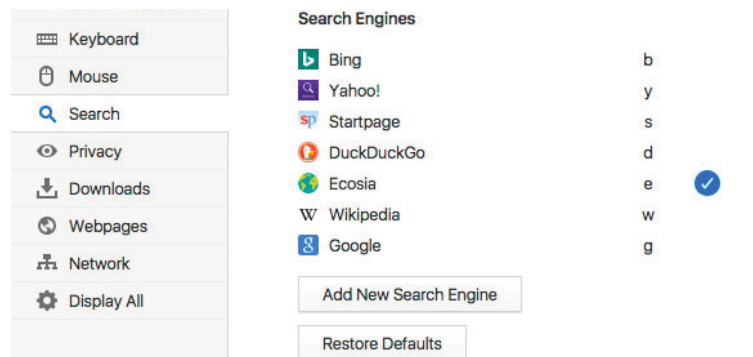
Ecosia er „græn leitarvél“ í þeim skilningi að hún notar um 80 prósent af auglýsingatekjum sínum

í skógræktarverkefni. Í hvert skipti sem notandi leitar með Ecosiu leggur hann sitt af mörkum. Talið er að hver notandi þurfi að leita í um 45 skipti til að hægt sé að planta einni trjáplöntu. Rúmlega átta milljónum trjáplanta hefur þegar verið plantað með þessum hætti síðan fyrirtækið hóf starfsemi árið 2009. Vonir standa til að talan verði komin í einn milljarð árið 2020.

Í tilkynningu sem Jón von Tetzchner sendi frá sér af þessu tilefni kemur fram að teymið sé mjög stolt af samvinnunni við Ecosia og vonast sé til að notendurnir leggi sitt

Ecosia byggir ofan á tækni Bing leitarvélarinnar. Með því að leita með Ecosia leitarvélinni, sjá notendur líta talningavél sem telur tré, efst í hægra horninu á skjánum. Þar geta þeir séð hvað þeir hafa aðstoðað við að planta mörgum trjám með því að nota umhverfisvæna leitarvél.

Notendur sem prófa Vivaldi í fyrsta skipti geta fundið Ecosia í leitarglugganum hægra megin við vefslóðagluggann. Ef smellt er á stækkunarglerið birtist valmynd með ýmsum leitarvélum, þar á meðal Ecosia.

af mörkum til umhverfismálanna, einfaldlega með því að nota græna leitarvél á vefnum. „Það er okkar staðfasta skoðun að fólk eigi sjálft að bera ábyrgð á upplifun sinni, þegar það vafrar á netinu. Með því að bæta Ecosia leitarvélinni við Vivaldi, erum við að höfða til umhverfisvitundar notenda okkar og veitum þeim aðgang að grænum leitarvélum.“

Vivaldi hefur sérstöðu

María Þorgeirsdóttir, skrifstofu- og starfsmannastjóri hjá Vivaldi Technologies á Íslandi, segir að þau telji ekki erfitt að ná föttestu með nýjan vafrar, vegna þess að Vivaldi vafrinn er öðruvísi. „Á meðan aðrir vafrar verða stöðugt einfaldari er lögd áhersla á það við þróun Vivaldi að bæta stöðugt við nýjum eiginleikum til þess að gera vefnotkun skilvirkari og öflugri og uppfylla þannig kröfur notenda,“ segir María.

Notendur sem prófa Vivaldi í fyrsta skipti geta fundið Ecosia í leitarglugganum hægra megin við vefslóðagluggann. Ef smellt er á stækkunarglerið birtist valmynd með ýmsum leitarvélum, þar á meðal Ecosia. Hægt er að gera Ecosia-leitarvélina sjálfgefna í stillingunum, sem finna má undir merki Vivaldi vafrans. /smh

Jón og Vivaldi-teymið í Magnolia, en teymið fer á hverju sumri þangað til þess að vinna. Magnolia er lítill bær skammt frá Boston en þar býr Jón og rekur meðal annars Innovation House, líkt og hann gerir á Eiðistorgi á Seltjarnarnesi.

TIL SÖLU LÍTIÐ NOTAÐ A-LINER EXPEDITION

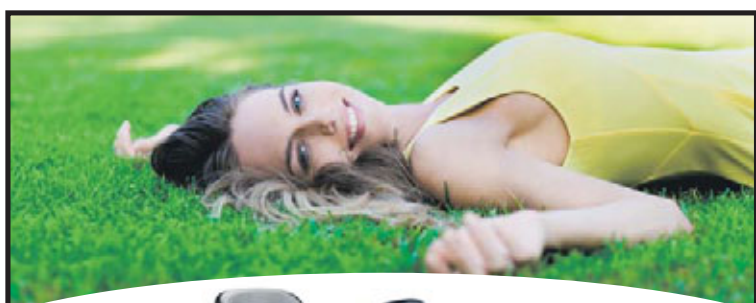
Til sölu lítið notað A-liner Expedition, A-hýsi, sem er af stærstu gerð og með rúmgóðu fortjaldi. Vagninn er nýskröður 2014. Frábært hús með öllum helstu þægindum.

Ásett verð 2,7 millj. og skoðum öll tilboð.

Nánari upplýsingar í síma 8999244.

Bændablaðið
Næsta blað kemur út
22. júní

Stiga Estate Pro 9122

Öflugur, sjálfskiptur lúxus sláttutraktör B&S 8240 Intek mótör, þrýstismurður Sérstyrktur sláttubúnaður 360 lítra grasuppsöfnunarkassi Frábær traktör í brekkur og erfiðari svæði

4WD

STIGA®

VETRARSÓL

Askalind 4, Kópavogi
Sími 564 1864
www.vevtrarsol.is

Mynd / Havari

Tillögur Slow Food um breytingar á CAP:

Stuðlað verði að sjálfbærum landbúnaði

Endurskoðunarferli á Sameiginlegri landbúnaðarstefnu Evrópusambandsins (CAP) er nú í gangi. Ástæðurnar eru skuldbindingar Evrópusambandsins (ESB) varðandi sjálfbæra þróun og í loftslagsmálum, auk þess sem breytingar hafa orðið í þróun á alþjóðlegum landbúnaðarmörkuðum.

ESB bauð af því tilefni upp á samráð um endurskoðunina og svöruðu meðal annars um 150 evrópsk félagasamtök kallinu, eins og við greindum frá hér í blaðinu á dögunum. Þar var kallað eftir róttækum breytingum á grundvallar umgjörð CAP – brjóta þurfi upp ríkjandi fyrirkomulag sem þróaðist æ meira í átt verksmiðjubúskapar.

Slow Food-hreyfingin – sem var aðili að yfirlýsingu félagasamtakanna – sendi sjálf inn sínar hugmyndir

áður en móttöku formlegra tillagna lauk 2. maí síðastliðinn.

Sameiginleg landbúnaðarstefna verði Sameiginleg matvælastefna

Aðalatriðin eru útlistuð í sex liðum sem hér verður stíklað á: Breyta þurfi um grunnstefnu þannig að sameiginleg landbúnaðarstefna verði að sameiginlegri matvælastefnu, svo hún rúmi alla matvælaframleiðsluþætti; líka dreifinguna og matarsóun. Viðurkenna verði rétt fólks til að eiga möguleika á að neyta heilnæmra matvæla sem eru framleidd vistvænt og á sjálfbæran hátt. Að komið verði á haldbærum stuðningi fyrir smáframleiðendur sem stunda landbúnað með vistryggu og framleiða staðbundin matvæli – í ljósi þess að slíkir framleiðsluættir stuðla að sjálfbærum landbúnaði. Hvetja verði til vistryggu í landbúnaði,

sem byggir á skilvirkri notkun á auðlindum, lítilli eða engr notkun á utanaðkomandi efnum. Afgerandi stuðningur þarf að vera við jafnarhópa og samfélög – þá sem minna mega sín – til að mynda þá sem búa á jafarsvæðum.

Lýðræðisleg þátttaka í stefnumótun

Að lokum er mælt til að þeir sem taki stefnumótandi ákvarðanir sem varða matvælaframleiðslu í ESB virki lýðræðislega þátttöku matvælaframleiðenda, neytenda og annarra sem hafa ríka hagsmuni af slíkum breytingum. Með því sé spornað gegn miðstýringu sem hætta sé á að öflug alþjóðleg stórfyrirtæki nái stjórn á.

Niðurstaða endurskoðunar- og samráðsferils ESB verður kunngerð á ráðstefnu í Brussel 7. júlí nk. /smh

Af nýjum hrútum sæðingastöðvanna

Eyþór Einarsson
ábyrgðarmaður í
sauðfjárrækt
ee@rml.is

Á vormánuðum voru valdir nokkrir nýir hrútar til að þjóna á sæðingastöðvunum næsta haust. Í þessu vali er lögð áhersla á að finna efnilega allhliða hrúta sem helst eiga orðið einhvern hóp af dætrum með afurðaupplýsingar.

Þá var tekinn nýr forystuhrútur og feldfjárrútur. Síðan er hópur af bráðefnilegum hrútum sem valdir voru í afkvæmarannsóknir í vetur og verður rjóminn af þeim væntanlega falaður af stöðvunum í haust þegar niðurstöður rannsóknanna liggja fyrir. Hér verður stuttlega gerð grein fyrir þeim 10 hrútum sem þegar hafa verið valdir.

Bergson 14-494 frá Valdasteinsstöðum, Hrútafirði. Hann er hvítur, hyrndur. Faðir hans er Guffi 08-869 og móðurfaðir er öflugur heimahrútur sem hét Þórbergur 10-494. Sem veturgamall hrútur stóð Bergson efstur í afkvæmarannsókn á Valdasteinsstöðum. Dætur hans fara ákaflega vel af stað, frjósamar og góðar mjólkur ær.

Frosti 14-052 frá Ketilseyri, Dýrafirði. Hvítur, hyrndur. Faðir hans er Guðni 09-902 og í móður ætt standa þeir honum nálægt Bifur 06-994 frá Hesti og Tengill 05-830 frá Brekku. Frosti hefur staðið afgerandi efstur í stórum afkvæmarannsóknnum heima á Ketilseyri sl. tvö haust og dætur fara

BLUP kynbótamat nýrra sæðingastöðvahrúta

Hrútur	Gerð	Fita	Frjósemi	Mjólk
Bergson 14-491 frá Valdasteinsstöðum	111	116	119	108
Frosti 14-052 frá Ketilseyri	125	94	112	105
Gutti 13-053 frá Þóroddstöðum	110	100	114	119
Lási 13-175 frá Leifsstöðum	113	103	105	122
Blær 11-401 frá Kambi/Gróustöðum	104	115	110	124
Lampi 12-763 frá Melum	110	108	103	113
Molli 13-296 frá Heydalsá/Stað	117	109	117	113
Móri 13-069 frá Bæ/Steinstúni	117	111	112	109

Nikulás 15-550, forystuhrútur frá Brakanda.

vel af stað. Þá er hann arfblendinn verndandi m.t.t. riðumótstöðu.

Gutti 13-053 frá Þóroddstöðum, Hrútafirði. Gutti er hvítur, hyrndur. Gutti er sonur Gauris 09-879 frá Bergsstöðum og undan mjög öflugri Bósadóttur (Bósa 09-901). Gutti var í

Móri 13-069 frá Bæ/Steinstúni.

afkvæmarannsókn á Þóroddstöðum fyrir sæðingastöðvannar á sínum tíma og keppti þá við þá Börk 13-952 og Burkna 13-951. Hann fer mjög vel af stað sem ærfaðir og er ekki sist valinn á þeim grunni.

Lási 13-175 frá Leifsstöðum, Öxarfirði. Lási er hvítur,

hyrndur. Faðir er Hvítur 10-786 frá Leifsstöðum og móðurfaðir er Lási 02-944 frá Bergsstöðum. Lási á orðið góðan hóp af dætrum sem sýna yfirburði sem góðar mjólkurær.

Blær 11-401 frá Kambi, keyptur frá Gróustöðum í Gilsfirði. Hvítur, kollóttur. Faðir hans er Bangsi 09-286 frá Heydalsá (Ragnar og Sigríður). Blær er orðinn nokkuð roskinn en valinn í ljósi þess að hann er einn af hæstu hrútum landsins í kynbótamati fyrir mjólkurlagni og að baki því mati standa yfir 50 dætur.

Lampi 12-763 frá Melum, Árneshreppi. Hvítur, kollóttur. Faðir hans er Ljúfur 08-859 frá Árbæ. Lampi hefur reynt bæði öflugur lambafaðir og góður ærfaðir heima á Melum og er sjálfur falleg og endingargóð kind.

Molli 13-296 frá Heydalsá

(Ragnar og Sigríður), staðsettur á Stað í Steingrímsfirði. Hvítur, kollóttur. Molli er sonur Mola 11-145 frá Melum og er dóttursonur Dolla 09-892. Molli er bæði öflugur lambafaðir og gefur feiki frjósamar og afurðasamar ær. Hann en ber þó ekki þokugenið.

Móri 13-069 frá Bæ, staðsettur í Steinstúni, Árneshreppi. Mórauður, kollóttur. Faðir er Geiri 11-685 frá Árnese 2 og móðurfaðir er Botni 09-555 frá Bæ. Móri er hörku lambafaðir og dæturnar fara mjög vel af stað, bæði frjósamar og mjólkurlagnar.

Melur 12-305 frá Melhóli 2 í Meðallandi, keyptur frá Þykkvabæjarklaustri 2. Grár, kollóttur. Melur er fenginn sem álitlegur feldfjárrútur.

Nikulás 15-550 frá Brakanda, Hörgárdal. Svarfleckóttur, hyrndur. Nikulás er forystuhrútur og er bæði gæfur og fallegur. Hann rekur ættir sínar í föðurleggin í Norður-Þingeyjarsýslu en faðir hans er Ljótur 14-555 frá Hafrafellstungu. Móðurkynið er að miklu leyti úr Hörgárdalnum, frá Brakanda og Staðarbakka.

Vænta má að mikið hafi fæðst af efnilegum lömbum undan sæðingahrútunum í vor sem tilhlökkunarefni verður að skoða á komandi hausti.

Rétt er að minna á það að mikilvægt er að fá fréttir af því ef vart verður við vansköpuð lömb undan stöðvarhrútunum eða aðra galla sem vert er að gefa gaum.

Sumarsýning Heimilisiðnaðarsafnsins

Sumarsýning Heimilisiðnaðarsafnsins var opnuð nýlega og mættu hátt í eitt hundrað manns í safnið af því tilefni. Þetta er fjórtánda árið í röð sem opnuð er ný sýning í Heimilisiðnaðarsafninu.

Sýningarnar hafa allar verið mjög ólíkar en gefa innsýn í fjölbreyttan listiðnað og handmennt íslenskra kvenna. Sýningarnar eru, að því er fram kemur á veg Heimilisiðnaðarsafnsins, stolt þess og eitt sterkasta sérkenni.

Sýningin í ár er samstarfsverkefni Heimilisiðnaðarsafnsins á Blönduósi, Heimilisiðnaðarfélag Íslands og Kristínar Schmidhauser Jónsdóttur. Sýningin ber heitið „Prjónað af fingrum fram“ og vísar þar til samnefndrar bókar eftir Kristínu sem kom út í tilefni aldarafmælis Aðalbjargar Jónsdóttur. Er bókin helguð faguðu handverki og listsköpun Aðalbjargar sem er samofin lífshlaupi hennar og minningum og er jafnframt mikilvægur þáttur í menningar- og tóvinnusögu okkar Íslendinga.

Innri tilfinning réð för við prjónaskapinn

Á sýningunni eru 12 handprjónaðir kjólar eftir Aðalbjörgu og eru flestir í eigu fjölskyldu hennar en einnig nokkrir sem lánaðir eru frá Heimilisiðnaðarfélagi Íslands. Enginn kjólanna er eins, en Aðalbjörg prjónaði kjólana „af fingrum fram“ það er án nokkurra uppskrifta, lét innri tilfinningu, liti og form ráða för. Það tók hana um það bil einn mánuð að prjóna hvern kjól en þá var fædd ný hugmynd sem hún varð að koma frá sér.

Talið er að Aðalbjörg hafi prjónað rúmlega eitt hundrað kjóla. Má rífa upp að árið 1982 hélt hún einkasýningu á Kjarvalsstöðum á handprjónuðum kjólum úr íslenskri ull. Þar sýndi hún 40 kjóla sem allir

Aðalbjörg Jónsdóttir, 100 ára, sem prjónaði kjólana sem eru á Sumarsýningu Heimilisiðnaðarsafnsins, flestir eru í eigu fjölskyldu hennar en einnig nokkrir sem lánaðir eru frá Heimilisiðnaðarfélagi Íslands.

Elin S. Sigurðardóttir, forstöðukona Heimilisiðnaðarsafnsins á Blönduósi og Margrét Valdímarsdóttir, forstöðukona Heimilisiðnaðarfélag Íslands.

voru mjög ólíkir hver öðrum, bæði í formi og litavali.

Kjólarnir hafa vakið verðskuldaða athygli

Kjólar Aðalbjargar hafa vakið verðskuldaða athygli á ýmsum sýningum bæði innanlands og utan, þar

sem allt fer saman, hugmyndaauðgi, hönnun og handbragð. Það sama átti sér stað við opnun sýningarinnar á Heimilisiðnaðarsafninu þar sem gestir áttu ekki nógu sterk orð til að lýsa hrifningu sinni og undrun hvernig

hægt hafi verið að prjóna undurfinna, fislétta, útsniðna viðhafnar-kjóla úr íslenskri ull. Það var „Gefjunareingirnið“, eða einspinnan sem svo var kölluð – úrvalsull, sem Aðalbjörg nýtti.

Aðrar sýningar eru einnig á safninu sem bera með sér einstaklega fallegt handbragð genginna kynslóða. Heimilisiðnaðarsafnið er opið alla daga frá 1. júní til 31. ágúst, frá kl. 10.00–17.00. *MBP*

Hestamúslí og hörfrækögglar

Narri frá Vestri-Leirargörðum
Knapri : Þórarinn Eymundsson

„Besti fóðurbætir sem ég hef notað. Fjölbreytt og lystugt fóður sem hefur skilað góðum árangri hvort sem er við að auka orku, byggja upp vöðva eða fita“

Þórarinn Eymundsson

„Ég vel fóðrið frá Equifirst til þess að ná hámarks árangri með mína hesta, gæða vara sem á ekki að spara“

Árni Björn Pálsson

Skíma frá Kvistum, sigurvegari í Gæðingafimi MD 2016

Knapri : Árni Björn Pálsson

UTAN ÚR HEIMI

Frá Victoríu í Ástralíu.

Veitingastaðir í Ástralíu: Logið blákalt til um vörur og vörumerki á matseðlum

Matseðlasvindl er útbreitt á veitingastöðum á Victoríusvæðinu í Ástralíu. Þar er gjarnan vísað á fæðu eða vörumerki sem er ekki að finna í þeim mat sem síðan er borinn á borð.

Þetta kom fram í The Weekly Times í Ástralíu þann 23. maí sl. Blaðið hefur nú varpað ljósi á fræga veitingastaði í Melbourne og á Victoríusvæðinu sem hafa sett fram falskar upplýsingar um notkun þeirra á vörum undir viðurkenndum vörumerkjum.

Selja vörur sem aldrei voru keyptar inn

Sumir framleiðendur staðfestu að þeir hafi orðið varir við að þeirra vörur var getið á matseðlum án þess að hafa nokkru sinni selt viðkomandi veitingastöðum slíka vörur. Í öðrum tilvikum höfðu veitingastaðir látið undir höfuð leggjast að fjarlægja af matseðlum upplýsingar um vöruheiti sem þeir voru ekki lengur með á boðstólum.

Robert Jones, framleiðandi á silungi undir vörumerkinu Tuki, segir að á mörgum veitingastöð-

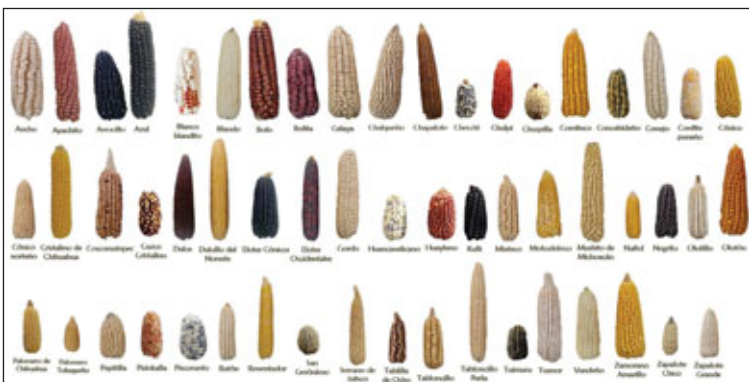
um í miðborg Victoríu sé ranglega getið um Tuki silung á matseðlinum. Einnig Tuki nautakjöt og Tuki lamb sem viðkomandi veitingastaðir hafi aldrei keypt af honum. Sagði hann að þetta hafi viðgengist árum saman.

Logið blákalt

„Einn veitingastaður hefur frá upphafi og þráfaldlega sett Tuki silung á matseðlana sína og þeir eru blákalt að ljúga því og komast upp með það. Þeir eru ekki að kaupa okkar vörur en nota samt okkar góða vörumerki í sínum viðskiptum,“ segir hann.

„Það er eiginlega þægilegra að láta svona mál eiga sig, því þetta er svo pirrandi og svekkjandi. Þetta hefur verið gert í ríkum mæli í gegnum árin og þessir menn eiga ekki að komast upp með þetta,“ segir Robert Jones.

Svipaða sögu segir hunangsframleiðandinn Mat Lumalasi. Hann segir að svik af þessum toga séu útbreidd á veitingastöðum og kaffihúsum vítt og breitt um Victoríu. /HK/

Maisgerðir eru af öllum stærðum og gerðum.

Amerískar maístegundir kortlagðar

Í þúsundir ára hafa bændur um allan heim aðlagð ræktunarfurðir sínar að sínu staðbundna umhverfi.

Mais er ein meginstöð matvælaræktar í heiminum og framleiðslan í kringum milljarður tonna á ári. Samkvæmt tölum landbúnaðarráðuneytis Bandaríkjanna (USDA) var rúmum milljarður tonna af mais ræktað í fyrra en Bandaríkin bera ábyrgð á hátt í 40% framleiðslunnar. Kína framleiðir næstmest, um 21%, Brasilía 8,3%, Evrópusambandslöndin 5,8%, Argentína 3,5%, Úkraína 2,6 % og önnur minna.

Vísindatimaritíð Nature hefur birt niðurstöður viðamikillar rannsóknar á maíspöntunni. Í rannsókninni voru eiginleikar staðaryrkja um 4.500 maístegunda víðs vegar um Ameríku kortlagðir með DNA greiningum.

Niðurstöðurnar varpa ljósi á erfðafræðilegan grunn blómgunartíma og skýra jafnframt hvernig mais aðlagast breytilegum aðstæðum í umhverfinu. Uppgötvunin opnar möguleika á að kanna og nota fjölbreytni staðaryrkja á nýjan hátt, s.s. til að hjálpa ræktendum við að aðlagast ræktun sína að loftslagsbreytingum. /ghp/

Á FAGLEGUM NÓTUM

Bananaekrur á Tenerife eru oft byggðar upp á hleðslu undan halla, svo hægt sé að planta á jafnsléttu.

Á Tenerife er líka landbúnaður

Árlega fara þúsundir Íslendinga til Tenerife og er þessi eldfjallaeyja með vinsælustu ferðamannastöðum nú um stundir. Flestir sem þangað fara sækja í sólina en þar sem eyjan hefur afar fjölbreytt landslag er hún einnig vinsæll áfangastaður fyrir göngu- og hjólræiðafólk.

Það eru væntanlega ekki margir sem fara til Tenerife til þess að kynna sér landbúnað eyjunnar og ekki margir sem tengja hana yfirhöfuð við landbúnað. Það kann því að koma mörgum á óvart að á Tenerife er stundaður þónokkur landbúnaður og t.d. er þar stunduð umfangsmikil bananarækt.

Um Tenerife

Tenerife er stærsta og fjölmennasta eyjan af hinum sjö Kanaríeyjum og er um leið fjölmennasta eyja Spánar. Hún er, sem flestum er væntanlega kunnugt, í Atlantshafi og er um 300 kílómetra vestur af Afríkuríkinu Marokkó.

Stærð hennar er um 2 þúsund ferkílómetrar og þar búa um 900 þúsund manns. Tenerife er eldfjallaeyja og gnæfir eldfjallið Teide yfir eyjunni en það er þriðja hæsta eldfjall jarðar með sína 3.718 metra yfir sjávarmáli. Síðast varð eldgos í fjallinu fyrir rúmum 100 árum og er fjallið talið enn vera virk eldstöð.

Veðurfarið á Tenerife er afar milt og árið um kring er hitastigið um 20-25 gráður og fer hitastigið sjaldan yfir 30 gráður. Náttúrufer eyjunnar er einstakt og er mikill munur á gróðurfari eftir því hvar á eyjunni er borið niður.

Vegna staðvinda frá norðaustri er afar mikill gróður á norðurhluta eyjunnar og votviðrasamara þar en á suðurhluta eyjunnar, þar sem oftar er þurr og sólríkt.

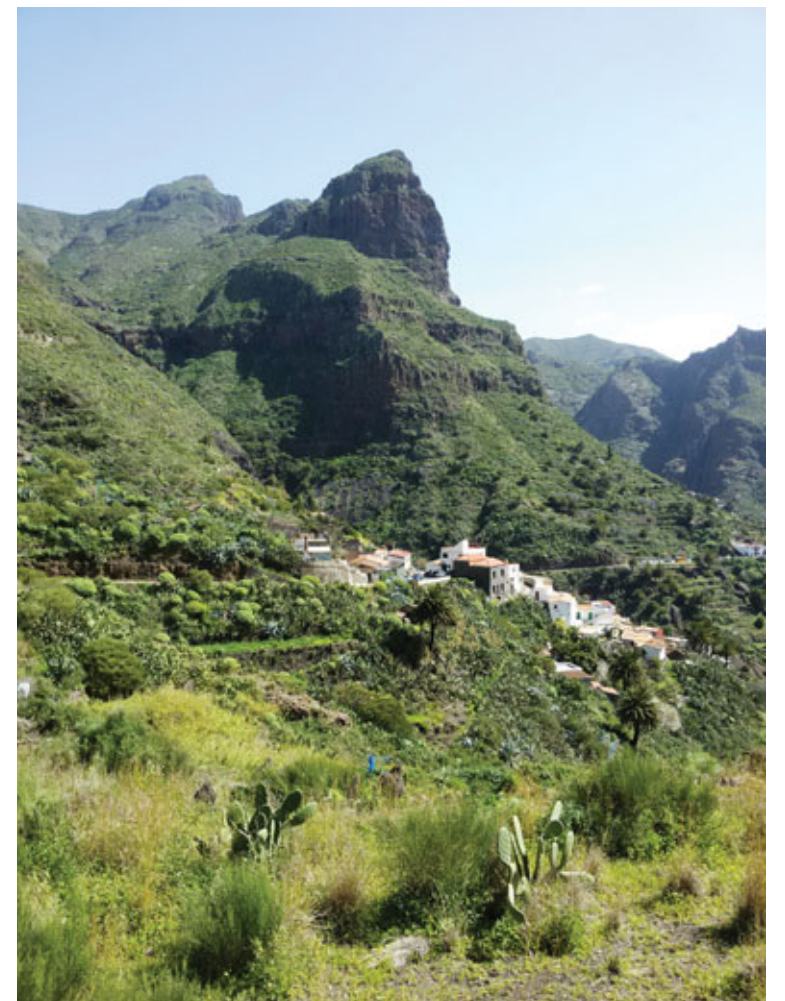
10% af vergri „landsframleiðslu“

Þrátt fyrir gríðarleg umsvif ferðamannaíðnaðar á Tenerife er ýmis annar atvinnuvegur stundaður á eyjunni og er landbúnaður einn þeirra. Í dag stendur hann undir um 10% af vergri „landsframleiðslu“ Tenerife en umfangsmest er að sjálfsögðu ferðamennskan. Landbúnaðurinn gegnir þó veigamiklu hlutverki enda viðheldur hann fjölbreytni í landslaginu og byggð í dreifbýli eyjunnar.

Umfangsmikil bananarækt

Á Tenerife er landbúnaðurinn vel þróaður og er fjölbreyttari en margur heldur og þegar horft er til einstakra greina er bananaræktin lang umfangsmest.

Alls eru bananar framleiddir á rúmlega 4 þúsund hekturum lands og eru bananaakrar afar auðþekkj-anlegir fyrir hinn almenna ferðamann enda oft alklæddir striga, m.a. til þess að verjast uppgufun vatns, og þá eru þeir oftast á sléttendi. Það er hins vegar ekki mjög víða hægt að finna sléttendi og því eru akrarnir byggðir upp með hleðslu

Stórbrotin náttúrufergurð á Tenerife.

Bananar eru ræktaðir á 4 þúsund hekturum á Tenerife.

undan hallanum svo akurinn nær að vera á jafnsléttu. Þessi einstaka uppbygging á sér afar langa sögu og minnir steinhleðslan á vel hlaðna íslenska vegg, enda oft notaðir hraunsteinar í hleðsluna líkt og sést hér á landi.

Bananaræktin kom til Kanaríeyja frá Suðaustur-Asíu snemma á 16. öld og var ræktun á bönum fram- an af ekki stunduð í stórum stíl og það var ekki fyrr en 1882 er ræktunin var orðin það umfangsmikil að útflutningur gat hafist en fyrsta sendingin fór til Englands það ár og síðan hafa bændur á Tenerife ekki litið um öxl. Nú nemur árleg framleiðsla um 150 þúsund tonnnum og er megnið, um 90% af þessari framleiðslu, flutt til Spánar þar sem framleiðslan nýtur sérstakrar verndar gegn öðrum innfluttum bönum.

Ýmis önnur landbúnaðarframleiðsla

Næst á eftir bananaræktinni kemur tómataræktin og er hún einnig afar umsvifamikil á Tenerife og nema tekjur af tómataframleiðslu eyjunn-

ar um 80% af tekjum frá bananarframleiðslunni. Þá eru einnig margir bændur í kartöflurækt og framleiðsla á margs konar skrautblómum. Á eyjunni er einnig nokkuð umfangsmikil hunangsframleiðsla auk þess sem vínberjaframleiðsla eyjunnar er vel þekkt og þá fyrst og fremst til léttvinsframleiðslu, en þaðan koma ýmsar þekktar tegundir af léttvíni.

Hefðbundin búfjárrækt er einnig stunduð á eyjunni en hún er þó ekki sérlega umfangsmikil. Þar er þó stunduð bæði svinaframleiðsla, sauð- og geitfjárrækt auk þess sem kúabúskapur er stundaður í nokkrum mæli en á Tenerife eru um 6 þúsund mjólkurkúr og þónokkur geitamjólkurframleiðsla, er geita- ostar líklega þekktasta framleiðsla eyjunnar þegar horft er til mjólkurframleiðslunnar.

Október – mánuður kaktuslúsarinnar

Á Tenerife eru kaktusar algengir og á þeim lifir kaktuslúsinn (Coccus Cacti). Þessi lús er mjög sérstök enda hefur hún verið nýtt í hundruð ára til litunar á efnum, en lús þessi framleiðir sérstakt purpurarautt efni sem hægt er að nota til litunar á efnum.

Hér áður fyrr kom hráefni til litunar á rauðum lit mest frá Suður-Ameríku og Mexíkó, en lús þessi var flutt til Kanaríeyja á 16. öld svo Evrópumenn gætu sjálfir framleitt hið vinsæla litarefni sem unnið er úr þessari lús og eggjum hennar.

Vegna aukinnar eftirspurnar óskum við eftir bújörðum á söluskrá

Vinsamlega hafið samband við Björgvin Guðjónsson, búfræðing og löggiltan fasteignasala í síma 510-3500 og 615-1020 eða á netfangið bjorgvin@eignatorg.is

Skipholt 50b, 105 Reykjavík

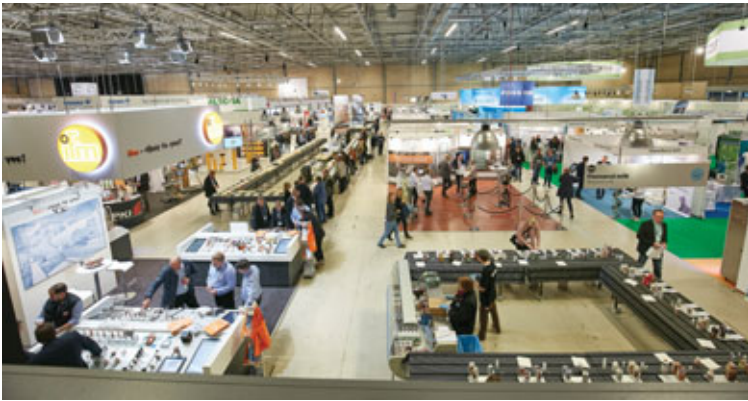

Teide – þriðja hæsta eldfjall í heimi.

Í október fara bændur og búalið á stjá og sækja lús þessa og egg hennar. Þetta er oftast en ekki tengt við einhverja ferðaþjónustuviðburði og vinsælt meðal ferðamanna að slást

í för með bændum og aðstoða við að safna þessu mikilvæga hráefni til litunar.

Snorri Sigurðsson
sns@seges.dk

International Food Contest (IFC) í Danmörku verður haldin 3.–5. október næstkomandi.

Matvælakeppni í sérflokk

Það eru fáar alþjóðlegar keppnir í matvælageiranum, þar sem matsferillinn byggir á álit og úttekt samstarfsfélaga og annarra fagadilla í sömu atvinnugrein, en það er einmitt það sem einkennir matvælakeppnina IFC, International Food Contest, í Danmörku.

Þessi matvælakeppni, sem hefur fyrst og fremst byggst upp í kringum mjólkurvörur, byggir fyrst og fremst á faglegu mati fagfólks á ostum, smjöri og öðrum mjólkurvörum. Þessi uppbygging á keppni gefur tilefni til þess að fagfólk getur hist og spjallað um vörurnar og miðlað reynslu og þekkingu sín á milli og þar með í raun er hægt að endurmennta sig með því að taka þátt í IFC.

International Food Contest (IFC) í Danmörku verður haldin 3.–5. október næstkomandi. Keppnin og sýningin er sú stærsta á Norðurlöndum, og raunar í norðurhluta Evrópu, þegar horft er til keppni mjólkurvara en yfir 1.500 vörur taka þátt frá ótal löndum. Keppnin með osta, smjör og aðrar neysluvörur er með þeim stærstu í heimi þegar litið er til gæða- og fagmats varanna en keppt er í 40 mismunandi flokkum mjólkurvara. Með afar nákvæmum matsskala er hver mjólkurafurð metin og dæmd af fimm manna dómnefnd. Alls eru 15 mismunandi dómnefndir og því 150 mjólkurvörusérfræðingar sem dæma vörurnar og gefa einkunn. Allir sérfræðingarnir starfa við afurðavinnslu með einum eða öðrum hætti en þau afurðafélög og -fyrirtæki, sem taka þátt í IFC, leggja til þessa sérfræðinga.

„Fyrir dómara gefur IFC þeim einstakt tækifæri til þess að verða enn betri og nákvæmari við vinnu sína. Við matid ræða dómarnir sín á milli í faglegum nótum algjörlega óháð samkeppni á milli afurðafélaga og því hvaðan þeir koma. Þetta er afar gott fyrir þróun mjólkurvaranna og fyrir mjólkuriðnaðinn,“ segir Søren Jensen, formaður IFC og varaformaður í stjórn Arla Foods. Að sögn Søren meta dómarnir ekki vörurnar út frá eigin tilfinningu heldur út frá fyrirfram gefnum faglegum matsskilyrðum eins og áferð, bragði, framsetningu, útliti, lykt og ýmsum öðrum skilyrðum.

„Við höldum okkur fyrst og fremst við handverkið hér og

ýtum undir hið faglega,“ segir formaðurinn og bætir við að það sé einmitt það sem þátttakendur í keppninni og hinir 20 þúsund gestir, sem er búist við að mæti, sækji í og sé ein af ástæðum þess að fagfólk í mjólkuriðnaði sækji í að taka þátt í IFC. Þá geti gestir og gangandi einnig smakkað allar keppnisvörurnar og þannig getur hver og einn borið saman eigin upplifun og þá einkunn sem viðkomandi vara fékk.

„Að geta smakkað vöruna og borið saman við faglega einkunn hennar gefur einstakt tækifæri til þess að ræða faglega um framleiðsluáferðina og vörubrúnn og því gott tækifæri fyrir alla sem vinna við framleiðslu mjólkurvara að koma á IFC og hitta og ræða aðra sem vinna í sömu atvinnugrein. Þá er ekki úr vegi að nefna að IFC fer fram á ensku,“ segir Søren og hvetur um leið alla á Íslandi sem vinna við vörubrúnn og -vinnslu að kynna sér keppnisflokk IFC og senda vörur til þátttöku.

„Maður getur lært svo ótrúlega mikið af því að hitta fagfólk úr sömu atvinnugrein frá hinum Norðurlöndunum, þar sem eru einnig ríkar hefðir við framleiðslu- og vinnslu mjólkurvara,“ segir Søren Jensen að lokum.

Nánari upplýsingar:

- Matvælakeppnin IFC er haldin 3.–5. október í Messe Center Herning (MCH).
- Mjólkurafurðir eru meginþáttur þessarar keppni en undanfarnir ár hefur þó vægi annarra matvæla aukist einnig. Aðrir keppnisflokkar eru: kjöt, bjór, ávextir og grænmeti, fiskur og vín.
- Í kjölfar skráningar í keppnina er hægt að senda inn keppnisvörur til ágústloka.
- Keppnin í ár verður haldin á sama tíma og HI-Messen, Iðnaðar- og hátækni-sýningin, fer fram í Herning en þar koma mörg hundruð fyrirtæki í tækni og iðnaði og sýna vörur sínar og þjónustu. Í ár er þess vænst að um 20 þúsund gestir sækji sýninguna heim. Arið 2018 verður svo matvælakeppnin IFC haldin samhliða FoodTech-sýningunni sem er tækni-sýning í matvæla- iðnaði.
- Sjá nánar: www.foodcontest.dk

UTAN ÚR HEIMI

Hjá POE Limited ægði saman matvöru og ýmsu öðru og ekki var einu sinni handlaug á staðnum til að starfsmenn gætu þvegið sér um hendurnar.

Fyrirtæki af rúmenskum uppruna sektað fyrir matarsvindl og sóðaskap í Bretlandi

Þrátt fyrir vottanir og opinbera stimpla af ýmsum toga í matvælaíðnaði innan ESB-landa, þá berast ítrekað fregnir af svindli í þessum geira. Það nýjasta er 44.000 punda sekt breskra yfirvalda gagnvart umdeildu rúmensku fyrirtæki fyrir sóðaskap og ólöglega endurpökkun á kjúklingahjörtum, lifur og bringum. Þetta eru um 5,6 milljónir ísl. kr.

Greint var frá málinu í Express & Star 27. maí. Þar kemur fram að rúmenska fyrirtækið POE Limited í Rugley í Staffordskíri á Englandi hafi verið sektað eftir heimsókn heilbrigðiseftirlitsins í vinnslustöð fyrirtækisins í Tower Business Park. Ástæða sektarinnar var að fyrirtækið, sem hafði ekkert opinbert leyfi til að meðhöndla kjöt, var að endurpakka kjöti fyrir breskan markað. Var kjötvörurni endurpakkað í smærri umbúðir og síðan límdir á pakkningarnar falsaðir miðar með upprunamerkingum og númerum löglegs framleiðanda áður en varan var sett á markað í Bretlandi.

Um var að ræða kjöt af ýmsum

Á matvæluum voru falsaðir límmiðar með nafni og númeri löglegs framleiðanda.

toga auk þess sem þar voru kjötfylltar vefjur, kjúklingahjörtu, lifur og bringur. Þarna var líka verið að útbúa kjötrétti til dreifingar, þrátt fyrir að þessir réttir væru ekki framleiddir samkvæmt kröfum um þriðnað.

Um 160 kg af kjötvörum sem voru metin varasöm til neyslu var eytt. Þá voru á staðnum óskipulegar stæður af pakkaðri kjötvöru á leið á markað.

Var bæði POE Limited og framkvæmdastjórnin, Calin Poanariu, fundin sek um brot

á þrem matvæla-, öryggis- og hreinlætisreglugerðum og fyrir ólöglega framleiðslu og pökkun. Einnig fyrir að setja falskar merkingar á vöruna og fyrir að nota ólöglega framleiðslunúmer frá viðurkenndum framleiðanda.

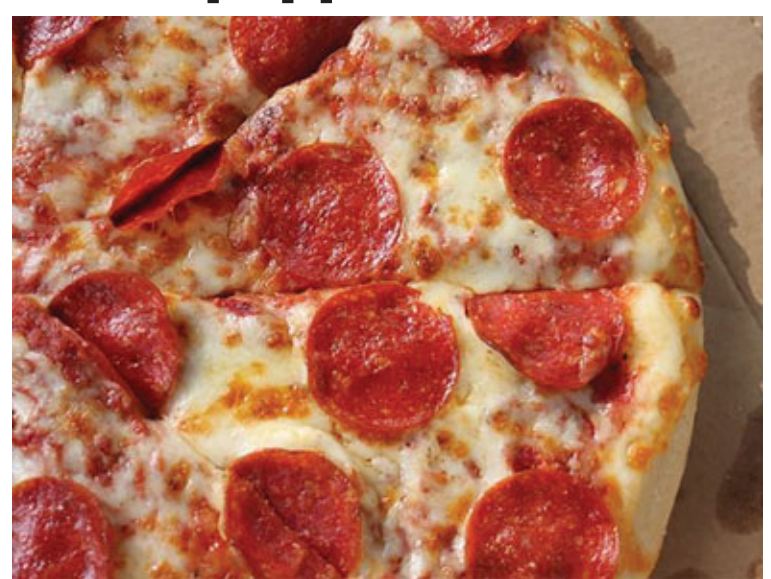
Stjórnendur fyrirtækisins gengust við þessum ásökunum og viðurkenndu einnig að hafa enga handþvottaðstöðu á staðnum og hafa sniðgengið hreinlætisreglur. Fyrirtækið fékk sekt upp á 35.720 pund og framkvæmdastjórnin var sektaður um 8.143 pund. /HKr

Meint trúarleg vörusvik á pepperónipitsu hjá Little Caesars í Bandaríkjunum: Krafist 100 milljóna dollara skaðabóta fyrir andmúslímskt pepperóni

Múslimi í Dearborn í Michigan í Bandaríkjunum hefur krafist 100 milljóna dollara skaðabóta eftir að hafa óvart neytt pepperónis á pitsu frá Little Caesars sem innihélt meint svínakjöt.

Maðurinn, sem kröfuna gerir, heitir Mohamad Bazzi og er múhammedstrúar eins og fram kemur í frétt Detroit Free Press. Hann segist hafa pantað „halal pitsu“ í tvígang frá Little Caesars í Michigan í Bandaríkjunum. Á pakkningunni utan um pitsurnar sem hann fékk stóð orðið „halal“, en Bazzi fullyrðir að pepperónið sem var ofan á pitsunum hafi verið ósköp venjulegt pepperóni. Þess má geta að svínakjöt er stranglega bannað á matseðli múslima. Engum sögum fer hins vegar af því hvernig Mohamad Bazzi gat greint að pepperónið á pitsunni hans var úr svínakjöti en ekki af öðru dýri. Einnig hvernig hann sá að kjötið var af dýri sem ekki var slátrað samkvæmt „halal“, slátrunaraðferð múslima.

Lögfræðingur pitsukaupandans, Majeed Moughni, flýtti sér að kvöldi sama dags og við upphaf ramadam að leggja fram kærnu svo enginn annar múslimi álpaðist fyrir slysi til að borða svínakjöt frá pitsustaðn-

Pepperónipitsa frá Little Caesars.

Mynd / Detroit Free Press

um. „Þetta veldur okkur miklum áhyggjum,“ sagði Moughni lögfræðingur. „Viðskiptavinur minn vill að almenningur fái að vita af þessu. Sérstaklega á meðan ramadam stendur yfir. Það væri hraðilegt ef múslimar í Dearborn keyptu pitsur frá Little Caesars og

uppögötuðu að þeir væru að borða svínakjöt.“

Sagði hann að fyrir múslima væri neysla á svínakjöti ein versta synd sem hægt væri að fremja.

Í lok fréttarinnar segir að talsmaður Little Caesars telji að engin haldbær rök séu fyrir skaðabótakröfunni. /HKr

Heyskapur.

Mynd / Jóna Þórunn Ragnarsdóttir

Gróffóðurverkun og íblöndun

Berglind Ósk Óðinsdóttir
starfsmannastjóri og
ábyrgðarmaður í fóðrun
boo@rml.is

Nú er framleiðsla gróffóðurs næsta vetrar að fara á fullt.

Það er mikilvægt að vanda vel til verka við framleiðslu á gróffóðri því það á að vera grunnurinn að mjólkur- og kjötrframleiðslunni næsta árið.

Gróffóðurverkunin er misjöfn eftir því hvaða aðferðir menn velja til að verka fóðrið

Þurrhey (yfir 70% þurrrefni), aðferð sem er ekki lengur algeng. Eftir þurrsumar er þó töluvert um að menn þurrki vel í rúllur líka. Í þurrheiti er ekki mikil verkun eftir að það hefur verið sótt af velli, því er vel hægt að taka hirðingarsýni til þess að fá góða mynd af því hvernig þurrheystaðan nýtist. Helst þarf að passa að ekki komist raki að þurrheyinu svo það mygli ekki.

Rúlluhey (40%–70% þurrrefni), milli-þurrar rúllur sem eru líklega þær algengustu á Íslandi. Þetta er ekki algeng verkunaraðferð annars staðar í veröldinni. En þetta er engu að síður ágætis aðferð til að verka fóður. Íblöndunarefni eru ekki framleidd til þess að nota í þurrlegt gróffóður, það er lítil verkun sem á sér stað við þær aðstæður. Eftir því sem rakastigið eykst aukast þarfirnar fyrir íblöndun til þess að tryggja rétta gerjun. Ef grasid er slegið við rétt þroskastig, þ.e. það er ekki orðið of spröttið er vel hægt að hafa töluverðan raki í því án þess að nota íblöndunarefni. En þá þarf að vera sykurlaus til að brjóta niður og það þarf að þjappa rúllunum vel saman og pakka þeim vel inn.

Vönduð vinnubrögð geta vel dugað til þess að fá vel verkaðar milliþurrar rúllur af fyrsta slætti. Hins vegar verður alltaf til ákveðin hættu ef við erum að slá frekar seint, eða um annan eða þriðja slátt er að ræða, eða jafnvel ytri aðstæður eru erfiðar. Þá getur það verið vel þess virði að nota íblöndunarefni í þetta fóður líka.

Vothey (28-40%), verkað í stæðum, turnum eða rúllum. Þetta er fóður sem er lítið forþurrkað og hirt af velli frekar blautt. Þá verðum við að treysta á góða gerjun til þess að varðveita næringarefnið í fóðrinu. Við bestu aðstæður er hægt að hugsa sér að þetta gangi upp án íblöndunar, sérstaklega á fyrsta slætti, þegar slegið er eftir sólríkan dag (nægur sykurlaus fyrir överunarnar sem koma úr umhverfinu), forþurrkað þannig að þurrrefnið sé á bilinu 32%-37% og það gerist hratt eða á ekki lengri tíma en sólarhring. En er það áhættunnar virði? Það er mjög góður kostur að nota íblöndunarefni í vothey með því að smita með þeim bakteríum sem við viljum að verki gróffóðrið til að tryggja rétta gerjun og að það nýtist þá sem best næsta vetur. Ef verka á með lægra þurrrefni en 30% getur verið öruggari kostur að sýra beint.

Mat á aðstæðum og val á íblöndunarefnum

Þegar við erum að verka gróffóður er í raun verið að nýta örverur til þess að sýra það. Örverur sem nýta sykurlausu í gróffóðrinu mynda mjólkursýru sem lækkar sýrustigið og þannig varðveitast næringarefnið. Það verðu minna niðurbrot af próteini og óæskilegar örverur ná sér ekki á strik. Mjólkursýran sem myndast nýtist líka fyrir kýr og kindur sem éta fóðrið því þær eru jú

með mjólkursýrugærandi bakteríur í vömbinni og geta þar af leiðandi tekið mjólkursýruna úr fóðrinu upp líka og nýtt sem orku. Svo það má ekki líta þannig á að sykurlaus sem örverurnar nýti sé glataður hann nýtist bara á öðru formi.

Örverurnar sem eru til í íblöndunarefnum eruð aðeins mismunandi og hafa þar af leiðandi aðeins mismunandi eiginleika. Það er svo aftur aðeins mismunandi eftir aðstæðum hvaða eiginleikum við erum að leita að í örverunum. Í grunninn eru þetta mjólkursýrugærandi örverur en þær eru hægt að flokka í einsleitar og fjölbreytilegar (homofermentative og heterofermentative).

Þessar einsleitublöndur af mjólkursýrugærandi örverum hafa sýnt sig í rannsóknum að skili meiri gæðum í gróffóðrinu eftir verkunina. Þær eiga að sýra hratt og niðurbrotið verður mjög lítið, eða eins lítið og mögulegt er. En til þess að þær geti sinnt sínu vel og örugglega þarf þetta að vera gott gróffóður, slegið með góða næringu, ekki of trénað, helst þarf þurrrefnið að vera komið yfir 30% á bilinu 32-37% er öruggast og það þarf að þjappast mjög vel. Þessar bakteríur ná ekki að vinna vel á óæskilegri gerjun sem verður í loftgötunum ef þjoppun er ekki fullnægjandi. Svo til viðbótar við þetta eru til rannsóknir sem sýna að með því að hafa aðeins af própionsýrugærandi bakteríum með næst ennþá meiri árangur í að stoppa hratt gerjunina og varðveita þannig ennþá betur næringarefnið.

Fjölbreytilegu blöndurnar hafa hinsvegar aðeins víðara verksvið. Þær gera ráð fyrir því að hugsanlega þurfi að tækla óæskilega gerjun í loftgötum og ef fóðrið er ekki með

nægjanlega aðgengilega orku fyrir örverurnar, lítil sykurlaus og/eda mikið trénað. Í þessum kokteilum verður ekki bara mjólkursýrugærandi heldur einnig ediksýrugærandi sem hefur það hlutverk að stoppa þessa óæskilega gerjun í loftgötunum sem verða ef ekki þjappast nógu vel. Gerjunin sem verður þegar svona bakteríur eru notaðar við íblöndun gefur yfirleitt ekki eins mikil gæði á gróffóðrinu eftir verkun og ef mögulegt er að nota þessar einsleitu blöndur en hún gefur auðvitað alltaf betri niðurstöðu en misheppnuð gerjun hvort sem er með einsleitu örverunum eða engri íblöndun.

Á markaðnum á Íslandi í dag eru nokkrar gerðir af íblöndunarefnum. Þau hafa mis mikinn þéttleika baktería, flest hafa þau ensím sem hjálpa til við að gera fóðrið aðgengilegra fyrir överunarnar svo þær vinni örugglega vel. En hvernig veljum við hvað hentar hverju sinni. Í grófum dráttum má flokka þau niður í fjóra flokka sem núna eru á markaðnum.

Íblöndunarefni með einsleitum blöndum mjólkursýrugærandi baktería sem henta mjög vel við góðar aðstæður, þar sem verka á úrvals gróffóður, snemmslegið, ríkt af sykri og þjoppun er til fyrirmyndar. Íblöndunarefni sem hafa blöndu af þessum einsleitu mjólkursýrugærandi bakteríum en þar leynast með própionsýrugærandi bakteríu sem eiga að gefa aðeins betri niðurstöðu en þær sem aðeins innihalda mjólkursýrugærandi einsleitar bakteríur. En þetta er einnig það sem við myndum helst velja í gras sem er ekki of spröttið og þjoppun er góð.

Íblöndunarefni sem hafa fjölbreytilega blöndu og gefa

því aðallega mjólkursýrugærandi en einnig ediksýrugærandi. Þessa íblöndun hentar best að nota ef það er erfitt að þjappa og/eda fóðrið er orðið frekar trénað sem bæði gerir þjoppun erfiðari og hættuna á litlum loftgötum meiri, en einnig er næringin fyrir överunarnar ekki eins aðgengileg. Svona íblöndunarefni henta því vel í græn fóður þar sem hafrar og bygg eru með og stöngullinn orðin frekar öflugur. Ef gróffóðrið sprettur of vel úr sér eða tæki til þjoppunar eru ekki nægjanlega góð. Eins getur verið sniðugt að nota þetta í efsta lagið ef menn hafa ekki náð nógu góðum tökum á þjoppun þar.

Í lokin má svo nefna að á markaðnum eru líka til íblöndunarefni sem hafa blöndu af þessum einsleitu og þessum fjölbreytilegu og eru því hugsuð sem svona alhliða og nýtast við fjölbreytilegar aðstæður.

Það sem mestu máli skiptir

En það sem við þurfum alltaf að leggja mesta áherslu á er að vanda vel til verka. Slá á réttum tíma þannig að það sé nógu sykurlaus að vinna með, þurrka á ekki lengri tíma en sólarhring upp fyrir 30% þurrrefni (32-37% er best). Þjappa rosalega vel og aðeins lengur ef þetta hefur ekki verið að skila nógu góðum árangri til þessa. Það er vel hægt að nota íblöndunarefni í rúllur líka og þá þarf sá sem keyrir að vanda sig vel svo rúllurnar verði eins þéttar og mögulegt er og ekki spara plastið, keyra heim strax og leyfa verkuninni að eiga sér stað þar sem rúllurnar eiga að standa í vetur.

Allar nánari upplýsingar og ráð er hægt að fá hjá ráðunautum RML.

Rúlluvélar – Plast í stað nets

Sigtrygður V. Herbertsson
ábyrgðarmaður í
bútækni
sigtryggur@rml.is

Plastbinding í stað nets, þar á undan garns, er framtíðin að mati flestra framleiðenda rúlluvéla. Í nokkur ár hafa verið á markaði rúlluvélar sem nýta sér plastfilmu til að binda rúllur í baggahólfinu í stað nets:

- Aukafilman eykur styrk plast-hjúpsins, og hjálpar þannig til við að minnka súrefnismagn sem berst að heyinu á verkunar- og geymslutímabilinu og minnkar líkur á myglu og fóðurtapi.

- Mögulega er hægt að komast af með minna plast þegar rúllunni er plastað, þótt framleiðendur séu ekki allir sammála um það.
- Auðveldar til muna það að opna rúlluna með t.d. rúlluskera.
- Meira plast er á „belgnum“ sem minnkar líkur á skemmdum í flutningi.
- Auðveldar alla vinnu við flokkun í endurvinnslu.

Í dag eru þessir framleiðendur að framleiða rúlluvélar með slíkan búnað:

- Orkel eru frumkvöðlar í notkun plastfilmu í stað nets og eru í samvinnu með New Holland í þessum efnum með sínar Roll

Baler 125 Combi og Roll Baler 135 Ultra.

- Göweil G5040Kombi vélar eru lítt þekktar hérlendis en eru með þessum búnaði.
- Krone Crown Comprima týpurnar eru með plasti í stað nets og hægt er að kaupa búnað fyrir vélar framleiddar eftir 2014 og setja á hér heima.
- McHale hefur búnaðinn og heita þá vélar þús vélar.
- Kuhn i-BIO + er einnig vél á markaði hérlendis með plast í stað nets.

Hvað með aðra?

- Vicon eru á fullu í þróun á FastBale vélinni, og fyrstu

prófanir hafa verið með neti en líklegt er að hún verði fyrst Vicon véla með plasti í stað nets.

John Deere vilja bíða með þennan búnað þar til plastfilman verður ódýrari.

Filman sem þarf er framleidd af nokkrum aðilum og fer þeim fjölgandi.

- 1,25 m að breidd, þykktin er frá 13–25 mkrómetrar.

- Til að halda pressunni á rúllunni er talað um að setja 2,8 til 5,5 lag utan um þær
- Ennþá er plastið dýrari kostur en netið en dregið hefur saman með verði á neti og plasti eftir því sem notkun þess síðarnefnda eykst.

Gefum og seljum ekki dýr á röngum forsendum

Matvælastofnun vill vekja athygli á að óheimilt er að selja, gefa eða afhenda dýr einstaklingi sem ástæða er til að ætla að hafi ekki aðbúnað, getu eða vilja til að annast dýrið í samræmi við lög um velferð dýra.

M.ö.o. þá er bændum og öðrum dýraeigendum óheimilt skv. lögum um velferð dýra að selja eða gefa frá sér dýr nema þeir viti fyrirfram að viðtakandi vilji eignast dýrið og hafi viðunandi aðstöðu og getu til að hugsa um það. Jafnframt tilgreina lögin að veita skuli viðtakanda dýrs, eftir því sem við á, upplýsingar um

atriði sem máli skipta um velferð þess.

Dæmi eru um að mætt sé með lömb, grísi, hana og önnur dýr við ýmis tækifæri s.s. afmæli og önnur tilefni. Það getur verið gert sem grín, sem skemmtun eða sem fræðsla. Slíkir gjörningar rata gjarnan í fjölmiðla og vekja ánægju meðal þátttakenda en ekki endilega meðal dýranna. Markmið laga um velferð dýra „er að stuðla að velferð dýra, þ.e. að þau séu laus við vanlíðan, hungur og þorsta, ótta og þjáningu, sársauka, meiðsli og sjúkdóma, í ljósi þess að dýr eru skyni gæddar

verur. Enn fremur er það markmið laganna að þau geti sýnt sitt eðlilega atferli eins og frekast er unnt.“ Það er jákvætt að auka nálægð almenningss við dýr en það þarf að gera það á réttan hátt og í samræmi við lög. Best er að leggja af gringjörninga með dýr og að gefa dýr í gríni. Við sýningu, flutning og alla meðhöndlun dýra þarf að gæta fyllstu nærgætni þannig að þau verði ekki hrædd, passa upp á vatn og fôður og ætíð forðast hávaða og læti.

*Hjalti Andrasen
fræðslustjóri hjá
Matvælastofnun*

Rannsókn á öndunarfæra- vandamálum í sauðfé

Matvælastofnun, Landbúnaðarháskóli Íslands og Tilraunastöð HÍ í meinafræði að Keldum vinna nú að verkefni með það að markmiði að kortleggja öndunarfæravandamál í sauðfé um allt land og greina orsakir þeirra.

Á Bændatorginu og á Fjárvis er nú hægt að finna stutta könnun sem hefur það að markmiði að safna upplýsingum um hjarðir þar sem öndunarfæraeinkenni hafa verið vandamál. Matvælastofnun hvetur alla sauðfjárbændur til að taka þátt. Því fleiri sem taka þátt, því árangursríkari verður greining þessa mikilvæga heilsufarsvandamáls í sauðfjárræktinni.

Hósti í fé, og þá einkum haustlömbum og ásetningslömbum, er þekkt vandamál á Íslandi. Umfang og orsakir hósta hafa þó ekki verið skráð skipulega og ekki eru til yfirgripsmikil gögn sem nota má til þess að leggja mat á vandann. Þær rannsóknir sem hafa verið gerðar á öndunarfæraeinkennum hafa leitt í ljós að þau geti

stafað af m.a. kregðubakteríum, lungapestarbakteríum, barkakýlibólgu og lungnaormum. Telja má líklegt að vandamálið sé alvarlegra á sumum búum en öðrum og jafnvel að ástæður geti verið fleiri en ein. Á þeim búum er mikilvægt að grípa til aðgerða gegn öndunarfærasjúkdómum. Til þess að geta unnið markvisst að slíkum

aðgerðum þarf að kortleggja vandann og greina hvaða sýkingarvaldar og áhættuþættir koma fyrir á hverju búi fyrir sig. Stöndum saman vörð um velferð sauðfjár.

*Sigrún Bjarnadóttir,
dýralæknir nautgripa- og
sauðfjársjúkdóma hjá
Matvælastofnun*

Flutningur á líflömbum

Frestur til þess að sækja um leyfi til þess að flytja líflömb milli landsvæða samkvæmt reglugerð nr. 550/2008 rennur út 1. júlí.

Sótt er um leyfi til líflamba-

flutnings rafrænt inn á Þjónustugátt á heimasíðu Matvælastofnunar www.mast.is.

Vakin er athygli á því að á riðusvæðum, þar sem riða hefur greinst undanfarnir 20 ár, er bannað

að flytja lifandi fé á milli hjarða.

*Sigrún Bjarnadóttir,
dýralæknir nautgripa- og
sauðfjársjúkdóma hjá
Matvælastofnun*

GAS LYKKJUBYSSA

Hentar einkar vel fyrir girðingavinnu og aðrar framkvæmdir

Frekari upplýsingar má sjá á S-J.IS

SKÚLASON & JÓNSSON
SKÚTUVÖGI 6 · 104 REYKJAVÍK · Sími 568 6544

PERUZZO FYRIR BÆNDUR

CANGURO PRO 1600 SLÁTTUVAGN

Sláttuvagn til að slá og gefa grænófóður innanþyra
Hentar einnig til að halda hreinu kringum bæinn
Slær 160cm og tekur 1900 lítra í graskassann

VETRARSÓL | Askalind 4, Kópavogi
Sími 564 1864
www.vetrarsol.is

Bændablaðið
Kemur næst úr **22. júní**

SEALSKINZ
FYRIR ÍSLENSKAR AÐSTÆÐUR

- VATNSHELT
- ANDAR
- VINDHELT
- TEYGJANLEGT
- SLITSTERKT
- SVEIGJANLEGT

Sealskinz er breskt fyrirtæki sem framleiðir einstaka línu af vatnheldum vörum fyrir höfuð þitt, hendur og fætur.

Sealskinz notast við 3ja laga einkaleyfisskráða tækni í þrjónuðum sokkum, hönskum og húfum til að búa til óaðfínanlegar vörur sem eru algerlega vatnheldar en anda engu að síður.

Reykjavík GG Sjósport / Örninn reiðhjólaverslun / Lífland / Icewear / Arctic Trucks Sauðárkrúkur Kaupfélag Skagfirðinga Neskaupsstaður Multitask Vík í Mýrdal Icewear Selfoss Jötunn Bláskógabyggð Gullfosskaffi Akureyri Lífland / Jötunn / Veidíríkið / Icewear Egilsstaðir Jötunn Húsavík Skóbúð Húsavíkur Blönduós Lífland Siglufjörður SR Byggingavörur Ísafjörður Bílaverkstæði SB

VÉLABÁSINN

Einhver hagstæðustu kaup á rúmgóðum fjölskyldubíl

Hjörtur L. Jónsson
liklegur@internet.is

Í september 2014 prófaði ég Dacia Logan þegar hann kom fyrst á markað hér á landi, en þá kostaði hann frá 2.790.000. Nú, þremur árum seinna, prófaði ég bílinn aftur, breytingar eru ekki miklar, en samt þó nokkrar og verðið er komið niður í 2.540.000.

Sjáanlegar breytingar eru nánast engar, en það eina sem ég sá utan frá voru nýir hjólkoppar, en var að vonast eftir stærri hliðarspeglum.

Breytt staðsetning flauturofa

Öðru máli gegnir með mælaborðið, þar er töluverð breyting, komin snertiskjár fyrir útvarpið sem er bakkmyndavél og leiðsögukerfi og bluetooth. Vélin er sú sama og enn er fimm gíra gírkassi (hefði viljað hafa hann 6 eða 7 gíra). Það sem mörgum mislíkaði var staðsetning flaututakkans í fyrri árgerðum sem var á endanum á ljósatakknum (rétt eins og í traktorum og mörgum vörubílum). Nú geta þeir sem ósáttir voru verið ánægðir því að nú er flaututakkinn kominn í stýrið eins og er á flestum öðrum bílum.

Eyðslan á bílnum er brandari

Í fyrri skiptið þegar ég prófaði þennan bíl var dísilítrinn töluvert dýrari en hann er núna. Lagði ég þá prufuaksturinn upp með því að spara sem mest eldsneyti og þar af leiðandi var ég með „ecko“ sparnaðartakkann á allan tímann. Nú breytti ég um og byrjaði strax á að slökkva á ecko-takkannum, núllstillti aksturs-tölvuna. Eftir 50 km akstur án þess að reyna neitt að spara dísilólíuna var eyðsla mín 4,9 lítrar á hundraðið á meðalhraða upp á 65 km. Þegar ég skilaði bílnum hafði ég ekið 75 km á meðalhraða upp á 47, endaði meðal-eyðsla mín í 5,0 lítrum á hundraðið án þess að hafa verið neitt að spara eldsneyti. Í fyrri prufuakstrinum fyrir þrem árum var ég að eyða 4,0 lítrum með ecko-stillinguna á.

Fannst bílinn latur fyrir þrem árum

Miðað við þessar tvær prófanir þá nefndi ég það að í fyrri prófuninni hafði mér fundist bílinn vera latur af stað í fyrsta og öðrum gir, meðan ég var að keyra hann á ecko-stillingunni. Nú fannst mér hann ekki svo latur, þó að hann mætti vissulega vera 10–20 hestöflum kraftmeiri. Var ég mun sáttari við bílinn núna.

Eins og með flesta bíla sem ég prófa fer ég á malarveg til að prófa bíla. Dacia Logan liggur vel á malarvegum og kemur skriðvörnin hæfilega seint inn fyrir minn smekk, en það sem ég tók sérstaklega eftir var hversu mikið smásteinahljóð var undir bílnum á hörðum malarveginum. Hefði þurft að setja meiri tektilvörn undir bílinn eða að sprauta undir hann hljóðeinangranlegu efni. Fjöldrunin er fin bæði á mól og í holóttu malbikuðu vegunum sem ég keyrði.

Mikið af aukahlutum

Samkvæmt sölubæklingi er hægt að fá ýmsa aukahluti með bílnum. Síst af þeim öllumundi ég taka drátt-

Dacia Logan er með 1.500 rúmsentímetra dísilvél sem skilar 90 hestöflum.

Myndir / HLJ

DACIA LOGAN

Helstu mál og upplýsingar:

Farangursrými	573 ltr.
Hæð	1.550 mm
Breidd	1.733 mm
Lengd	4.492 mm
Hæð undir lágsta punkt	153 mm

Mælaborðið það sama, en flautan komin í stýrið. Enn þarf að muna eftir að kveikja ljósin til að fá afturljós á bílinn.

Pakkbagarnir þola 80 kg þunga.

Tæplega 600 lítra farangursrými og varadekk í fullri stærð er stór plús.

Dekkjastærðin er 185, 65, 15 sem má stækka um eina stærð til að fá enn meiri fjöðrun.

Bakkmyndavél er komin í Logan.

Hæð undir lágsta punkt er 15,3 cm.

arkrók þar sem að 1.500 rúmsentímetra (cc) dísilvél er ekki burðug til að draga mjög þungt. Þar tala ég af reynslu þar sem ég átti Dacia Duster

með sömu vél og dró oft kerru á eftir mér. Hins vegar mæli ég með skutmottu í farangursrýmið og þverbogum á þakið. A bogana er hægt að

setja farangursbox, reiðhjólgrind, skíðaboga eða jafnvel festingu fyrir kajak.

Að lokum, breytingarnar eru ekki

miklar, en að mínu mati er þessi bíll bestu kaup í dag á rúmgóðum fjölskyldubíl. Ódýr í rekstri og ótrúlega rúmgóður.

ÖRYGGI – HEILSA – UMHVERFI

Umgengnin lýsir íbúunum best

Hjörtur L. Jónsson
liklegur@internet.is

Fullt af fólki sér ekki ruslið í kringum sig og oft er mikill munur á milli hjóna um hvað er drasl og hvað ekki á mörgum bæjum.

Fyrir rúmu ári síðan las ég áhuga-verða grein um lögfræðinginn Sigurð G. Guðjónsson sem ténir rusl þegar hann er í göngutúrum með hundinn sinn meðfram gangstígum. Mér fannst þetta gott framtak hjá honum og í minni daglegu vinnu er ég að vinna við að aðstoða bíla og önnur farartæki á ótrúlegustu stöðum í vegköntum, bæði innan borgarmarkanna og utan.

Ég fór aðeins að skoða út fyrir vegkantana þar sem ég stoppaði í hvert sinn. Nánast sama hvar ég nam staðar var rusl í vegkantinum og allt of lítið er um að þessu vandamáli sé sinnt. Sem dæmi þá tók það

mig ekki nema um fimm mínútur að fylla tvo plastpoka af rusli efst í Ártúnsbrekkunni fyrir nokkru.

Mætti vera oftari í umræðunni sögur af þeim sem tína rusl og verðlauna fyrir ruslatíslu.

Undanfarið hefur aðeins verið að færast í vöxt að verðlauna fyrir góða ásýnd og þeim sem eru að tína rusl í kringum sig í frístundatímum sínum. Í apríl var hlauparinn Eyþór Hannesson verðlaunaður af Náttúruverndarsamtökum Austurlands á degi umhverfisins. Í viðtali á vefmiðlinum austurfret.is sagðist Eyþór hafa safnað rusli á hlaupaferðum sínum og leggur mikla áherslu á að flokka það líka.

„Maður horfir upp á allt þetta rusl en sér engan tína það. Ég hugsaði því með mér – ég fer bara í þetta. Það eru margir sem segjast ekki sjá ruslið en ég sé það alls staðar,“ sagði Eyþór í viðtali við austurfret.is.

Viðtal og umfjöllun um Eyþór

kom í fleiri miðlum og vakti athygli enda frábært framtak sem fleiri mættu taka upp. Fjölmíðlar mega líka gera meira af því að leita uppi svona fréttir sem eru bæði uppbyggilegar og jákvæðar í stað þess að velta sér upp úr neikvæðum fréttum sem fá allt of mikið pláss í fjölmiðlum.

Glögg er gests augað

Fyrir nokkrum dögum fór ég yfir 2000 km hring í kringum landið okkar með áströlskum bóndasyni, þýskum eftirlaunaþega, grískum kvikmyndagerðarmanni og lyfjaframleiðanda frá Kosta Ríka. Í lok ferðar spurði ég þá hvað þyrfti að laga að þeirra mati. Svörin komu mér frekar á óvart fyrir utan þann gríska sem gerði ekkert annað en að grínast frá morgni til kvölds, en hans svar var: – „Hér vantar meiri sól.“ Ástralski bóndasonurinn sagði að

Það er okkur til skammar og er mjög skaðlegt fyrir mynd lands og þjóðar að bjóða gestum upp á svona sóðaskap í okkar fallegu náttúru.

honum hafi fundist flestir traktorar og landbúnaðartæki vera of mikið ryðguð.

Þýski eftirlaunaþeginn kvartaði undan vondum vegum, malarvegir holóttir og þar sem á að vera bundið slitlag er allt í holum.

Kosta Ríka-búinn kom mér í opna skjöldu og sagði að fleiri þyrftu að tína rusl, landið væri of fallett fyrir allt þetta rusl sem á því væri.

Þegar ég hugsaði til ferðarinnar hafði ég nokkrum sinnum séð hann tína upp sigarettustubba og setja í nálægar ruslatunnur. Hann vakti líka athygli mína á, þegar við vorum á útsýnisstaðnum Búlandshöfða á Snæfellsnesi, að þar hafði einhver hent töluverðu magni af flöskum og rusli fram af kantinum og blasti sóðaskapurinn við þeim sem fram á brúnina komu.

DEKKJASALA AKUREYRAR

Úrval hjólbarða á betra verði

Fólksbíla-, traktora-, vinnuvéla-, vagna-, jeppa-, og vörubíladekk í úrvali.

Vinnu- og dráttarvéladekk

20%

Double Star vörubíladekk

afsláttur af öllum dekkjum

Double Star Jeppadekk 35x12,5x15

Ármann sími 896 8462 og Tryggvi 896 4124

Smurþjónusta

Hjólbarðapjónusta - Smurþjónusta - Þrif á bílum - vönduð handverkfæri og fl. (Jason ehf.) Njarðarnesi 1 sími 460 4350

Nú eru **Sunward** gröfurnar aftur fáanlegar, 800 kg til 35 tonn á Íslandi og eru nú fáanlegar hjá nýjum umboðsaðila.

Sunward vinnuvélar, 3ja ára ábyrgð, 10 ára reynsla á Íslandi.

Góðar vélar á góðu verði.

Vélavit
Sala - Þjónusta
s: 527 2600 - www.velavit.is

KROSSGÁTA Bændablaðsins

	62	STIRÐBUSI	MINNI	ÁVÖXTUR	TVEIR EINS	SKJÓTUR		ERGJA	GRIPUR	STÓ	ÞUSA
VERKFÆRI											
LÆNA						PLANTA					
SEYTLA					KÆKUR						
FISKUR					SKAP-RAUNA			PANGAD TIL			
MIS-MUNANDI								STEFNUR			
↓		GUFU-HREINSA	ÖNUGUR Í RÖÐ			GREMJAST EINNIG					
BLÖÐVATN				MÆLI-EINING	FÍNT HLIÓDFÆRI				SJÁ EFTIR	MOKA	ÁTT
KÖTTUR				VIRKI		ÆTTGÖFGI					
HLJÓM			GLÁPA			LOFTA					
HOLA			TEYGJAST			LYF					
SARG					BRAKA						BLADA
PÝNGJAST					SÆLGÆTI						
ÖNN								KRAFTUR			
SKYNFÆRI					LEYSIR			FRUMEIND			
ÆSIR				VÍSA LEIÐ					SAMTÖK		
TIKTÚRA				STILLA					UPP-HRÖPUN		
RÍKI Í ARABÍU					SNÁÐA						FÆDDI
VÆTULAUS					Í RÖÐ						
MERÐ											
OFNEYSLA											
SAFNA SAMAN											

Lausn á krossgátu í síðasta blaði

	61	SLARKA	LÖDMÁL	NYTJAR	SJÚK-DÖMUR	STRIT		KERALD	DRIPID	VINDIS	FLOKKA
HROKA-FULLUR		D	R	A	M	B	L	Á	T	U	R
HEGNA		R	E	F	S	A	EGGJA	M	A	N	A
TÁL		A	G	N	TÍSTA	K	V	A	K	A	Ð
LEIFTRA SKOÐUN		B	L	O	S	S	RÖST	I	Ð	A	
↓		FLINKUR	GRÖBI RÖMVERSK TALA	Á	B	A	T	ALMETTIS	G	U	Ð
AFHENDA		S	K	I	L	A	SUNNA	SNYRTI-LEIGUR LOK	P	E	N
ÆVIKÖLD		E	L	L	I	SMÁTOTA	S	E	P	I	MÆLI-EINING
BELT		G	Á	GNEFA FYRIR HLUVERK	T	R	Ó	N	A	KROPPA	N
ÞÝA-HLIÓÐ		U	R	R	BÁL SEFAST	E	L	D	VÍSSKIPTA-VIÐUR NEYTA	FADMLAG	N
L		ISKUR	STYRKJA	UR	FRAM-KYRMA BARA	I	N	N	A	HUGGI	TVEIR EINS
ÁVÖXTUR		M	E	L	ÓN	A	REYNDAR	J	Ú	BIL	S
FISKA		A	F	L	A	LUKT	L	J	Ó	S	K
DRYKKJAR-LÁT		G	L	A	S	LEIKFÖNG	D	Ó	T	BLER	Á
ÁTT		N	A	FUGL	T	R	A	N	A	BRAGAR-HATTUR	L
SAMTÖK											I
UPP-HRÖPUN											M
BRAGAR-HATTUR											L
M											I
I											M
L											R
A											A

Bændablaðið

Smáauglýsingar 56-30-300

BÆRINN OKKAR

„Við tókum við jörðinni síðast-liðið haust og höfðum aðeins verið hér viðloðandi áður, en foreldrar mínir búa á næsta bæ,“ segir Karen, sem býr í Víkum á Skaga.

„Jörðin var í fullum rekstri en þak á fjárhúsum og hlöðu voru orðin léleg svo þau voru endurnýjuð fyrir veturinn.“

Býli: Víkur á Skaga.

Staðsett í sveit: Austur-Húnavatnssýsla.

Ábúendur: Jón Helgi Sigurgeirsson og Karen Helga Steinsdóttir.

Fjölskyldustærð (og gæludýra): Sem stendur erum við hér 5 því við njótum enn dyggrar aðstoðar fyrir ábúenda, þeirra Lilju, Finns og Valgeirs, Karls barna, en þau flytja á Blönduós í sumar.

Einnig er hér hundurinn Skotta og einn köttur á leiðinni.

Stærð jarðar? Um 1.650 hektarar.

Gerð bús? Sauðfjárþú.

Fjöldi búfjár og tegundir? Vetrarfóðraðar kindur voru um 420 og erum með um 15 hross.

Hvernig gengur hefðbundinn vinnudagur fyrir sig á bænum? Eins og á öðrum sauðfjárþúum getur hann verið mjög breytilegur en á veturna eru það náttúrliga gegningar kvölds og morgna og önnur bústörf þess á milli þegar

ekki er verið við vinnu utan búans.

Skemmtilegustu/leiðinlegustu bústörfin? Sauðburðurinn er skemmtilegur tími en fjárrag að hausti er ekki síðra. Það er alltaf gott þegar frágangi og þrifum að loknum sauðburði er lokið.

Hvernig sjáið þið búskapinn fyrir ykkur á jörðinni eftir fimm ár? Það verður áframhaldandi sauðfjárþúskapur í svipuðum horfum en ræktarland hefur vonandi aukist og bústofninn í framför þó við séum heppin með það að taka við vel ræktuðu fé af þeim systkinum.

Hvaða skoðun hafið þið á félagsmálum bænda? Höfum

VÍKUR Á SKAGA

kannski ekki kynnst þeim nógu vel ennþá til að hafa stór orð um þau.

Hvernig mun íslenskum landbúnaði vegna í framtíðinni? Dásamlega, trúum ekki öðru.

Hvar teljið þið að helstu tækifærin séu í útflutningi íslenskra búvára? Okkur líst rosa vel á þessa lúxusmarkaði sem þeir eru að vinna í að koma okkur inn á þar sem lögð er áhersla á hreinleika afurðanna.

Hvað er alltaf til í ísskápnnum? Ekki komin reynsla á það þar sem við erum enn á hótél Lilly. En hún á alltaf til mjólk, ost, egg, jógúrt eða súrmjólk og lýsi.

Hver er vinsælasti maturinn á heimilinu? Lambalærið rennur alltaf ljúflega niður.

Eftirminnilegasta atvikið við bústörfin? Búskaparsaga okkar er nú ekki löng en það var óneitanlega mjög góð tilfinning þegar nýja þakið var komið á fjárhúsin síðasta sumar. Svo fengum við rafveiturfarmagn rétt fyrir jólin þó það tengist ekki beint bústörfum. Annars hafði verið notast við ljósavél á bænum fram að því.

MATARKRÓKURINN — BJARNI GUNNAR KRISTINSSON MATREIÐSLUMEISTARI

Focaccia og lambahryggvöðvi

Grillað grænmetis-focaccia-brauð

Það er frábær leið til að nýta afgangsgrænmeti í kælinum að baka bragðmikið focaccia-brauð og það er mikilvægt að nýta grillið vel í sumar. Grillað grænmetið sekkur inn í brauðið meðan deigið ris upp við baksturinn. Prófið álegg, eins og þunnt sneidda tómata eða sveppi og beikon ofan á focaccia-deigið.

- › 1 pakki þurrger (um 2 teskeiðar)
- › 4 tsk. sykur
- › 1 ½ bolli heitt vatn (35–40 gráður)
- › ¼ bolli extra virgin ólífuolía, skipt í tvennt (annar hlutinn fer ofan á deigið)
- › 3 bollar brauðhveiti
- › 2 tsk. þurrkað oregano
- › 1 ½ tsk. salt, skipt í tvennt (annar hlutinn fer ofan á deigið)
- › ½ tsk. fennelfræ

Meðlæti ofan á brauðdeigið

- › 2 msk. balsamic-edik
- › 1 stk. kúrbítur, skera í sneiðar
- › 1 rauðlaukur, skera í sneiðar
- › ½ tsk. fersk malaður svartur pipar
- › ¼ bolli rifinn ostur
- › ¼ búnt ferskt basil

Látið ger og sykur leysast upp í 1 og ½ bolla af heitu vatni og tveimur matskeiðum af olíu í skál. Látið standa í fimm mínútur.

Blandið saman 2 og ⅔ bollar hveiti, oregano, einni teskeið af salti og fennelfræjunum. Hrærið vel saman.

Bætið hveitiblöndunni við gerblönduna og hrærið saman. Færið deigið úr skálinni og út á borð sem búið er að strá hveiti yfir. Hnoðið þar til deigið er slétt og teygjanlegt (um það bil 5 mínútur). Bætið þá restinni af hveitinu við (½ bolli). Deigið verður klístrað. Setjið deigið í stóra skál með eldhúspplastfilmu yfir. Látið hefast á heitum stað (35 gráðum) í um eina og hálf klukkustund eða þar til deigið hefur tvöfaldast í stærð. Setjið í olíuborið ofnfast fat, látið eldhústykki yfir og látið risa í um 30 mínútur til viðbótar.

Hitið grillið.

Blandið tveimur matskeiðum af olíu saman við balsamic-edikið í lítilli skál. Hellið yfir kúrbítinn og laukinn. Kryddið með afgangnum af saltinu (½ tsk.) og svörtum pipar. Setjið grænmeti á grillplötu sem búið er að pensla með smá olíu. Grillið kúrbítinn (eða sveppi) í fjórar mínútur á hvorri hlið eða þar til grænmetið er eldað í gegn. Grillið laukinn í sex mínútur á hvorri hlið, eða þar til hann er vel brúnaður. Fjarlægjið grænmetið af grillinu. Kælið alveg. Hitið ofninn (eða grillið) í 225 gráður.

Raðið grænmetinu jafnt yfir yfirborð brauðdeigsins og stráðið osti yfir. Bakið við 225 gráður í 27 mínútur eða þar til gullin skorpa er komin á

brauðið. Skreytið með basil. Látið kólna í 10 mínútur fyrir framreiðslu.

Lambahryggvöðvi með granateplagljáa

Granatepli eru falleg en líka bragðgóð og er hér lambakjötssuppskrift sem passar vel með granateplagljáa og góðum sveppum.

Granateplagljái

- › 2 stk. / 250 ml granateplasafi (hægt að kaupa tilbúin í fernum) eða kreista fersk granatepli
- › 1–4 msk. sykur
- › 1 msk. smjör

Gott er að geyma nokkur granateplafræ til skrauts.

Blandaðu granateplasafa og sykri saman í potti.

Setjið yfir háan hita og látið sjóða þar til safinn byrjar að þykna.

Lækkið hitann. Hrærið smjörinu saman við og haldið volgu.

Hvítlausrósmarín krydd-rub

- › 4 geirar hvítlaukur, gróft hakkaður
- › 1 tsk. gróft salt
- › ½ tsk. þurrkað rósmarín
- › ¼ tsk. þurrkað salvia
- › ¼ tsk. þurrkað timjan
- › ¼ tsk. ferskur malaður svartur pipar
- › 1 msk. ólífuolía

Blandið hvítlauk, grófu salti, kryddjurtum og pipar saman í mortéli eða matvinnsluvél. Myljið í duft.

Bætið ólífuolíu við og blandið vel saman. Setjið til hliðar.

Lamb og sveppir

- › Lambahryggvöðvi (lambafilé)

- › 500 g sveppir (eða shiitake-sveppir), hreinsaðir
- › 1 skalottlaukur, sneiddur fint
- › 2 msk. ólífuolía
- › 3 msk. vatn
- › ¼ bolli rauðvín
- › Salt og pipar, eftir smekk

Hitið ofninn í 230 gráður.

Nuddið kryddinu yfir lambið.

Hitið pönnu yfir miðlungs hita. Setjið olíu á pönnuna og brúnið lambið á báðum hliðum þar til það er gullbrúnt, í um eina til tvær mínútur á hlið. Takið kjötið af pönnunni og penslið allar hliðar með granateplagljáa þar til það er allt vel þakið. Leggið til hliðar.

Mínkið hitann. Setjið laukinn á pönnuna, eldið í eina mínútu eða tvær. Bætið við vatni og setjið í ofninn, fituhlíðina upp.

Dreifðu sveppum í kringum lambið.

Steikið í ofni þar til innra hitastigið hefur náð 58 gráðum (fyrir miðlungs steikt), um 12–16 mínútur.

Takið pönnuna úr ofninum. Takið lambið og setjið til hliðar í nokkrar mínútur áður en það er skorðið í sneiðar.

Setjið pönnu með sveppum yfir miðlungs hita. Bættu við rauðvíni og látið sjóða, kryddið með salti og pipar og bætið granateplagljáanum við, ef eitthvað er eftir af honum.

Skerið lambahryggvöðvann og framreiðið með kartöflum og grænmeti að eigin vali og skreytið með fallegum granateplum.

Eyrnabandið Kleina

Við kynnum hér með stolti uppskrift að æðislegu eyrnabandi frá Kristínu, hönnuði Einrúm garnsins. Við hjá Gallery Spuna erum ekkert smá hrifnar af því sem hún er búin að gera með íslensku ullina. Hún blandar saman við hana Thai silki og úr verður æðislega garnið Einrúm sem við nefnum hér að ofan.

Mjög flott og skemmtileg hugmynd og verður gaman að fylgjast með Kristínu í framtíðinni. Hörkuduglegur hönnuður sem á eftir að ná langt.

Einrúm er til hjá okkur ásamt öllum uppskriftunum sem komið hafa út og eru þær allar samtvinnuáðar íslenskri náttúru!

Kristín deilir hér með okkur æðislegu eyrnabandi sem er tilvísun til íslensku kleinnunnar. Mjög fallett og einstaklega skemmtilegt að prjóna.

Bestu kveðjur,
Gallery Spuni

Kleina

Hönnun: Kristín Brynja Gunnarsdóttir

Eyrnaband: Allar einrúm E og L tegundir

Stærðir: 1 (2) E+2 band: 50 g (50 g) E+4 band: 50 g (50 g)

L+2 band: 50 g (50 g) L+4 band: 50 g (100 g)

PRJÓNAR: E-band: Prjónar nr. 3,5 L-band: Prjónar nr. 7

PRJÓNFASTA: garðapryón: E-band: 10 cm = 21 L 10 cm = 32 umf

L-band: 10 cm = 12 L 10 cm = 20 umf

MÁL: Stærðir: 1 (2) Lengd ennisbands, ósnúði: 50 (58) cm Breidd ennisbands: 9 (10) cm

Sjá nánar á <http://galleryspuni.is/uppskriftir/einrum>
Ennisband - Kleina. Einfalt og fljótlegt ennisband sem hægt er að prjóna bæði úr einrúm E-band og L-band. Prjónað er úr einföldu E-band en tvöföldu L-band. Ennisbandið er prjónað fram og tilbaka. Nálægt miðju er raf sem lengri enda ennisbandsins er stungið í gegnum rétt eins og

einrúm
fæst hjá okkur
www.galleryspuni.is

gallery spuni

ef verið væri að steikja kleinur. Ennisbandinu er lokað að aftan með einni smellu svo ekki þurfi að rugla hárgreiðslunni.

ADFERÐ:

• Ennisbandið er prjónað fram og tilbaka úr einföldu E-band eða tvöföldu L-band.

Fitjið upp 2 L úr einföldu E-band á prjóna nr. 4 eða tvöföldu L-band á prjóna nr. 7.

1. umf: 1 sl, 1 óprj.
2. umf: 1 sl, aukíð út um 1 L, 1 óprj.
3. umf: 2 sl, 1 óprj.
4. umf: 1 sl, aukíð út um 1 L, 1 sl, 1 óprj (4 L).
5. umf: 3 sl, 1 óprj (4 L).
6. umf: 3 sl, 1 óprj (4 L).
7. umf: 2 sl, aukíð út um 1 L, 1 sl, 1 óprj. (5 L).
8. umf: 2 sl, aukíð út um 1 L, 2 sl, 1 óprj (6 L á prjóninum).
9. umf: 5 sl, 1 óprj.
10. umf: 5 sl, 1 óprj.

Endurtakið umf 7 til 10 með því að auka út 1 L í tveimur umf og prj 2 umf án útaukninga þar til 20 (24) L eru á prjóni ef prjónað er úr E-band en 12 (16) L eru á prjóni ef prjónað er úr L-band. Prj 24 (28) garða (48 (56) umf) ef prjónað er úr E-band en

14 (18) garða (24 (42) umf) ef prj er úr L-band.

RAUF Í MIÐJU: Prj 9 (11) L ef prjónað er úr E-band en 5 (7) L ef prjónað er úr L-band, 1 óprj. Snúði við. Endurtakið síðustu umf þar til prj hafa verið 3 (4) garðar (6 (8) umf) ef prjónað er úr E-band en 2 (3) garðar (4 (6) umf) ef prjónað er úr L-band. Slítið bandið og prj hina hliðina við raufina á sama hátt og fyrri (byrjið umf við raufina).

SAMEINA HLÍÐAR: 1. umf: Prj 9 (11) L ef prjónað er úr E-band en 5 (7) L ef prjónað er úr L-band, prj 2 sl sm (1 L af hvorri hlið við gat), prj sl þar til 1 L er eftir á prjóni, 1 óprj. Snúði við. Prj 9 (11) L ef prjónað er úr E-band en 5 (7) L ef prjónað er úr L-band, aukíð út um 1 L, prj sl þar til 1 L er eftir á prj, 1 óprj. Snúði við. Prj sem fyrr (allar L sl, síðasta L á prjóni óprj). Prj 20 (24) garða (40 (48) umf) ef prjónað er úr E-band en 12 (16) garða (24 (32) umf) ef prjónað er úr L-band.

ÚRTAKA: *1 sl, 2 sl sm, prj sl þar til 1 L er eftir á prj, 1 óprj. Snúði við. Endurtakið fyrri umf. Prj 2 umf án úrtöku*. Endurtakið *-* þar til 2 L eru eftir á prjóni. Fellið af.

Gangið frá endum og handþvoðið ennisbandið úr volgu vatni, vindið ef til vill í þvottavél á stuttu kerfi og leggið til þerris. Þræðið lengri enda ennisbandsins inn í gatið. Saumið smellu á enda ennisbandsins og lokið því.

Létt

		5	6	1			2	8
8			2			5		3
	7	4	3					
	8	3	4					7
	4		5	9			6	
1				3	9	8		
				6	1	9		
6		9		5				2
5	1			7	2	4		

Þung

				8		4		
2			7		3		1	
		4		9		2		
				9	4	6		5
5		2	8	3				
	2		5		8			
3		8			7			9
	5		9					

Miðlungs

		3					2	
8		5		7		1		6
	9		2	5		4		
3				1				8
			4	7				
9				2				3
	7		6	1		8		
5	2		4		6	9		
	1						3	

Þyngst

		5				9	2	
	3				9			7
		6	7	8				
						3		
		9	4	1	6	5		
		4						
			9	5	6			
2			1				5	
	5	8				7		

Sudoku

Galdurinn við Sudoku-þrautirnar er að setja réttar tölur, frá 1–9, í eyðurnar. Sama talan má ekki koma fyrir tvisvar í línu lárétt og lóðrétt og heldur ekki innan hvers reits sem afmarkaður er af sverari línunum.

ÓLKIÐ SEM ER IR LAN IÐ

Mikill dýravinnur sem finnst gaman að skoða náttúruna

Valdís Helga er hress og jákvæð stelpa. Hún þarf alltaf að hafa eitthvað fyrir stafni og finnst gaman að skoða náttúruna. Svo er hún mikill dýravinnur.

Nafn: Valdís Helga.

Aldur: 6 ára.

Stjórnumerki: Sporðdreki.

Búseta: Laufásvegur 5, Stykkishólmi.

Skóli: Grunnskóli Stykkishólms.

Hvað finnst þér skemmtilegast í skólanum? Stærðfræði.

Hvert er uppáhaldsdýrið þitt? Hundur.

Uppáhaldsmatur: Pitsa.

Uppáhaldshljómsveit: 12:00.

Uppáhaldskvikmynd: Minions.

Fyrsta minning þín? Ég var alltaf eitthvað að krotta á blöð.

Æfir þú íþróttir eða spilarðu á hljóðfæri? Ég æfi íþróttir, körfubolta, frjálsar og fótbolta.

Hvað ætlar þú að verða þegar þú verður stór? Dýravinnur.

Hvað er það klikkaðasta sem þú hefur gert? Þegar ég var á apagrindinni og hékk á súlunni og klifraði svo aftur upp.

Ætlarðu að gera eitthvað sérstakt í sumar? Já, ég ætla að fara með vinkonum mínum til Reykjavíkur.

Næst » Valdís Helga skorar á Guðmund Arnar Ásmundsson að svara næst.

HITA KÚTAR

Amerísk gæða framleiðsla

30-450 lítrar

Umboðsmenn um land allt

RAFVÖRUR

DALVEGI 16c · 201 KÓPAVOGI
SÍMI 568 6411 · RAFVÖRUR@RAFVÖRUR.IS

GÚMMÍBELTI UNDIR ALLAR VÉLAR Á LAGER

2 ára ábyrgð

MERKÚR

Hýsi-Merkúr hf. - Lambhagavegi 6 - 113 Reykjavík
534 6050 - merkur@merkur.is - www.merkur.is

Prjóna-/skel jakki

- Þægilegur prjóna-/skel jakki úr prjónuðu pólýester, burstað að innan
- Vasi með rennilás á brjósti og tveir vasar á hliðum
- Stórir vasar að innan
- Litur: Blár/svartur
- Stærðir: S-2XL

KH Vinnufót · Nethly 2a
110 Reykjavík · Sími: 577 1000
khvinnufot@khvinnufot.is
www.khvinnufot.is

KH Vinnufót ehf. sérhæfir sig í sölu og þjónustu á öllum tegundum af vinnufatnaði, hlífðarfatnaði, öryggisfatnaði, öryggisskóm, öryggisstigvélum, öryggisvörum og vinnuvettlingum.

TIL SÖLU

Bobcat E26, ný árg. 2017.
3 skóflur lagnir fyrir hamar og fl.
Verð 4.700.000 + vsk.

RAG

import - export

565 2727 - 892 7502

Smáauglýsingar

Sími: 563 0300 | Netfang: augl@bondi.is | Veffang: www.bbl.is

Hægt er að skrá auglýsingar og greiða með auðveldum hætti á bbl.is
Verð: Textauglýsing kr. 2.200 m. vsk (innan við 140 slög) og kr. 5.400 texti + mynd.
Skilafrestur: Fyrir kl. 16:00 á þriðjudegi fyrir útgáfu.

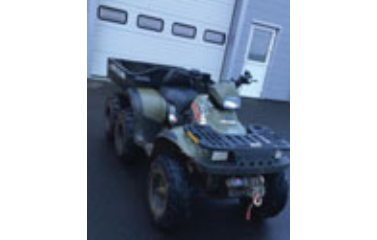
Ert þú orðin/n leið/ur á því að standa í roki og rigningu þegar þú ert að grilla? Nú er tækifærið að næla sér í 6 hyrnt grillhús 11,9 m² með grilli og reyk-háf, pláss fyrir 15 manns á bekkjum í kringum grillið í hvaða veðri sem er, 45 mm tvínótað timbur í útveggjum, gluggar í 5 hliðum, góð lofthæð og frábær gæði. Verð aðeins 890.000 kr. Ath. hús ekki fullklárað á mynd. Tilbúið til afhendingar um eða upp úr miðjum júlí. Uppl. í síma 862-8810, Raggi, netfang grs@sparenergihus.dk

Bændur og búalið, verktakar og húseigendur og allir sem eru orðnir þreyttir á því að þrifa, gera við og eða geyma hlutina utandyra (er að fá á lager). Nú er tækifærið að næla sér í 40, 60 og 84 fm bílskúra í frábærum gæðum og á frábæru verði frá 2,1 m-2,5 m. 100 mm yleiningar í veggjum og þaki, gluggar og hurðir og allt sem þarf til að fullklára er innifalið. Uppl. Raggi í síma 862-8810 grs@sparenergihus.dk Ath. mynd af óeinangruðum 60 fm skúr.

100% LÁN Í BODI!! '04 FORD F250 HD 4X4. EK 133 Þ. M, DÍSIL, SJÁLFSK...PALLOK, KRÓKUR, GÓÐUR BÍLL. ÁSETT 1.880 ÞÚS. AFHENDI ÚT Á LAND. #480389. FREKARI UPPL. Í SÍMA 849-3333.

Til sölu '05 árg. af Polaris Sportsman 500cc, 6x6. Einn eigandi. Ekið 5250 km /448 klst. Er með spil og er á góðum dekkjum. Hjól í mjög góðu standi. Erlingur, uppl. í síma 869-9630.

Til sölu Krone AM243 CV, árg. '99. Vél í góðu standi. Uppl. í síma 895-2197.

Léttikerra og aktygi til sölu. Verð kr. 170.000. Uppl. í síma 893-5722, Bogi.

VOLVO FL6, árg. '05, akstur 215.000 km, skráður niður í 5 tónna burð, winglender kassi, hliðaropnun, 2 tónna lyfta. Verð 2.900.000+vsk. Nikulás gefur uppl. í síma 663-6505.

Til sölu Kubota stv36, árg. 2006. Sláttubúnaður með 600 L upphirðu og áburðardreifara fylgir með. Verð kr. 3.500 þús. Uppl. í síma 820-8579.

30 m² sumarhús til sölu. Óeinangrað að innan nema gólf er frágengið. Verð 4,5 millj. Á sama stað Case 580, fæst á 1200 þ. Uppl. í síma 773-5901.

Chevrolet Silverado 2500 hd, árg. 2005, ekin 30 þús. km, ásamt Travel light pallhýsi, árg. 2009, stærri gerðin. Verð 5 m. Uppl. í síma 847-2060 og 861-1354, staður Akureyri.

Drauma búsbíll til sölu Toyota Hilux Extra cab 2.4 td, bsk., árg. '99, ekin 364.000, nýleg 32" dekk, nýr vatns-kassi. Allt nýtt í bremsum að framan, diskar, dælur og klossar. Nýjar neðri spyndilkúlar. Nýupptekinn startari, nýleg kúpling. Tímareim í 350.000 km. Er á endurskoðun, boddý hefur séð betri daga. Verð 550.000. Uppl. í síma Geiri 845-7735.

Nissan double cap dísil, árg. '05, keyrður 185.000 km, gott eintak. Er á Bílasölu Akureyrar. Ferð 990.000 kr. Uppl. í síma 862-0084.

BENZACTROS 2646, árg. '07, ekin 234.000, er með '08 árg. palfinger 29 tm og jib stóll undir palli og hraðfestingar á krana. Verð 12,2. Uppl. í síma 898-9960.

Rúlluklær, kr. 169.900,-. Búvís Sími 465-1332.

Palmse sturtuvagnar, 13 tónna, kr. 1.295.000,- án vsk. Búvís, sími 465-1332.

Einangrar með skrufgangi og dropavörn. Fljótlegt að setja á staurinn með hettu og borvél. Fata með 150 stk. aðeins kr. 5.500,-. Mikið úrval af öðrum rafgirðingavörum frá Patura. Skoðið Patura bækling á www.brimco.is. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111. Opíð kl.13-16.30.

Hliðgrindur. Vandaðar, stækkarlegar hliðgrindur frá 1,0-6,0 mtr í tveimur þéttleikum. Góð læsing og lamir fylgja. Brimco ehf., www.brimco.is, Flugumýri 8, Mos., sími 894-5111. Opíð kl.13-16.30.

Háprýstibúnaður fyrir stíflulosun í skölp og drenörum. Getum útvegað þennan búnað í mörgum útfærslum og styrkleikum. Fyrir rör frá 30 mm upp í 900 mm. Háprýstisöngur allt að 150 metrar á lengd, 3/8", 1/2", 5/8", 3/4". Bensín / dísil, vatnsflæði allt að: 132 l / min @ 3000 Psi. Búnaður á sérsmíðuðum vagni með þrýstibremsum eða á stálgrind. Búnaðurinn hentar einnig vel fyrir öflugan háprýstipvott. Vandaður og hentugur búnaður fyrir sveitarfélög og verktaka. Hákonarson ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Hefurðu skoðað Sölutorgið okkar? www.kraftvelar.is/solutorg

Linde H35D

Árgerð 2013
2200 vinnustundir
3.500kg lyftigetna
3,0m lyftihæð
Prefalt vökvaúttak
Lokað ökomannshús
Öflug miðstöð

Verð án vsk: 2.390.000

Toyota lyftari

Árgerð 2006
Lyftigetna 3000kg
Lyftihæð 4500mm
Snúningur fylgir

Verð án vsk: 990.000

KRAFTVÉLAR
Dalvegur 6-8 • 201 Kópavogur • Sími 535 3500
Draupnigata 6 • 603 Akureyri • Sími 535 3526
www.kraftvelar.is • kraftvelar@kraftvelar.is

BOGS stígvélin eru mjúk og hlý. Þola frost. Renna ekki í hálfu. Sterkur og góður sóli. St. upp í 48. Voru valin bestu kulda stígv. í USA 2014. Actacor, s. 899-6400.

Til sölu Maggolina toppstjald 140X200, lítið notað, í mjög góðu ástandi. Tengi fyrir ljós, dýna og stigi fylgir með. Toppgrind getur fylgt með. Er á Norðurlandi. Verð kr. 170.000,- Uppl. bjornsteinar@simnet.is og í síma 856-1579.

Deutz K 110, árg. '07, brukaður í 3300 tíma, ámoksturstaeki frá 2015. Vél í góðu ástandi, verð 4.8 m. + vsk. Er staðsettur í uppsveitum Suðurlands. Uppl. í síma 662-0530.

Vökvadrifnar rafstöðvar og loftpressur fyrir verktaka og bændur. Einnig rafsuðutransarar, háprýstidælur, vatnsdælur o.fl. Vandaður og fyrirferðarlítil búnaður frá Finnlandi, www.dynaset.com. Hákonarson ehf., s. 8924163, www.hak.is, e-mail : hak@hak.is

Sturtuvagn T654/2 (6,1 tonn).

Verð: 990.000 án/vsk.

Krókheysivagn T185 (15 tonn).

Verð: 1.995.000 án/vsk.

Sópur Agata ZM-2000, fyrir þrítengi með skúffu.

Verð: 923.000 án/vsk.

Sópur frá Cleanfix, HS770.

Verð: 67.600 án/vsk.

Aflvélar ehf, Vesturhraun 3, 210 Garðabær, S: 480-0000
www.aflvelar.is sala@aflvelar.is

Bændablaðið
Smáauglýsingar.
563 0300

Patufa spennar í úrvali. P1 er bæði fyrir 12 v og 230 v. 5 km drægni. Frábært verð, aðeins kr. 29.900,-. Mikil úrval af öðrum rafgírðingavörum, skoðið Patufa bækling á www.brimco.is. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111. Opið kl.13-16.30.

5 stk. trukka- og vinnuvéladekk á 8 gata felgum. Passar undir allar 8 gata hásingar. Vinsamlegast hafið samband í s. 897-8580, Guðmundur.

Úrval af Maneroup kælipressum í mjólkurtanka. Til á lager. Íshúsið ehf., sími 566-6000, www.ishusid.is

M.Bens Sprinter cdi 316, árg. 2012, ekinn 201 þús. km. Er með hillu/skúffu innréttingu og inverter. Ný dekk og nýskoðaður. Verð kr. 3.100 þús. + vsk. Uppl í síma 898-4659.

Massey Ferguson 35, árg. '59, allur uppgerður frá A til Ö. Sjón er sögu ríkari. Áhugasamir hafi samband í síma 896-3044.

Zetor 4911, árg. '79, notuð 2971 vinnustund og er í ágætis lagi. Staðsett í Reykjadal í S-Þing. Uppl. gefur Stefán í síma 856-1166.

Til sölu Kuhn fram sláttuvél, árg. '06, breidd 3.10 metrar, verð 450.000 án vsk. Uppl. í síma 848-4505.

Til sölu Case 4220, 77 hestöfl, árg. '96, notaður 4588 tíma, ný aflúrtaks-kúpling, góð vél. Verð kr. 890 þúsund. Uppl í síma 848-4505.

Weckman 7 tonna sturtuvagn. Verð kr. 1.090.000 með vsk (kr. 879.000 án vsk). H. Hauksson ehf., sími 588-1130.

IH 384, árg. '81, ekinn um 2800 tíma. Ný snikkaður til með svefnaðstöðu fyrir 1-2 manns. Uppl. í 892-1929. Verð 880 þús. í beinni sölu.

Til sölu Delaval brautakerfi frá árinu 2004, 6 milkmaster mjaltatæki og brautir fyrir 40 kyr. Einnig 3500 ltr. Röka mjólkurtankur, árg. '08, selst ódyrt. Uppl. í síma 848-4505.

Íslenskar tíkur til sölu, fæddar 19.10.16, ættbókarfærðar, sprækar og kátar. Uppl. í síma 846-8643 og á netfang joigard@gmail.com

McCormick CX105 xtrashift, árg. 2005, notaður í 6.600 tíma. Vél í toppstandi. Allt nýtt í framhásingu, fóðringar, stýrisendar, krossar o.fl. Ný gírstöng, sex led kastarar, gul blökkljós, skófla, lyftaragaflar og þyngdarklossi, ca 1.100 kg. Verð 3,9+vsk. Upp. í síma 894-3858.

Til sölu jarðvegsþjappa Dynapac LH800 Hatz mótör með fjarstýringu. Ný vél er í þjöppunni. Frekari uppl. í síma 780-6030, Ásgeir.

Glæsileg New Holland B115C traktorsgrafa til sölu. Nýskráð 11/2016. Önotuð. 1. árs ábyrgð. Sturlaugur Jónsson co er umboðsaðili fyrir New Holland á Íslandi. Eigandi hefur 15 ára reynslu að baki á samskonar vél, með frábærum árangri. Áhugasamir hafið samband í síma 892-7910. Verð 10,2 m+ vsk.

Izusu Dmax 2007, ssk., nýskoðaður 2018. Keyrður ca 196.000 km. Verð 1.800.000 kr. Nánari uppl. í síma 868-0877.

International 384, 47 ha., árg. '80, með moksturt., 2200 vinnust. Vél er nýyfírfarin og máluð. Mjög gott eintak. Uppl. í síma 894-0328.

Er með 200 mm, 3 m langa hólka á 2500 kall stykkið. Mjög sniðugt í pallasmíðina og undir smáhýsi, járnabinding fylgir. Uppl. gefa Alla 861-2117 og Friðjón 844-6425.

Múrsprauta til sölu, 2007 módel. Ekki mikið notuð. Einnig háþrýstidæla 500 bór með tveimur hiturum. Uppl. í síma 698-4290.

Fjór hjól og kerra til sölu CF Moto 500, árg. '09, ekið 3000 km götuskráð. Verð 750 þús. Vill engin skipti. Uppl. í síma 897-4074.

Skáðæla. Með öflugum skera. Frábær hönnun, lítill fyrirferð. Mikil dælu- og hrærugeta. Dæluöxull úr ryðfriú stáli í oliubaði. Burðarvirki úr heitgalf. stáli eða SS stáli. Fáanleg með hræriskrúfu. Vinnulengd allt að 6 m. Framleiðandi : www.doda.com. Hákonarson ehf, hak@hak.is, www.hak.is, s. 892-4163.

Trjábolsklær. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Til sölu 2 traktorsdekk 520/70R38, 2 traktorsdekk 540/65R34. Búvís ehf., Sími 465-1332.

Gerum tilboð í smíði á sólpöllum, skjólveggjum og gluggaskiptum. Aralöng reynsla og góð vinnubrögð. Uppl. á solpallarogskjol@gmail.com og á facebook, Sólpallar og skjól.

Vandaður fatnaður á frábæru verði!

Dömu sumarjakki - 9.367 kr

Dömuvesti - 7.912 kr

NÝ VARA
Flíspeysa - 5.270 kr

Hágæða kjaranfóður og steinefnablöndur

Sláturfélag Suðurlands Fosshálsi 1 • Reykjavík Sími 575 6000 www.ss.is

www.bbl.is

TIL SÖLU

LANGENDORF SKS árg. 2006.
Verð 2.500.000 + vsk.

SCHMITZ SKI 24 árg. 2006.
Verð 2.000.000 + vsk.

RAG
import - export
565 2727 - 892 7502

Talía og hlaupaköttur, lyftigeta allt að 1 tonn. Búvís. Sími 465-1332.

Seljum vara- og aukahluti í flestar gerðir af kerrum. Sendum um land allt. Brimco ehf., sími 894-5111, www.brimco.is. Opið frá kl. 13-16.30.

Weckman sturtuvagnar. Lækkað verð. 11 tonn, verð kr. 1.390.000 með vsk (1.121.000,- án vsk). 13 tonn, verð kr. 1.590.000 með vsk (1.283.000 án vsk). H. Hauksson ehf., sími 588-1130.

Cemtec sænskar skeifur og fjaðrir. Framleitt skv. reglum FEIF. Leitun að betra verði. Afsláttur ef keypt er í magni. Sendum um land allt. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111, opið frá kl. 13-16.30 www.brimco.is

Vökvaknúnar vatnsdælur fyrir tankbíla og dráttarvélar. Sjálfsgandi dælur sem dæla allt að 120 tonnum á klst. Einnig Centrifugal dælur með miklum þrýstingi, allt að 10 BAR. Stuttur afgreiðslutími, hagstætt verð og örugg þjónusta. Hákonarson ehf., sími 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is

Sköbursti fyrir utan heimilið eða vinnustaðinn. Galv.grind með góðum burstum. Verðið er aðeins kr.8.500:- m.vsk. Sendum um land allt. Brimco ehf. Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111, opið frá kl.13-16.30, www.brimco.is

Talsvert magn af notuðum Mecalux M7 járnhillum til sölu. 2,70 m lengd, breidd 80 cm, hæð 2,00 m. Selst á góðu verði. Uppl. í síma 863-9360.

Kranzle þýskar háþrýstidælur í úrvali. Búvís. Uppl. í síma 465-1332.

Framleiðum og eigum á lager krókheysisgrindur með eða án gámalása, sterkar og ódýrar. Framleiðum einnig flatpalla á krókgrindur til vélaflutninga og allskonar flutninga. Vagnasmidjan. is - Eldshöfða 21, Rvk. S. 894-6000.

Metar-Fact taðdreifari, 6 tonna. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Haughrætur galvanísiræðar með eikarlegum. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Taðklær. Breidd 120 cm, kr. 179.000.- án vsk. Breidd 150 cm, kr. 239.900.- án vsk. Breidd 180 cm, kr 269.000.- án vsk. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Háþrýstibúnaður fyrir heitt vatn. Þrýstingur allt að 500 Bar @ 30 l / min. Hákonarson ehf., netfang : hak@hak.is, sími 892-4163, www.hak.is.

Lemigo stígvél. Létt, stöðug og slitsterk. Kr. 8.485.- með vsk. G. Kvaran í Reykjavík, sími 824-7610. Búvís ehf. Sími 465-1332

Traktorsdrifnar rafstöðvar (Agro-Watt), www.sogaenergyteam.com - stærðir : 10,8 kw – 72 kw. Stöðvarnar eru með eða án AVR (spennujafnara). AVR tryggir örugga keyrslu á viðkvæmum rafbúnaði t.d mjólkurþjónum, tölvubúnaði, nýlegum rafsuðum o.fl. Hákonarson ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Traktorsdrifnar dælur í mörgum útfærslum og stærðum á lager. Sjálfsgandi dælur í mörgum stærðum fyrir magndælingu á vatni, skolpi, sjó, olíu. Háþrýstar dælur fyrir vökvun og niðurbrot í haughúsum. Slöngubúnaður með hraðkúplingum, flatir barkar á frábæru verði, 2" – 3" – 4". Allur búnaður fyrir vökvun á ræktunarsvæðum. Haugdælur með vacuum búnaði. Aðrir afgjafar : rafmagn, bensín / dísil, glussaknunar (mjög háþrýstar). Við sérhæfum okkur í öllu sem viðkemur dælum fyrir iðnað og heimili. Gerum einnig við allar dælur. Hákonarson ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is

Háþrýstipvottadælur fyrir allan iðnað. Óflugar og vandaðar dælur á frábæru verði frá Comet, www.comet-spa.com - afgjafar; rafmagn, Honda bensín, Yanmardísil, aflúrtak á traktor. Heitt og kalt vatn, mikið vatnsflæði og þrýstingur allt að 500 bar. Hákonarson ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Innihætur fyrir gripahús. Rafdrifnar : 7,5 kw, 9,2 kw, 11 kw glussadrifnar : 8 kw, 60 l / min., 120 bar. Vinnudýpt : 130 cm skrúfa : 200 mm. Hákonarson ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

VINNULYFTUR ehf. Eigum á lager nýjar skæralyftur frá Skyjack og bómulyftur frá Niftylift, eyvindur@sinnet.is, sími 774-2501.

VÉLATORG.IS
VERÐHRUN
á notuðum vélum

KRONE Round Pack 1250 - árg. 2003
Verð áður kr. 1.150.000-án vsk

KRONE CombiPack 1250 - árg. 2000
Verð áður kr. 2.190.000-án vsk

KRONE CombiPack 1250 - árg. 2001
Verð áður kr. 1.900.000-án vsk

DEUTZ-FAHR RB 4.980 - árg. 2005
Verð áður 1.490.000-án vsk

KRONE Comprima V150 XC17 - árg. '11
Verð áður kr. 2.950.000-án vsk

KRONE Comprima CV150 X26- árg. '12
Verð áður kr. 5.950.000-án vsk

Auglýst verð gilda frá 24. maí til 15. júní 2017
Um staðgreiðsluverð er að ræða.
Verðin gilda einungis í beinni sölu, engar uppþökur koma til greina.
Vélar seljast í því ástandi sem þær eru.

Allar nánari upplýsingar er að finna á VELATORG.IS
Upplýsingar í síma gefa
Baldur 568-1512 og Einar 568-1513

VÉLATORG.IS
Markaðstorg fyrir notaðar búvélur og tæki

TIL SÖLU

Nýr M.Benz Arctic Edition 4x2 19+1+1.
Full Verksmiðju ábygrð.
Verð 10.750.000 + vsk.

RAG
import - export
565 2727 - 892 7502

Smáauglýsinga-síminn er:
563 0300

Byltingarkennd nýjung í dælingu á mykju!! Hnífadælur með öflugum hræriskrúfum og sprautustútum. Traktorsdrifnar eða með rafmóturum frá 5,5 kw upp í 30 kw. Brunndælur eða skáddælur, 100 mm, 120 mm, 150 mm, 200 mm. Mikil dælugeta. Haughrætur í mörgum útfærslum og stærðum. Mykjuskiilur sem framleiða undirburð. Hákonarson ehf., hak@hak.is, www.hak.is, s.

8924163.Traustur og ódýr vinnu- maður. Búvís. Sími 465-1332.

VIKTUR
ÍSHÚSIÐ

Úrval af víftum og þakblásurum í flestum stærðum og gerðum. Einnig úrval af stýringum. Íshúsið ehf., sími 566-6000, www.viftur.is

90 Hp Tohatsu utanborðsvel. 2 ára gömul, notuð 140 klst. Verð 800 þús. Uppl. í síma 894-5785 snj@vortex.is

SAMSUNG

Eftir hverju bíður þú?

Kælikápur 202cm
RB36J8035SR

Stál. Heildarrými: 357 lítrar.
Kæliými: 247 lítrar. Frystirými:
110 lítrar. Mál B-H-D í mm:
595 x 2017 x 597

Verð: 149.900,-

Tvöfaldur Kælikápur
RS7567THCSR

Stál. Heildarrými: 532 lítrar. Kæliými:
361 lítrar. Frystirými: 171 lítrar. Twin
Cooling, aðskilin kælikerfi. Klakavél. Mál
B-H-D í mm: 912 x 1789 x 754.

Verð: 199.900,-

Tvöfaldur Kælikápur
RH56J6917SL

Stál. Heildarrými: 555 lítrar. Kæliými: 376 lítrar.
Frystirými: 179 lítrar. Klakavél. Twin Cooling,
aðskilin kælikerfi.
Mál B-H-D í mm: 912 x 1794 x 732.

Verð: 279.900,-

Tvöfaldur Kælikápur
RFG23UERS1

Stál. Heildarrými: 520 lítrar. Kæliými: 396 lítrar.
Frystirými: 124 lítrar. Twin Cooling, aðskilin
kælikerfi. Klakavél. Mál B-H-D í mm:
908 x 1774 x 774.

Verð: 289.900,-

WF70 Þvottavél
7 KG. 1400 SN.
Eco Bubble
Verð 59.900,-

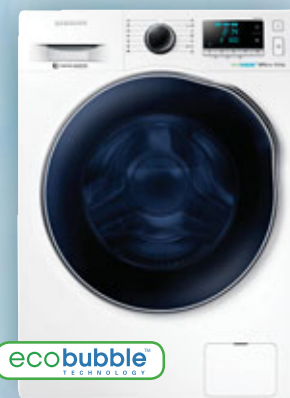

DV70 Þurrkari
7 KG. barkarlaus þurrkari.
Varmadæla í stað elements.
Verð 96.900,-

Við seljum eingöngu
SAMSUNG
með kolalausum mótör
með 10 ára ábyrgð

ecobubble™
TECHNOLOGY

**HVAÐ ER
ECO BUBBLE?**
Leysir upp þvottaduft
undir þrýstingi og
myndar kvoðu,
svo duftið leysist upp
á um það bil 15 mín,
í stað 30-40 ella.

WW80 Þvottavél
8 KG. 1600 SN.
Eco Bubble
Verð 89.900,-

DV80 Þurrkari
8 kg barkarlaus þurrkari.
Varmadæla í stað elements.
Verð 119.900,-

Uppþvottavél í sérflokkki með Waterwall tækni

Einnig fánleg til
innbyggingar

Verð 134.900,-

Framhlið úr burstuðu
stáli / Stillingar ofan á
hurð, blár litur / Tekur 14
manna stell / 7 þvottakerfi
/ Startímaseinkun
/ Orkunýtni A+++ /
Orkunotkun á ári (kWst)
: 266 / Hljóðlát aðeins
41db / Stíllanleg efrigrind
/ Grind efst fyrir hnífapör
með sérstökum "FLEX"
bakka / 2 þvottaarmar +
"WATERWALL" / Stærð
(h x b x dj): 817 x 598 x
575 mm

Örbylgjuofnar af betri gerðinni

SAMSUNG MS23-F301EAS

800w

Örbylgjuofn
Keramik-emeleraður að innan
Verð kr. 18.900,-

SAMSUNG MS28J5255UB

1000w

Örbylgjuofn
Keramik-emeleraður að innan
Verð kr. 27.900,-

FYRIR HEIMILIN Í LANDINU

ORMSSON

LÁGMÚLA 8 · SÍMI 530 2800 · ormsson.is

SAMSUNG
S E T R I Ð

SÍÐUMÚLA 9 · SÍMI 530 2900

ORMSSON KEFLAVÍK SÍMI 421 1535	ORMSSON PRISTUR-ÍSAFIRÐI SÍMI 456 4751	KS SAUÐÁRKRÓKI SÍMI 455 4500	SR BYGG SIGLUFIRÐI SÍMI 467 1559	ORMSSON AKUREYRI SÍMI 461 5000	PENNINN HÚSAVÍK SÍMI 464 1515	ORMSSON VÍK -EGILSSTÓÐUM SÍMI 4712038	ORMSSON PAN-NESKAUPSSTAÐ SÍMI 477 1900	ORMSSON ÁRVIRKINN-SELFOSSI SÍMI 480 1160	GEISLI VESTMANNAEYJUM SÍMI 481 3333	TÆKNIBORG BORGARNESI SÍMI 422 2211	OMNIS AKRANESI SÍMI 433 0300	BLÓMSTURVELLIR HELLISSANDI SÍMI 436 6655
---	---	---	---	---	--	--	---	---	--	---	---	---

Get stundað mína hreyfingu án verkja

Sigurður Ólafsson kynntist Amínó Fiskprótín Liðir eftir ábendingu frá fjölskyldumeðlim sem vissi að hann var búinn að vera að eiga við ónot í hnjám. Sigurður hefur alla tíð verið duglegur við að stunda einhverskonar hreyfingu, en fyrir c.a fimm árum fór að bera á verkjum í hnjám. „Árið 2012 byrjaði ég að stunda fjallgöngur í töluvert miklu mæli en það eina sem skyggði af og til á ánægjuna voru verkir sem ég fór að finna fyrir þegar leið á göngurnar“ segir Sigurður. „Þegar ég byrjaði að taka þátt í Landvætta prógrami Ferðafélags Íslands haustið 2015, þar sem mikið er um hlaupa- og hjólaæfingar, fór enn meira að bera á þessum verkjum. Eftir að hafa reynt ýmsar vörur prófaði ég Amínó Fiskprótín Liði. Mjög fljótlega tók ég eftir gríðarlega miklum mun. Þetta er í fyrsta skipti sem ég tek einhverskonar fæðubótaefni sem algjörlega breytir mínum aðstæðum þannig að ég get stundað mína hreyfingu án verkja. Haustið 2016 byrjaði ég að æfa fyrir IronMan keppni sem verður haldin í Kaupmannahöfn í seinnipart sumars 2017. Æfingaálagið er töluvert mikið og ef ekki væri fyrir Amínó Fiskprótín Liði þá væri ég ekki að ná sama magni af æfingatímum í viku.“

Liðkandi blanda

Amínó® Fiskprótín Liðir er liðkandi blanda með náttúrulegum efnum úr hafinu við Ísland. Amínó® Fiskprótín Liðir inniheldur sæbjúgu (Cucumaria frondosa) og IceProtein® (vatnsrofin þorskrótín). „Sæbjúgnaskrápurinn samanstendur að mestu leyti úr brjóski og er því mjög ríkur af kollageni en einnig lífvirka efninu chondroitin sulphate sem verndar liði fyrir skemmdum og örvar endurbyggingu á skemmdu brjóski. Fyrir utan að innihalda kollagen og chondroitin sulphate er sæbjúgu extraktið ríkt af sínski, jodi og járn sem og bólguefjandi efnum sem nefnast saponin. Auk sæbjúgna og IceProteins® inniheldur Amínó® Liðir túrmerik, vítamín D, vítamín C og mangan.“

Rannsóknir hafa sýnt að vatnsrofin fiskprótín eins og eru í IceProtein® auka upptöku á kalki úr meltingarvegi og styðja þannig við liðaheilsu. Kollagen, chondroitin sulphate, vítamín D, vítamín C og mangan eru allt efni sem eru mikilvæg fyrir liðaheilsu,“ segir Dr. Hólmfríður Sveinsdóttir, stofnandi og framkvæmdastjóri PROTIS ehf. sem framleiðir Amínó® vörulínuna

IceCare vörurnar fást í apótekum, heilsuverstjum og heilsuhillum stórmarkaðanna.

Sjá nánar á www.icecare.is – Þú finnur okkur á:

Femarelle er dásamlegt fyrir konur á breytingaskeiði

Femarelle er náttúruleg vara, unnin úr soya og vinnur á einkennum tíðahvarfa hjá konum. Hitakóf, nætursviti, skapsveiflur og verkir í liðum og vöðvum eru algeng einkenni tíðahvarfa. Virkni þess hefur verið staðfest með fjölda rannsókna á undanförunum 13 árum.

„Ég las um Femarelle og leist vel á að prófa hormónalaus meðferð og hef tekið það inn í nokkra mánuði og er búin að endurheimta mitt fyrra líf,“ segir Eva Ólöf Hjaltadóttir, 71 árs. „Mér hafði ekki liðið nógu vel og var farið að finnast óþægilegt að vera mikið innan um fólk. Mér fannst ekki gott að vera í hávaða og hafði því einangrast félagslega,“ segir hún.

„Eftir að ég hafði tekið Femarelle í sex mánuði hætti ég að svitna eins og áður og er núna í sama bolnum allan daginn og er hætt að finna fyrir verkjum. Það besta er að börnin mín og tengdabörn hafa orð á því hvað ég sé orðin hress. Að auki hef ég misst 11 kíló án þess að reyna það sérstaklega. Ástæðan er sú að mér liður betur og ég get hreyft mig óhindrað. Ég er svo ánægð með Femarelle hylkin að ég mæli með þeim við allar vinkonur mínar.“

Eva Ólöf Hjaltadóttir

„Ég ákvað að prófa Femarelle síðasta vetur eftir að hafa lesið frásögn konu í blaði þar sem hún lýsti ánægju sinni með vöruna,“ segir Soffía Káradóttir sem á þeim tíma var að byrja á breytingaskeiðinu en vildi ekki nota hormóna. „Ég fann fyrir hitakófum, fótaóeirð, skapsveiflum, líkamlegri vanlíðan og vaknaði oft upp á nóttunni.“

Eftir að Soffía hafði tekið Femarelle inn í aðeins 10 daga hurfu öll einkenni breytingaskeiðsins. „Nú fæ ég samfelldan svefn, finn ekki lengur fyrir hitakófum eða fótaóeirð og liður mun betur á allan hátt og er í góðu jafnvægi. Ég get ekki ímyndað mér hvernig mér liði í dag ef ég hefði ekki kynnst þessu dásamlega undraefni.“

Soffía Káradóttir

Femarelle er fáanlegt í apótekum, heilsuverstjum og í heilsuhillum stórmarkaða. Nánari upplýsingar má nálgast á icecare.is og á Facebook-síðunni IceCare - þín heilsa